

C28. 6244

๘ ๗๕๕ ค

๖ ๙

ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
กับการสร้างความฉะวามคักรวมยอกจากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุทัยธานี

ห้องสมุดมณฑลวิศัลยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุชาภา ภูวนาถ

๙ เม.ย. 253๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร

ปริญญากการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176871

ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
กับการสร้างความคิดรวบยอดจากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุทัยธานี

บทคัดย่อ
ของ
สุชาดา ภูวนาถ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มกราคม 2532

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความคิดรวบยอดที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 และความสอดคล้องระหว่างความคิดรวบยอดดังกล่าวกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 120 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เล่ม คำถามชนิดปลายเปิดใช้สำหรับถามเกี่ยวกับเนื้อหาและความคิดรวบยอดของหนังสือ หนังสือแต่ละเล่มประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ รวม 120 ข้อ และจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 4 ข้อใหญ่แยกย่อยตามหัวข้อใหญ่ได้ทั้งหมด 31 ข้อย่อย วิเคราะห์การรวบรวมข้อมูลโดยการนำหนังสือให้นักเรียนอ่านที่ละเล่ม แล้วตอบคำถาม

การวิเคราะห์เนื้อหาและความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยรวม 5 ท่าน ช่วยกันสรุปและวิเคราะห์ความสอดคล้อง แล้วนำเสนอในรูปของความถี่และอัตราส่วนร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความรู้ด้านเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกเรื่อง
2. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่วนใหญ่จะไม่ต่างไปจากความคิดรวบยอดตามเนื้อหาที่ปรากฏในแต่ละเรื่อง
3. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นส่วนใหญ่
4. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่วนใหญ่จะเป็นความคิดรวบยอดด้านความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต
5. หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่วนใหญ่มุ่งให้ความคิดรวบยอดด้านเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้ความคิดรวบยอดด้านจริยธรรม

THE COMPATIBILITY OF CHANGWAT UTHAI THANI PRATHOM SUKSA V STUDENTS'
CONCEPT FORMATION FROM SUPPLEMENTARY READING AND THE 1978
PRIMARY EDUCATION CURRICULUM AIMS

AN ABSTRACT

BY

SUCHADA BHUVANATH

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

January 1989

The purposes of this research were to study the concepts formed by Prathom Suksa-V students through reading supplementary readers for Prathom Suksa 5 - 6, and to study the relevancy between such concepts and the aims of the Primary Education Curriculum of B.E. 2521

The sample used in this study was 120 Prathom Suksa-V students, learning in schools under the Primary Education Office of Changwat Uthai Thani. The sample was selected from the population using the multistage sampling technique. The instruments used in this study included 30 supplementary readers for Prathom Suksa 5 - 6, open-ended questions on the content and concepts of the books, which included 4 questions for each reader, totalling 120 questions. In addition, there were 4 main items of the aims of the Primary Education Curriculum of B.E. 2521, which were then divided into 31 sub-questions. The method used in collecting data was to bring each supplementary reader for the students to read one after the another, and to have them answer the questions.

The data on the contents and concepts derived by students from their reading were analyzed and summerized, and then presented the results in the from of frequency and percentage.

The research findings were as follows;

1. The knowledge on the content derived by the students from reading the supplementaty readers was relevant to the content specified in the Prathom-V Curriculum in all topics.

2. The concepts derived by the students from reading the supplementary readers were mainly not different from the concepts according to the content related to each topic.

3. The concepts derived by the students from reading the supplementary readers were mainly relevant to the aims of the Primary Education Curriculum of B.E. 2521.

4. The concepts derived by students from reading the supplementary readers were mainly the concepts on knowledge and living skills.

5. The supplementary readers mainly provided the concepts on the academic content rather than the ethical one.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
(รศ. หทัย ตันหยง)

..... กรรมการ
(ดร. กุญชร โยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ. หทัย ตันหยง)

..... กรรมการ
(ดร. กุญชร โยเหลา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ. สมเกียรติ คูทวีกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่.. 26... เดือน... มกราคม..... พ.ศ.... 2532.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและถวาทให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ หทัย หันหยง ดร.คุณัญ โยเหลา และท่านอาจารย์ สมเกียรติ กุฬวิบูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมา เพื่อให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้จนสำเร็จลุล่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านอาจารย์นลินี ลือ พลฤกษ์วัน ท่านอาจารย์ฉวีวรรณ กุฬากัมมันท์ และท่านอาจารย์นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ

ขอขอบพระคุณคณะครู และผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 9 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ที่สนับสนุนกำลังใจและกำลังใจ ทอดกระยะเวลาในการทำปริญญานิพนธ์

คุณค่าและประโยชน์อันมีค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่พระคุณพ่อ พระคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาตลอดมา

สุชาดา ภูวนาถ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติ	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดหมายของหลักสูตร	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดความคิดรวบยอด และการวิเคราะห์ เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม	39
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	41
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากร	44
กลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	49
การจัดกระทำข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมกับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	51
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความถี่ความชุกที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6	56
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับการสร้างความถี่ความชุกที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6	93
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	101
	ประชากร	101
	กลุ่มตัวอย่าง	101
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	102
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	103
	การจัดกระทำข้อมูล	103
	สรุปผลการวิจัย	104
	อภิปรายผล	104
	ข้อเสนอแนะ	111
	บรรณานุกรม	113
	ภาคผนวก	120
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	168

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงความสอดคล้องระหว่าง เนื้อหาที่นักเรียน ได้จากการอ่านหนังสือ อ่านเพิ่มเติม กับ เกณฑ์ของ เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	52
2	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง การสื่อสารคืออะไร	57
3	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ชาวไทย	58
4	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ครอบครัวของจุ่มและจิ้น	60
5	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ครอบครัวลูกกก	61
6	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ค่าของคน	62
7	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง คินวิฤต	64
8	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง จรวด	66
9	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง จากใจแม่	67
10	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เจ้าแห่งความเร็ว	68
11	แสดงความถี่และคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จาก การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ชาวไทยกระโห้	69

12	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ตัวกลางของเสียง	70
13	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ทำอย่างไรไม่ให้เกิดโรค	71
14	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง บทสรุปไฟฟ้า	72
15	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง บ้านริมน้ำ	73
16	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร	75
17	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ป่าไม้	76
18	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ไปโรงพยาบาล	77
19	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ผู้หลงผิด	78
20	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง พระเทมีย์	79
21	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง หักฉันทอย่างไรดี	80
22	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ภาษีทุกบาทช่วยชาติพัฒนา	81
23	แสดงความคิดและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง มะม่วงสองรส	82

24	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมื่อข้าศึกจูโจม	83
25	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แมลงที่อยา	84
26	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เรามาช่วยป้องกันการสูญเสียน้ำดื่มกันเถิด	86
27	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เจนชน	87
28	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วิทยุ	89
29	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง สัตว์มนุษย์เป็นสิ่งที่จำเป็นของมนุษย์	90
30	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง สารอาหาร	91
31	แสดงความดีและคำร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต	92
32	แสดงความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กับการสร้างความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หนังสือทุกประเภททั้งที่เป็นหนังสือทั่วไปหนังสือเรียนวรรณกรรม วรรณคดี และหนังสือที่ผสมผสานอยู่ในรูปต่าง ๆ นั้น เป็นสื่อสามารถทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในอดีตและปัจจุบัน หนังสือยังมีคุณลักษณะที่สร้างสรรค์ เชื่อมโยง ประสานจิตสำนึกที่มโนคติของสังคม เช่น ถ่ายทอดวิทยาการให้กับบุคคลทุกระดับทุกวงการ โดยไม่มีการแบ่งชนชั้นวรรณะ และเลือกที่รักมักที่ชัง ค่ายเหินหนังสือจึงเป็นปัจจัยที่บุคคลควรแสวงหาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในโลกปัจจุบัน หรือเมื่อนาคตที่จะมาถึง หนังสือเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ในฐานะสื่อที่มีคุณค่าและยังประโยชน์ทางด้านการพัฒนาชุมชนอย่างคุณค่า ทั้งพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2515 : 1) ซึ่งพระราชทานในพิธี เปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 ความว่า

"...หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้าน ทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้ศึกษาและหากเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปทั่วโลก ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์จะประมาณมิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดความรู้ของมนุษย์ ... หนังสือเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งกาย หังอาชีวะ หังความรู้ หังการคบควา และในที่สุดความพอใจ..."

โดยเฉพาะเด็กที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนนั้น หนังสือยังมีบทบาทและความสำคัญเพิ่มมากขึ้น เพราะหนังสือเป็นสื่อการเรียนรู้ สามารถตอบสนองธรรมชาติการเรียนรู้ที่ศักยภาพสูง ในธรรมชาติของหลักสูตร เน้นมวลประสบการณ์ชีวิต ซึ่งมีจุดหมายที่จะพัฒนาเด็กให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาตินั้น หนังสือยังเป็นเครื่องสะท้อนของสังคม เมื่อเด็กได้อ่านย่อมจะได้เรียนรู้ถึงแบบอย่างและ

บรรทัดฐานของสังคมที่หนังสือในสังคมนั้น ๆ สะท้อนรูปแบบให้เห็นการกระทำ ข้อควรปฏิบัติ ข้อห้ามปฏิบัติ กฎเกณฑ์ ศีลธรรม จรรยาบรรณ รวมทั้งแบบแผนการปกครอง กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คนในสังคมกำหนดขึ้น เด็กจะค่อยเรียนรู้เรียนแบบ สะสมไปทีละเล็กทีละน้อย เรื่อย ๆ ไปจนยึดเป็นแนวปฏิบัติ เมื่อเขาเจริญวัยขึ้น (นิศา ชูโต และกลอนจิตต์ พลายเวช. 2527 : 2)

เด็กจะสนใจอ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจของตนเองเท่านั้น ซึ่งจะมีลักษณะเป็นหนังสือที่ภาพสีสันสวยงาม มีเรื่องราวอ่านสนุก ตื่นตา ตื่นใจ ภาษาง่าย จึงไม่เป็นเรื่องแปลกเลยที่ปรากฏว่าเด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจอยากอ่านหนังสือแบบเรียน อันเป็นผลมาจากรูปแบบของหนังสือแบบเรียนเองที่มีลักษณะเป็นหนังสือที่ไม่ค่อยมีภาพประกอบที่ดึงดูดตา และเร้าความสนใจ นอกจากนี้แล้วหนังสือแบบเรียนยังไร้ข้อความที่ขบขัน เด็กอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจเด็กจึงไม่สนใจอยากอ่าน หรืออ่านก็อ่านด้วยความจำใจ ซึ่งไม่เป็นประโยชน์แก่การเพาะนิสัยใจคอของผู้เรียนเท่าใดนัก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ หทัย พันหยง (2528 : คำนำ) ที่กล่าวว่า "ธรรมชาติของการเขียนหนังสือเรียนส่วนใหญ่มาจากนักวิชาการซึ่งมักจะผลิตผลงานมาเป็นภาษาวิชาการอันสวนทางกับธรรมชาติทางการอ่านของผู้เรียน ทำให้หนังสือเรียนไม่น่าอ่าน อ่านไม่สนุก ในที่สุดหนังสือเรียนก็จะเป็นหนังสือเล่มสุดท้ายที่นักเรียนหยิบอ่านเสมอ...การเขียนหนังสือเรียนโดยยึดหลักการทางวิชาการเกินไป และหลักการอันเคร่งครัดนั่นเอง เป็นเครื่องขวางกั้นการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้หนังสือมันเหินห่างสำหรับเด็ก และหนังสือการอ่านยากกว่าหนังสือเรียน ผลกระทบที่ตามมาคือความรู้ด้านวิชาการ งานหลักสูตร การศึกษานั้นอ่อนลง เพราะหนังสือเรียนไม่น่าอ่าน" ตามสภาพปัญหาที่ปรากฏขึ้นเป็นผลให้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของหนังสือที่มีลักษณะเป็นหนังสือสำหรับเด็กเพื่อประกอบการเรียนการสอน จึงมอบหมายให้กรมวิชาการแต่งหนังสือและคัดเลือกหนังสือที่มีลักษณะเป็นหนังสือสำหรับเด็ก แต่งเนื้อหาสาระเสริมหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษามีไว้สำหรับนักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองประกอบการเรียนแต่ละกลุ่มวิชา โดยกำหนดให้หนังสือประเภทดังกล่าวเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นวัสดุการอ่านประเภทหนึ่งซึ่งไม่ได้กำหนดให้เป็นหนังสือแบบเรียน แต่เป็นหนังสือที่เด็กสามารถอ่านได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน เด็กอ่านแล้วได้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นการเสริมเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงมีผลต่อ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ มิได้มุ่งให้ครูเป็นผู้สอนวิชาให้แก่เด็กเรียนเช่นแต่ก่อน หากมุ่งให้ครูเป็นผู้แนะแนวทางแก่เด็กเรียน ให้เด็กเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ดังนั้นการที่เด็กได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะทำให้ความรู้ของเด็กกว้างขวางมากกว่าอ่านหนังสือเรียนเพียงเล่มเดียว ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ละเมียด ลิมอักษร (2519 : 27) ที่กล่าวว่า "เราต้องกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสืออย่างกว้างขวาง ไม่ควรให้อ่านเฉพาะตำราเรียนเท่านั้น เนื่องจากตำราเรียนให้ความรู้จำกัด" และที่สำคัญการกำหนดให้เด็กเรียนหนังสือแบบเรียนเพียงเล่มเดียว เรียนรู้ด้วยการท่องจำเพียงอย่างเดียว เป็นสิ่งที่ล้าสมัย ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผสมผสานตามจุดหมายของหลักสูตร

อย่างไรก็ตามหนังสือเสริมการอ่านที่จะเร้าใจให้เด็กอ่านนั้น ส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับลีลาการเขียน (Style of Writing) และลีลาการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมซึ่งเร้าใจว่าเป็นหนังสือสำหรับเด็กนั้น มีเทคนิคเฉพาะ แตกต่างจากลีลาการเขียนหนังสือให้ผู้ใหญ่อ่าน นักเขียนหนังสือจึงมีใครจะสามารถเขียนหนังสือให้เด็กอ่านได้ทุกคน การเขียนหนังสือเด็กถ้าถูกวิธีนั้นก็ถือว่าทำให้ง่าย เพราะมีแนวทาง และภาษาง่าย ๆ เท่านั้น แต่เมื่อผู้ใดลงมือเขียนจะพบหนังสือสำหรับเด็กเขียนยากยิ่ง เพราะการเขียนหนังสือให้เด็กอ่านก็คือการลัดตัวลัดใจไปถึงตัวเด็ก เพื่อให้เด็กมีทัศนคติทางธรรมชาติของเด็กอย่างชัดเจน หรือที่เรียกว่า เอาใจเด็กมาใส่ใจเราขณะเขียนหนังสือให้เด็กอ่าน และที่สำคัญต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก เข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้อย่างแท้จริง และพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นผู้เขียนหนังสือเด็กได้นั้นจึงต้องเป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์กว้างไกลรอบรู้ ทันเหตุการณ์ (ทัญ ทัญหง. 2529)

ผู้เขียนส่วนใหญ่ก็ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะเขียนให้รับกับธรรมชาติความสนใจของเด็ก แต่เป็นที่น่าเสียดายว่ายังมีผู้เขียนอีกเป็นจำนวนมาก เช่นกันที่จะเลยเสียพยายามยึดยึดความสนใจของผู้ใหญ่โดยเฉพาะในเรื่องของการสั่งสอนอบรมปลูกฝังลักษณะนิสัยบางอย่างให้กับเด็ก โดยผ่านการผูกเรื่องให้เด็กอ่าน จนบางครั้งดูเหมือนการยึดยึดเนื้อหาสาระและการสั่งสอนอบรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขัดกับธรรมชาติของเด็กที่ไม่ชอบให้สั่งสอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่กล่าวว่า "หนังสือเด็กนั้นเหมาะๆ ในขณะนี้ไม่ใช่หนังสือสำหรับเด็ก แต่เป็นหนังสือสอนเด็ก เด็กไม่ชอบให้สอน เมื่อรู้ว่ายู่อใหญ่

เจตนาจะสอนเลยไม่อ่าน แต่กลับไปอ่านหนังสือที่ไม่ได้สอนเด็ก ซึ่งมีขายในท้องตลาด" (หทัย
กันหยง. 2529 : 17 ; อ้างอิงมาจาก คึกฤทธิ์ ปราโมช. ม.ป.ป.)

เด็กสมัยใหม่ไม่ชอบให้คนอื่นสอน ไม่ชอบถูกบังคับ หรือยึดเยื้อดโดยเฉพาะในเรื่องของ
การสั่งสอนอบรม เด็กชอบคิดได้เอง ทำเอง เป็นเอง แสวงหาสิ่งที่ตนเองต้องการ (มนทัศน์หรือ
ความคิดรวบยอด) ด้วยตนเอง (Unteaching and Self - Study) (หทัย กันหยง.
2529 : 19) ดังนั้นหนังสือที่ผู้เขียนพยายามยึดเยื้อดการสั่งสอนอบรม ทำให้เด็กผู้อ่านไม่สนใจหรือ
จำเนิ่นจกจำก็จะจกจำแบบนกแก้วนกขุนทอง ทำให้เด็กผู้อ่านอาจไม่ได้เนื้อหาสาระ และความคิด
รวบยอดของเรื่องที่อ่านตามที่ผู้เขียนต้องการ เพราะเด็กไม่สนใจเนื้อหาที่อยู่ที่ใจ โดยเฉพาะ
หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่ถูกกำหนดให้มีความคิดรวบยอดสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรนั้น แต่ถา
ผลปรากฏว่าเด็กอ่านแล้วไม่ได้ความคิดรวบยอดสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร การเรียนจาก
หนังสืออ่านเพิ่มเติมก็ไร้ประโยชน์ จากฉันทิหลังดังกล่าวสามารถสรุปปัญหาได้ว่า

1. เด็กได้เนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดจากการอ่านหนังสือตามที่ผู้เขียนต้องการหรือไม่
2. ความคิดรวบยอดที่เด็กได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นอย่างไร
3. ความคิดรวบยอดทางที่เด็กได้จากการอ่านหนังสือเพิ่มเติมสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 หรือไม่

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญจึงตัดสินใจวิจัยว่า เมื่อเด็กอ่าน
หนังสืออ่านเพิ่มเติมซึ่งมีลักษณะเป็นวรรณกรรมนั้นเด็กเกิดความคิดรวบยอดอย่างไร และความคิด
รวบยอดนั้นสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษาขนาดน้อยเพียงใด ผลการวิจัยจะเป็น
ประโยชน์แก่วงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่จะนำไปประกอบการพิจารณา การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน การเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้เด็กอ่าน และปรับปรุงหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ให้มีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษามากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกษตรของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์
2. เพื่อศึกษาการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
3. เพื่อศึกษาการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบอย่างแน่ชัดว่าความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม นั้นสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หรือไม่
2. เป็นแนวทางในการสร้างวรรณกรรม เพื่อสนองความต้องการทางการอ่านของเด็ก
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นบรรทัดฐานสำหรับครูผู้ปกครองและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเลือกหนังสือประเภทวรรณกรรมประกอบการเรียนรู้นักเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม
4. เป็นข้อมูลนำไปสู่การสร้างเกณฑ์ตัดสินชี้ขาดคุณภาพของวรรณกรรมที่ใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ขอบเขตของงาน

1. ความแตกต่างในเรื่องเพศ สติปัญญา ความสามารถในการอ่านและลักษณะสายตาคงไม่มีผลกระทบโดยตรงกับการเกิดความคิดรวบยอดทางวรรณกรรมของกลุ่มตัวอย่าง
2. ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสอดคล้องระหว่าง การเกิดความคิดรวบยอดทางวรรณกรรมที่เกิดขึ้นได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม กับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 นั้น จะแปลผลในค่าความสอดคล้องมากกว่าหรือสอดคล้องน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ตอบ

3. ความคิดรวบยอดทางวรรณกรรมจะครอบคลุมเฉพาะความคิดรวบยอดที่ปรากฏในจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

4. เนื้อหาของหนังสือที่นำมาศึกษาวิเคราะห์เฉพาะระดับชั้น ป.5 นั้นบ่งบอกเขตของหลักสูตรชั้น ป.5 ตามคู่มือครูของกรมวิชาการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 120 คน สุ่มโดยวิธี Simple Random Sampling จากโรงเรียน ขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ขนาดกลาง 1 โรงเรียน ขนาดเล็ก 6 โรงเรียน ๆ ละ 15 คน

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่นำมาให้เด็กทดลองอ่าน เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ระบุให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โดยเฉพาะจำนวน 30 เล่ม จากวรรณกรรม 3 ประเภท คือ วรรณกรรมทั้งเล่ม วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทบันเทิงคดี และวรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทสารคดี

3. จุดหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้จุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นหลัก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดรวบยอด หมายถึง สภาพการรับรู้หลังการอ่านที่นักเรียนรวบรวมสรุปเก็บไว้ในหัวจิต

2. การสร้างความคิดรวบยอด หมายถึง กระบวนการที่นักเรียนได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริง ในหนังสือ แล้วกลั่นกรอง เลือกสรรส่วนที่สนใจเก็บเอาไว้ แล้วสรุปเป็นหลักการทั่วไป

3. จุดหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นจากเป้าประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางของการจัดดำเนินการทุกด้าน ในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ การทั้งจุดหมายที่แน่ชัด และปฏิบัติได้ย่อมมีผลต่อนโยบายกิจกรรม และการประเมินผลงานของการศึกษาในระดับนั้น ๆ

4. การวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านและพิจารณาคำตอบของนักเรียนจากการตอบคำถามของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากคำ หรือวลีที่แสดงลักษณะตรงกับเกณฑ์ การวิเคราะห์ จุดหมายหลักสูตรแล้วลงคะแนนความถี่ตามเกณฑ์ในการวางบันทึกความถี่

5. เกณฑ์การวิเคราะห์ หมายถึง เกณฑ์ที่สร้างขึ้นตามจุดหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

6. วรรณกรรมดั้งเดิม หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่แต่งดั้งเดิม เป็นมรดกตกทอดกันมาในสังคม ซึ่งโดยมากไม่ปรากฏหลักฐานบ่งเกิดและนามผู้แต่ง และมีลักษณะเป็นวรรณกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

7. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทบันเทิงคดี หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่แต่งขึ้นใหม่ โดยไม่มีเค้าเรื่องของวรรณกรรมดั้งเดิม แต่มีเนื้อหาครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งทั้งความบันเทิงและเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจแก่เด็ก

8. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทสารคดี หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่แต่งขึ้นเพื่อให้ความรู้ ขอให้จริงมากกว่าความบันเทิง

9. ความสอดคล้อง หมายถึง

9.1 สภาพความคล้ายกันของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์กับเนื้อหาตามการรับรู้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โดยใช้เกณฑ์ 50% ของจำนวนผู้ตอบ

9.2 สภาพการคล้ายกันของจุดหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์ 50% ของจำนวนผู้ตอบ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อให้ได้เครื่องมือสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ โดยเสนอเป็นหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอด
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดความคิดรวบยอด และการวิเคราะห์เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอด

ความหมายของความคิดรวบยอด

ความคิดรวบยอดมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Concept ในภาษาไทยมีผู้ใช้หลายอย่าง คือ สังกัป ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ แต่ในที่นี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า "ความคิดรวบยอด" เพื่อให้สอดคล้องกับคำที่ใช้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ความคิดรวบยอด (Concept) เป็นเรื่องของกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในสมองของแต่ละคน จึงยากที่จะศึกษาให้ทราบได้อย่างชัดเจน นักการศึกษา นักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอดไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 124) ได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอด คือ

1. ความคิดหรือสัญลักษณ์ของส่วนประกอบหรือลักษณะร่วมที่สามารถแยกออกเป็นกลุ่มหรือพวกได้

2. สัญลักษณ์เชิงความคิดทั่วไป หรือเชิงนามธรรมที่เกี่ยวกับสถานการณ์ กิจกรรมหรือวัตถุ
3. ความคิด ความเห็น หรือมโนภาพ

บรูเนอร์ (Bruner. 1957 : 244 - 245) ให้ความหมายของความคิดรวบยอดไว้ว่า ความคิดรวบยอด คือ ประเภทของสิ่งของ การกระทำ ความคิดหรือความรู้สึกซึ่งเกิดจากการเรียนรู้

ลินด์สมิธ และสเตราส์ (Lindsmith and Strauss. 1957 : 65 - 68) ได้อธิบายว่า ความคิดรวบยอดมีความหมายใกล้เคียงกับการจัดประเภท บางครั้งอาจใช้แทนกันได้ แต่ความคิดรวบยอดมีความหมายกว้างกว่าการจัดประเภท เพราะความคิดรวบยอดรวมเอาการจัดประเภทไว้ด้วย

ดี เซ็คโก (De Cecco. 1968 : 383 - 388) ได้อธิบายความหมายของความคิดรวบยอดไว้ว่า ความคิดรวบยอดเป็นกลุ่มของเหตุการณ์หรือสิ่งเร้า มีลักษณะบางประการหรือหลายประการรวมกันอยู่ สิ่งเร้าอาจเป็นสิ่งของ เหตุการณ์หรือบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเรากำหนดความคิดรวบยอดสิ่งเหล่านั้นด้วยการเรียกชื่อ เช่น หนังสือ นักเรียน รถยนต์ เป็นต้น องค์ประกอบที่ทำให้ความคิดรวบยอดของสิ่งต่าง ๆ มีลักษณะเฉพาะ (Attributes) หรือลักษณะใหญ่ (Dimension) และลักษณะย่อย (Values)

แมคโดนัลด์ (Mc Donald. 1959 : 135) ให้ความหมายของความคิดรวบยอดไว้ว่า ความคิดรวบยอด คือ กลุ่มระบบของสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์ที่มีลักษณะจำเพาะร่วมกัน กล่าวคือ ความคิดรวบยอดไม่ใช่เหตุการณ์ในตัวเองแต่เป็นกลุ่มของสิ่งเร้า เหตุการณ์หรือลักษณะจำเพาะอย่างใดอย่างหนึ่งที่แน่นอนร่วมกัน

เบิร์น (Bourne. 1970 : 18) ได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอดในลักษณะของความสามารถเกี่ยวกับการจำแนกองค์ประกอบ 2 ประเภท ซึ่งเป็นโครงสร้างสำคัญของการเรียนรู้ คือ กฎและลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น ๆ ผู้เรียนอาจทราบกฎหรือลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจไม่ทราบเลยทั้งสองอย่าง แต่อาจเรียนรู้ความคิดรวบยอดสิ่งนั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าความหมายของความคิดรวบยอดนั้นใกล้เคียงกับการแบ่งแยกออกเป็นประเภท (Categories) บางครั้งก็ใช้แทนกันได้ แต่ความคิดรวบยอดมีความหมายที่กว้างกว่า

สมณ ธรรมวิวัฒน์ (น.ป.ป. : 1) ได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอดว่า ความคิดรวบยอด คือ การรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ได้พบจากสิ่งแวดล้อม นำมาสรุปกันเข้าเป็นความคิดรวบยอด

อาคม จันทนุสร (2528 : 7) ให้ความหมายของความถี่รวมยอกว่า หมายถึง ความเข้าใจที่สรุปรวมเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นหลาย ๆ อย่าง หลาย ๆ แบบ แล้วได้ใช้คุณสมบัติของเรื่องนั้น หรือสิ่งนั้น มาจัดเป็นพวก ให้เกิดความเข้าใจโดยสรุปเรื่องนั้นหรือสิ่งนั้น

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (2523 : 1) ได้ให้ความหมายของความถี่รวมยอกว่า ความคิดที่เกิดจากการรับรู้ "ลักษณะรวม" จาก "ตัวอย่าง" หลาย ๆ "ตัวอย่าง" ของวัตถุ บุคคล เหตุการณ์ ความคิดที่เป็นประเภทเดียวกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นในการสร้าง "กฎ" หรือ "หลักการ" เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาชีวิต

หทัย ทันหยง (2530 : 1) ให้ความหมายของความถี่รวมยอกว่า ความถี่รวมยอก คือ กระบวนการทางธรรมชาติที่เป็นกลไกทางจิตแห่งการรับรู้ (เรียนรู้) ซึ่งอยู่ในลักษณะความคิด และความเข้าใจของคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยรับสิ่งนั้นเข้าไปสู่ห้วงจิต (มโนภาพ) ด้วยการรวมสรุปทำให้เกิดลักษณะรวมหรือรวม ๆ ของหลายสิ่งหลายอย่าง

จากความหมายของความถี่รวมยอกทั้งที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่ามีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ว่า ความถี่รวมยอก หมายถึง การสรุปความเข้าใจในการรับรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เข้าเป็นความคิดขั้นสุดท้าย

ประเภทของความถี่รวมยอก

รัสเซล (Russell. 1963 : 124 - 155) แบ่งความถี่รวมยอกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. ความถี่รวมยอกทางคณิตศาสตร์ (Mathematic Concept) คือ ความถี่รวมยอกเกี่ยวกับจำนวนเลข การวัดซึ่งมีอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน
2. ความถี่รวมยอกในเรื่องเวลา (Concept of Time) เช่น กลางคืน กลางวัน เช้า สาย และตกต่าง ๆ ความถี่รวมยอกในเรื่องเวลาเป็นนามธรรม
3. ความถี่รวมยอกทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Concept) เป็นความถี่รวมยอกเกี่ยวกับเวลาและที่ว่างรวมอยู่ด้วย เพราะวิทยาศาสตร์ขึ้นอยู่กับเวลาที่วัดแน่นอนเกี่ยวกับเวลานำหนัก และปรากฏการณ์อื่น ๆ

4. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวเอง (Self Concept) คือ การที่บุคคลใด ๆ มีความรู้สึก มีความคิดว่าตัวเองคือใคร เป็นอะไร เป็นอย่างไร

5. ความคิดรวบยอดทางสังคม (Social Concept) คือ ความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ชุมชน ประชาชนไทย ศีลธรรม และพฤติกรรมทางสังคม เช่น ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

6. ความคิดรวบยอดทางสุนทรียภาพ (Aesthetic Concept) เป็นความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับความสวยงาม และขึ้นอยู่กับความคิดรวบยอดทางสังคม ตัวอย่างเช่น สุนทรียภาพในภาพเขียน รูปภาพ คนตรี

7. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความขบขัน (Concept of Humour) เป็นความคิดรวบยอดที่พัฒนาการอยู่ในขอบข่ายของสังคมที่อาศัยอยู่เป็นที่ตั้ง บางสิ่งเป็นสิ่งขบขันในสังคมหนึ่ง แต่อาจไม่ขบขันในอีกสังคมหนึ่ง

8. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ (Miscellaneous Concept) เช่น เกี่ยวกับความตาย เพศ สงคราม ฯลฯ

บรูเนอร์ และคนอื่น ๆ (Bruner and others. 1957 : 41 - 43) ได้แบ่งความคิดรวบยอดออกเป็น 3 ประเภท

1. ความคิดรวบยอดรวมลักษณะ (Conjunctive Concept) คือ ความคิดรวบยอดที่เกิดจากการมีส่วนร่วมกันของลักษณะเฉพาะทั้งแก่สองลักษณะขึ้นไป เช่น สมุทสีเซียวกอกไม้สีแดงเล็ก ๆ และสิ่งเร้าที่เราพบเห็นโดยทั่วไปลักษณะที่มาร่วมกัน ได้แก่ รูปทรง ขนาด สี เป็นต้น ความคิดรวบยอดต่าง ๆ ที่เรารู้เคยในชีวิตประจำวัน มักเป็นความคิดรวบยอดรวมลักษณะ

2. ความคิดรวบยอดแยกลักษณะ (Disjunctive Concept) คือ ความคิดรวบยอดที่เปิดโอกาสให้ตัดสินใจเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกัน เช่น สัญลักษณ์ "0" อาจเป็นความคิดรวบยอดของจำนวนศูนย์ (Zero) วงกลม หัวใจในภาษาอังกฤษ หรือไข่ใบหนึ่ง

3. ความคิดรวบยอดสัมพันธ์ (Relational Concept) เป็นความคิดรวบยอดที่เกิดจากความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ สมภาวะ หรือสิ่งเร้าทั้งแก่สองอย่างหรือมากกว่า เช่น การนำ

ไม่ซัดไฟไปสัมพันธ์กับบุหรื ก็เพราะเราใช้ไม้ซัดไฟจุดบุหรืสูบหรือภาหิ เงินได้สัมพันธ์กับระดับของรายได๋ เป็นต้น

ไบเออร์ (Beyer. 1971 : 177) ได้แบ่งความคิดรวบยอดไว้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ความคิดรวบยอดปรากฏชัด (Substantive Concept) เช่น บ้านเมือง รถยนต์
2. ความคิดรวบยอดแสดงคุณค่า (Value Concept) เช่น ความซื่อสัตย์ ความซื่อเหิ
ความสวายเป็นต้น
3. ความคิดรวบยอดแสดงวิธีการ (Methodological Concept) เช่น การบริการ
การชุกตสรณะ

ครอนบาช (Cronbach. 1963) ได้แบ่งความคิดรวบยอดออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความคิดรวบยอดแยกประเภท (Concept of Classification) เช่น คน
สัตว์ สิ่งของ
2. ความคิดรวบยอดจำแนกลักษณะ (Concept of Identification) เช่น คนไทย
ฝรั่งเศษ

และบุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2523 : 19) ได้แบ่งความคิดรวบยอดออกเป็น 3 ประเภท
คือ

1. ความคิดรวบยอดที่มีลักษณะร่วมกัน เป็นความคิดรวบยอดที่มีอยู่เป็นส่วนใหญ่ เรียบรู้
ได้ง่าย มีลักษณะร่วมกันอยู่หลายอย่าง
2. ความคิดรวบยอดที่เป็นเชิงสัมพันธ์ เป็นความคิดรวบยอดที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์
ระหว่างสมาชิก หรือส่วนรวมของกลุ่มมาพิจารณาคุณลักษณะหรือคุณค่าที่แยกแวกแตกต่างกัน แต่สมาชิก
หรือส่วนประกอบมีความสัมพันธ์กันบางลักษณะ
3. ความคิดรวบยอดเชิงวิเคราะห์ เป็นความคิดรวบยอดที่มีพื้นฐานของคุณลักษณะที่สังเกต
ได้จากส่วนของวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว แต่ละอย่างภายในกลุ่ม ซึ่งจะเอื้อมขึ้นช้นกว่าความคิด
รวบยอดเชิงสัมพันธ์

ในการเกิดความคิดรวบยอดแต่ละประเภทนั้น การศึกษาเรื่องกระบวนการในการสร้าง
ความคิดรวบยอดเป็นสิ่งสำคัญ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงกระบวนการในการสร้าง
ความคิดรวบยอดไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

รัสเซล (Russel. 1956 : 249) ได้กล่าวว่า กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เป็นผลมาจากการรับรู้ ความจำ และจินตนาการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในอินทรีย์ ได้แก่ องค์ประกอบทางอารมณ์ ความตั้งใจ เครียด ความต้องการหรือปัญหาที่ต้องแก้ไข การที่จะสร้างความคิดรวบยอดได้นั้นต้องผ่านกระบวนการ 3 ขั้น คือ การแยกแยะ การนยอ และการสรุปครอบคลุม กระบวนการทั้ง 3 นี้ จะต้องเกิดขึ้นอย่างประสมประสานกัน และเกิดขึ้นระหว่างที่มีการรับสัมผัส (Sensory Impression) การทำงานของกล้ามเนื้อ การใช้กล้ามเนื้อ (Motor Manipulation) การตั้งคำถาม การอ่านและการแก้ปัญหา ซึ่งทั้งหมดนี้จะรวมกันเข้าเป็นโครงสร้างของความคิดรวบยอด

โลเวลล์ (Lovell. 1966 : 12 - 13) ให้ความเห็นว่า กระบวนการทางจิตวิทยา ที่ต้องใช้ในการสร้างความคิดรวบยอดมี 3 กระบวนการ คือ

1. การรับรู้ (Perception)
2. การนยอ (Abstraction)
3. การสรุปครอบคลุม (Generalization)

กระบวนการนยอ (Abstraction) เป็นหลักสำคัญของความคิดรวบยอด ซึ่งได้แก่ การรวมลักษณะเด่นของวัตถุหรือเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กัน เด็กจะสร้างความคิดรวบยอดได้ก็ต่อเมื่อเขาสามารถแยกแยะ (Discriminate) คุณสมบัติของวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากนั้นก็สามารถสรุปครอบคลุมออกไปได้โดยอาศัยลักษณะที่รวมกันของสิ่งที่ค้นพบ

โปเดล (Podell. 1958 : 1 - 20) ได้แบ่งกระบวนการในการสร้างความคิดรวบยอดออกเป็น 2 กระบวนการ คือ

1. การมองเห็นลักษณะรวม (Composite Photograph) คือ การที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นหรือเข้าใจลักษณะรวมของวัตถุหรือสภาพการณ์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยผู้เรียนมีใ้ทำกิจกรรมเพื่อค้นหาโน้ตส์มากมาย เช่น เด็กคนหนึ่งเห็นสุนัขขมอย ๆ ทั้งที่สุนัขเหล่านั้นเป็นชนิดที่แตกต่างกัน เด็กก็จะสามารถมองเห็นลักษณะรวมของสุนัขได้ ครึ่งต่อไปถ้าเขาเห็นสัตว์เช่นนี้ อีก เขาก็ทราบว่า เป็นสัตว์ประเภทเดียวกัน

2. การทำกิจกรรมเพื่อค้นหาความคิดรวบยอด (Active Search) คือ การที่ผู้เรียน
ต้องทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาโน้ตชน โดยที่ผู้เรียนคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าลักษณะรวมของ
สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นคืออะไร แล้วจึงคอยทำกิจกรรมเพื่อเป็นการทดสอบ การสร้างความคิดรวบยอด
แบบนี้ ผู้เรียนไม่ค่อยเฉื่อย ๆ แต่ต้องมีการทำกิจกรรมอยู่เสมอ

ออสซูเบล และซูลลิแวน (Ausubel and Sullivan. 1970 : 611 - 612)

ได้สรุปกระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการสร้างความคิดรวบยอดไว้เป็นลำดับ
ดังนี้

1. วิเคราะห์และแยกแยะความแตกต่างของกระสวนสิ่งเร้า
2. ตั้งสมมติฐานโดยพิจารณาถึงลักษณะรวมของส่วนย่อย (Element) ในการบ่งชี้
3. ทดสอบสมมติฐานที่สร้างขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. เลือกข้อสมมติฐานที่สามารถรวมกลุ่มสิ่งเร้า ซึ่งมีลักษณะบางประการร่วมกัน
5. หาลักษณะจำเพาะของสิ่งเร้ามาสัมพันธ์กับแนวความคิดของตน
6. แยกแยะความแตกต่างระหว่างความคิดรวบยอดที่รับมาใหม่กับความคิดรวบยอดที่มี
อยู่แล้ว เพื่อหาความสัมพันธ์กัน
7. สรุปครอบคลุมลักษณะจำเพาะของความคิดรวบยอดใหม่ ให้ครอบคลุมไปยังสมาชิก
ทุก ๆ หน่วยภายในกลุ่ม
8. ค้นหาสัญลักษณ์ที่เหมาะสมกับประเพณีนิยมและวัฒนธรรมมาเป็นตัวแทนความคิดรวบยอด
ใหม่ เพื่อเป็นสื่อกลางในการทำความเข้าใจกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ได้ตรงกันอันจะเป็นประโยชน์
ต่อการถ่ายทอดความคิดรวบยอดไปสู่วัฒนธรรมอื่น ๆ

ลินด์สมิท และสเตราส์ (Lindsmith and Struass. 1957 : 65 - 68) ให้
ความคิดเห็นว่า การสร้างความคิดรวบยอดเป็นวัฏจักรวิธีหนึ่ง คือ เป็นวัฏจักรนามธรรม
และกลไกของธรรมชาติ เพื่อให้ตนเองมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสิ่งนั้นจน
สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ยิ่งกว่านั้นยังสามารถจัดประเภทของสิ่งเร้าที่พบโครงสร้าง
เดียวกันไปด้วยกัน เรียกว่า "การจัดประเภท" (Categories) นอกจากนี้สามารถจัดรวมเป็น
หมวดหมู่แล้วยังสามารถแยกสิ่งเร้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกจากประเภทหนึ่งได้เป็นการจัดระบบการคิด

นั่นเอง จะเห็นว่าการสร้างความคิดรวบยอดนั้นต้องรวมความสามารถในการแยกแยะ (Discrimination) เข้าไปด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

กระบวนการเกิดความคิดรวบยอดดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความคิดรวบยอดนั้น จะเกิดขึ้นได้ของอาศัยกลไกของสมองที่เชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ของบุคคล แล้วสรุปออกมาเป็นความคิดขั้นสุดท้าย และความคิดขั้นสุดท้ายนี้จะเป็นตัวชี้นำในการเรียนรู้ของบุคคล นั้นต่อประสบการณ์ใหม่ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นเราจึงถือว่าความคิดรวบยอดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ดังที่ ชม. ภูมิภาค (2525 : 30) ได้ให้ความสำคัญของ ความคิดรวบยอดต่อการศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. ความคิดรวบยอดช่วยลดความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อม
2. ความคิดรวบยอดทำให้เรารู้จักสิ่งของรอบตัวเรา
3. ความคิดรวบยอดทำให้เราไม่ต้องเรียนซ้ำอีก
4. ความคิดรวบยอดช่วยให้ทิศทางแก่เราในการปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา
5. ความคิดรวบยอดในการสอนเป็นไปได้ เพราะการสอนในระดับสูงขึ้นจะต้องมีความคิดรวบยอด เพื่อให้สามารถพูดและเข้าใจกันได้

จากความหมายของความคิดรวบยอด กระบวนการเกิดความคิดรวบยอดและความสำคัญของ ความคิดรวบยอด ทำให้พอสรุปเป็นคุณลักษณะของความคิดรวบยอดได้หลายด้าน ดังที่ หทัย พันหยง (2530 : 4) ได้กล่าวไว้ดังนี้ คือ

คุณลักษณะของความคิดรวบยอด

1. เป็นกระบวนการธรรมชาติ ยากที่จะเข้าใจและมองเห็นได้ เป็นกลไกของจิตหรือ สมอง มีอิสระควบคุมไม่ได้ ราวกับอยู่จริง แต่ไม่รู้ว่าอยู่ที่ใด (เอก กวี สุพุทธ สุนทรย์)
2. เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขจัดความจำ (Memery)
3. เป็นตัวการสำคัญช่วยให้สามารถวิเคราะห์ระบบ และโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ ได้
4. เป็นตัวการที่ช่วยลดภาระความซับซ้อน
5. เป็นตัวการที่ช่วยการเรียนรู้ พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องย้อนไปตั้งต้น เรียนรู้ใหม่

6. เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยในการวางแผน และพยากรณ์
7. เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมีหลังความคิดรวบยอด สูง ทำ เบา บาง แยกแยะ ขอบเปลี่ยนต่าง ๆ กัน
8. เป็นตัวการซึ่งสามารถให้เกิดการประหยัดเวลา ระยะเวลา หลังงาน ค่าใช้จ่าย ฯลฯ
9. ช่วยเฝ้ามองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ครบถ้วน ทั้งกว้าง ลึก และไกล ซึ่งเป็นการมองด้วยจิต
รู้งาน
10. เป็นพื้นฐานนำไปสู่กระบวนการของจิตสำนึก (Conscious) การรับรู้ หรือเรียนรู้
ด้วยจิตสำนึก (Conscious Learning) และการตรัสรู้ระดับสูง (Enlightenment)

ความคิดรวบยอดทางวรรณกรรม

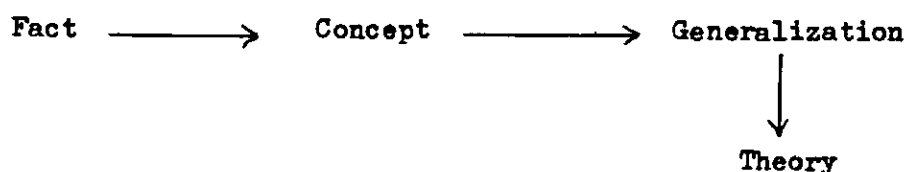
ความคิดรวบยอดเป็นชื่อของเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นในสมอง เหตุการณ์เหล่านั้นเป็น
ความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดเหล่านั้นเมื่อแยกต่างหากออกไป เช่น ความคิดรวบยอดที่ใช้แยกแยะ
ประเภทของคนออกจากไม้ไซคน เรียกว่า ความคิดรวบยอดคน และความคิดรวบยอดที่ได้จากการ
อ่านหนังสือ (วรรณกรรม) ก็เรียกว่า ความคิดรวบยอดทางวรรณกรรม ซึ่งมีความหมาย และ
กระบวนการในการเกิดดังที่ หทัย หันหยง (2529 : 98 - 99) อธิบายไว้ดังนี้

หนังสือแสดงพลังประทับใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เขียนจะให้ (อะไร) กับเค็ญผู้อ่านมากนัก
เพียงใดอยู่ที่ลักษณะของความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอด หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ
ของมนุษย์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นภาพในใจ หรืออาจจะพูดสั้น ๆ ว่า ความคิดรวบยอด
ก็คือ ความรู้สึกอันเป็นมโนภาพประทับใจอยู่ในใจนั่นเอง

ความคิดรวบยอดเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของเรื่องซึ่งผู้เขียนใช้ระดับอารมณ์ในการเขียน
(Tone of Writing) จากจุดเริ่มเรื่อง วางสาระแนวนึก (Theme) คำเนินเรื่องไปสู่จุดสุดยอด
(Climax) แล้วคลี่คลายไปสู่จุดจบของเรื่อง การดำเนินเรื่องเสมือนการสร้างถนนสายหนึ่ง
เขยววนใหญ่อันเกินทางไปบนเส้นทางนั้น แล้วแสวงหาสิ่งอันมีค่าสูงสุดที่น่าทึ่งใจกลับไปนั้นคือ
ความคิดรวบยอดนั่นเอง

ความคิดรวบยอดในหนังสือที่ควรมีคุณลักษณะทางคุณธรรมสร้างสรรคจิตใจคนอ่านให้เกิด
ความร่มเย็นเป็นสุขมากกว่าการทำลายจิตใจคน

กระบวนการที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอด เริ่มต้นจากผู้อ่านได้รับข้อมูลข้อเท็จจริง (Facts) ในหนังสือเข้าสู่การกลั่นกรองเลือกสรรส่วนที่มีคุณค่าเก็บเอาไว้ แล้วสรุปเป็นหลักการทั่วไป (Generalization) บรรดาหลักการต่าง ๆ นั้น มนุษย์จะรวบรวมสรุปเป็นหลักทฤษฎีแห่งการดำเนินชีวิตต่อไป

ความคิดรวบยอดทางวรรณกรรมมีการแสดงออก 3 ลักษณะ คือ

1. ในลักษณะของภาษา
2. ในลักษณะของรูปพรรณ
3. ในลักษณะของนามพรรณ

ความคิดรวบยอดทางวรรณกรรมที่ผู้อ่านได้จากการอ่านหนังสือ สามารถใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้ นอกจากนี้ความคิดรวบยอดยังเป็นกลไกพื้นฐานของการเรียนรู้ ทวยเหตุผล ดังกล่าว กระบวนการศึกษาก็จึงได้ให้ความสำคัญของหนังสือ (วรรณกรรม) ในการใช้ประกอบการเรียนการสอนจึงได้กำหนดให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน เพื่อสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีสาระดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนได้รับความรู้ มีสติปัญญาแตกฉานนั้น นักเรียนควรจะได้เรียนรู้จากหนังสือต่าง ๆ หลาย ๆ เล่ม และหลาย ๆ ประเภท (ทรศนิยา กัลยาณมิตร. 2517) เป็นผลให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน และเนื่องจากนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบันต้องการให้มีแบบเรียนน้อยเล่ม เน้นกิจกรรมในการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้น ดังนั้น ครูจะสอนโดยยึดถือความรู้จากแบบเรียนเป็น

มาตรฐานย่อมไม่เพียงพอ (จินตนา ไบการชัย. 2520) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหนังสือที่ใช้ในโรงเรียนจำแนกประเภทตามลักษณะของหนังสือ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 31 - 32)

1. หนังสือเรียน คือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามหลักสูตรไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง อาจมีลักษณะเป็นเล่ม เป็นแผ่น หรือเป็นชุด มีชื่อเรียกต่างกัน เช่น แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสืออ่าน

2. หนังสือเสริมประสบการณ์ คือ หนังสือที่กระทรวงอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน แต่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน โรงเรียนควรจัดหาบริการครูและนักเรียนในโรงเรียน โดยคำนึงประโยชน์ในแง่ของ

- 2.1 การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2.2 ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา
- 2.3 การเสริมสร้างทักษะ และนิสัยรักการอ่าน
- 2.4 การเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนตามหลักสูตรให้กว้างขวางขึ้น

หนังสือเสริมประสบการณ์จำแนกประเภทได้ดังนี้

1. หนังสืออ่านนอกเวลา คือ หนังสือที่กำหนดให้ใช้ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่านนอกเวลาเรียน โดยถือว่ากิจกรรมการเรียนเกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัย และความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

3. หนังสืออุเทศ คือ หนังสือสำหรับใช้คนคว่ำ อ้างอิงเกี่ยวกับการเรียนโดยเรียนเรียงหนังสือเป็นเชิงวิชาการ

4. หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่เน้นส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยายนิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดกับวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติ และมีสาระประโยชน์

5. แบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียน สำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดปฏิบัติ เพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะ และความแตกฉานในบทเรียน

ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

มีผู้ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม หรือหนังสืออ่านประกอบ (Supplementary Readers) ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (กองบรรณาธิการ. 2522 : 75) ได้ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Supplementary Readers) หมายถึง หนังสือที่วัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียน การค้นคว้าวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียนที่กำหนดไว้แล้ว โดยขยายเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับวัย และความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่นักเรียนอ่านแล้วได้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง อีกซึ่งและกว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นการเสริมเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือเรียน หนังสือเหล่านี้อาจเขียนขึ้นตามหลักสูตร หรือบางเล่มเป็นหนังสือที่มีในท้องตลาด แต่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องและเสริมหลักสูตร ก็อาจใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้ หนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งอาจใช้ได้กับหลายชั้น และหลายกลุ่มประสบการณ์

วิทนา ฤชาฤทธิ (2517) อธิบายว่า หนังสืออ่านประกอบ หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาต่าง ๆ อาจมีส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร เป็นเนื้อหาสำคัญแต่เรียบเรียงให้สนุก ชบชื่น แปลกคติ และเร้าความสนใจของเด็ก

วัลลีย์ ประสาททองโอสถ (2520 : 37) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่มีเนื้อหาอันเป็นประโยชน์แก่เด็กทั้งในแง่การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากแบบเรียน ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินและแทรกเรื่องราวที่น่ารู้สำหรับเด็กไว้อย่าง

สรุปได้ว่า หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือประกอบหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้ใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากแบบเรียน เป็นหนังสือที่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนในแต่ละวัย

ความจำเป็นในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสือ ทฤษฎีวัน (2521 : 58) ได้อธิบายความจำเป็นในการใช้หนังสืออ่านประกอบไว้ดังนี้

1. แบบเรียนเกือบทุกวิชา ไม่ว่าภาษาไทย หรือวิชาอื่น ๆ ไม่อาจสนองความต้องการในด้านความเข้าใจความหมายของเรื่องราวบางเรื่องได้กว้างขวางพอ หนังสืออ่านประกอบย่อมช่วยขยายประสบการณ์ได้มากกว่า กับทั้งยังมีภาพประกอบ ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย
2. เฉพาะแบบเรียนภาษาไทย ไม่สามารถจะเข้าใจ มีประโยชน์อย่าง ตลอดจนเรื่องราวได้เพียงพอ หนังสืออ่านประกอบช่วยย่นในการเข้าใจ ลักษณะประโยค การใช้คำและความหมายของคำอรรถคำศัพท์ต่าง ๆ ได้
3. หนังสืออ่านประกอบ มักจัดทำเพื่อความมุ่งหมายเฉพาะส่วนย่อยที่ช่วยเน้น ขยายและเป็นเรื่องราวช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน สร้างนิสัยให้รักการอ่านได้มากกว่าแบบเรียนในการบันทึก
4. หนังสืออ่านประกอบ ย่อมสามารถสนองความต้องการในการอ่าน การฝึกทักษะ ซึ่งเด็กจะใช้เวลาอย่างมีอิสระทั้งในห้องเรียน ห้องสมุด เป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้รักการค้นคว้า และพัฒนาการอ่านได้มากกว่า
5. หนังสืออ่านประกอบที่เป็นเรื่องราว ย่อมช่วยขจัดความรู้สึกความบกพร่องทางด้านจิตใจของเด็กผู้อ่านเป็นรายกรณี เช่น เด็กที่ขาดความอบอุ่นจากที่บ้าน ได้รับการทารุณ เหม่งวัก กวดขัน ก็สามารถที่จะหาส่วนชดเชยทดแทนได้จากเรื่องราวที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น ความมั่นคงทางใจ ความเมตตากรุณา และเสริมสร้างคุณธรรมได้เป็นอย่างดี และดีกว่าแบบเรียนทั่วไป ซึ่งไม่สามารถเขียนทำนองหนังสืออ่านประกอบได้

กุลเชฐศา (Kulshreshtha. 1972 : 15 - 16) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์หนังสืออ่านเพิ่มไว้ดังนี้

1. เพิ่มรายละเอียดเนื้อหาบางหัวข้อ ซึ่งไม่สามารถกำหนดลงในแบบเรียนได้หมด เนื่องจากข้อจำกัดของเนื้อหา และหลักสูตร
2. เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านให้แก่เด็ก ฝึกเด็กให้อ่านได้รวดเร็ว และเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

3. เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจในการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กชวนหาความรู้ต่อไป
4. เพื่อให้เด็กรู้จักพัฒนาเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจ
5. เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความซาบซึ้งที่มีความคิดรวบยอดในคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
6. เพื่อให้เด็กรู้จักเห็นคุณค่าของมนุษย์ มีความคิดอ่านทางสังคม และเกิดความนิยม

ในชาติ

7. เพื่อให้เด็กสนใจไปหาความรู้ใหม่ ๆ จากหนังสือ
8. เพื่อสนองความสามารถพิเศษ ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้นของเด็ก
9. เพื่อเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมทางศีลธรรม และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

การดำเนินชีวิตประจำวัน

10. เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศ
11. เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ต่อชาติของตน และชาติอื่น ๆ
12. เพื่อปลูกฝังให้เด็กอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มตามความสนใจ

สตรีกแลนด (Strickland. 1969 : 244) กล่าวถึง การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่าการอ่านจากตำราเรียนไม่เป็นการเพียงพอที่จะให้เด็กเป็นนักอ่านที่แท้จริง เด็กจะต้องอ่านมากกว่าตำราเรียน เพื่อที่จะได้อ่านเร็วขึ้น มีทักษะในการอ่าน และได้รับความพอใจจากการอ่าน เด็กควรได้รับการกระตุ้นให้อ่านหนังสืออย่างกว้างขวางซึ่งตรงกับความต้องการ และระดับความสามารถในการอ่านอย่างกว้างขวางเช่นนี้จะทำให้เด็กได้รับการฝึกฝน ความพอใจ และสนุกสนานจากการอ่าน และคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต

เกณฑ์การประเมินค่า และเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติม

กุลเชฐศา (Kulshreshtha. 1972 : 46 - 82) กล่าวถึง หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็กว่า นอกจากเนื้อหาจะต้องดีและน่าสนใจแล้วรูปแบบจะต้องดึงดูดใจน่าอ่านด้วย เขาเสนอเกณฑ์ในการประเมินค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมดังนี้

ด้านวิชาการ

1. เนื้อหาจะต้องตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็ก เนื้อหาเหมาะสมกับวัยเด็ก ปราศจากอคติที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ มีคุณค่าและเร้าความสนใจให้รักการอ่าน
 2. การเรียบเรียงเนื้อหาไม่ยืดเยื้อเกินไป เหมาะสมตามเนื้อเรื่อง เหมาะกับวัยเด็ก เนื้อหาเชื่อมโยงกันดี ชวนอ่านมีเรื่องราวแปลกใหม่ น่าสนใจ วิธีการเขียนจะต้องไม่ใช่คำพูดหรือข้อความเป็นการสั่งสอนผู้อ่านตรง ๆ
 3. การใช้ภาษาเข้าใจง่าย ถูกต้อง หากใช้คำศัพท์หรือศัพท์เฉพาะ ควรมีคำอธิบายประกอบด้วย
 4. ภาพประกอบสอดคล้อง ถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่อง ช่วยเสริมหรืออธิบายเนื้อหาให้เข้าใจยิ่งขึ้น
- ### ด้านลักษณะภายนอกและสภาพทั่วไป
1. ขนาดและจำนวนหน้าพอเหมาะสะดวกต่อการถือและอ่าน
 2. ขนาดตัวพิมพ์ควรมีขนาดต่าง ๆ กันทั้งปก เนื้อหา หัวข้อสำคัญ ตลอดจนข้อความที่ต้องการอ่าน ขนาดของตัวพิมพ์ต้องเหมาะสมแก่สายตาเด็ก ไม่บรรจุคำในแต่ละหน้ามากเกินไป จะทำให้เด็กอ่านยาก ๆ ไปอย่างไม่ไถ่ทรง และจะเลือกอ่านเฉพาะบทสนทนาหรือข้อความสั้น ๆ หรือคุณภาพ
 3. กระดาษควรใช้สีขาว เรียบและหนาพอสมควร
 4. การพิมพ์ ประณีตไม่พิมพ์ผิดหรือตกหล่น ตัวพิมพ์และภาพชัดเจน พิมพ์สม่ำเสมอ การเว้นทว่างรอบข้อความในหน้าหนังสือ ประมาณ 3 - 6 เอ็ม (ems.) หรือประมาณ $\frac{1}{2}$ นิ้ว ถึง 1 นิ้ว
 5. ภาพประกอบจัดวางไว้สวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ขนาดของภาพไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป แสดงให้เห็นสิ่งที่ต้องการแสดงชัดเจน และพอเหมาะกับวัยเด็กตลอดจนมีสีดึงดูดใจผู้อ่าน
 6. ปกจึงใจน่าอ่าน ปกมีภาพแสดงให้เห็นจุดสำคัญของเรื่อง
 7. การเข้าเล่มหนังสือ หนาหนา สะดวกต่อการเปิดอ่าน
 8. ราคาเหมาะสมกับสภาพหนังสือ

รอกคาร์ท (Rockart. 1973 : 280) ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือประกอบการเรียนควรเป็นหนังสือที่ความหมายชัดเจนเหมาะสมในการใช้และน่าสนใจ เป็นเครื่องกระตุ้นให้มีความอยากอ่าน เช่น เป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย ใช้ภาษาอย่างดี และนักเรียนสามารถวัดความรู้ความเข้าใจของตนได้ หนังสือควรเน้นเรื่องที่สำคัญและแสดงความทันสมัยต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้เขาได้สรุปไว้ว่า ปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน คือ ตัวครูจะต้องเป็นผู้เร้าความสนใจของนักเรียน แนะนำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาอย่างเชี่ยวชาญ

สุหัตตรา ชมเกตุ (2522 : 110) ได้เสนอข้อคิดในการเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

1. เนื่องจากหนังสืออ่านประกอบมิได้เป็นหนังสือที่บังคับให้เด็กต้องอ่านเหมือนกับแบบเรียน ดังนั้นการเขียนถึงเนื้อหาสาระทางวิชาการจึงควรจะให้สนุกแปลกกว่าแบบเรียน อาจถูกเป็นเรื่องราวให้อ่านสนุกทันเท่ก็ได้ มีบทสนทนา มีตัวละคร แล้วแทรกความรู้ และคำอธิบายลงไป เด็กอ่านแล้วไม่เบื่อไม่รู้สึกราวกับหนังสือแบบเรียน

2. นอกจากพิจารณาวิธีเขียน ซึ่งต้องอ่านสนุกแล้ว ควรพิจารณาภาพประกอบเรื่องให้มีความน่าสนใจ เพื่อดึงใจเด็กให้อ่าน

3. ลักษณะการตั้งชื่อเรื่องต้องชวนให้น่าสนใจ มิฉะนั้นเด็กจะไม่อ่าน

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และคณะอื่น ๆ (2521 : 191 - 192) ได้อธิบายลักษณะอื่นของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ควรพิจารณาดังนี้

1. สนองความต้องการของนักเรียน และวัตถุประสงค์ในการจัดหนังสืออ่านประกอบแต่ละประเภท เช่น เพื่อขยายประสบการณ์ในการอ่าน การอ่านเพื่อพักผ่อน หรืออ่านเพื่อแสวงหาความรู้

2. หนังสือนั้นควรเหมาะสมกับความสนใจของเด็กตามวัย

3. หนังสือนั้นควรเหมาะสมกับความสามารถของเด็กที่จะอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ควรเหมาะสมในการใช้ภาษา ควรอยู่ในขอบเขตความสามารถในการอ่านของเด็ก และเป็นสิ่งที่เด็กเคยเห็นจากหนังสือแบบเรียนเป็นส่วนใหญ่

3.2 ความเหมาะสมกับประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมของเด็ก

3.3 ควรเป็นนิทานสั้น ๆ หลาย ๆ เรื่อง หรือเรื่องจริงใกล้ตัวเด็กมากที่สุด

4. ให้แก่งึกในค่านคุณธรรม จริยธรรม หรือแก่งึกที่เป็นสูกานิตสนใจ
5. เนื้อเรื่องมีแก่งสาร สาระ ถูกทองคานเนื้อหาความเป็นจริง มีคูนคาก่อชีวิต มีประโยชน นาสนใจ นอกจากนั้นยังให้คานเพือกเพิลิน คานคิกอยากคานคานเพิมเพิม
6. ก้าวอย่างมีเหตุยล เชื้อถือโค แก่งจก เพินจริงเพินจิง ช่วยให้เชาใจเรื่องเพิน

คานสาคัญของหนังสืออ่านเพิมเพิม

จากคานหมาย คานจําเพิน และแก่งทึในการเลือกหนังสืออ่านประกอบจะเพินว่า หนังสืออ่านประกอบก็คือนหนังสือที่เชียนขึ้นสําหรับแก่งหรือที่เรียกวานหนังสือสําหรับแก่ง จะแก่งคานกันที่เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิมเพิมที่ทองมีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาของลํกสูตร หนังสืออ่านเพิมเพิมนี้ว่ามีความสาคัญทองการเรียนการสอนเป็นอยางมาก ทั้งนี้เพระหนังสืออ่านเพิมเพิมจะหาให้ผูอ่านไ้รับคานรู้ทางวิชาการโดยที่แก่งไ้มีความรู้กวากูยงคัย และในฐานะที่หนังสืออ่านเพิมเพิมก็คือนหนังสือสําหรับแก่งซึ่ง ทัย ทันหยง (2529 : 12) กลาวว่า หนังสือสําหรับแก่งในพรทณะของคิกษาศาสตรหมายถึง วัสดุการอ่านอันเป็นปัจจัยในการพัฒนาชีวิตแก่งทั้งคานพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) ทักณะพิสัย (Psychomotor Domain) ทั้งนี้เพิสองเสริมการเรียนรู้ของแก่งให้แก่งประสิทธิผลยิ่งขึ้น หนังสือสําหรับแก่งยอมมีบทบาทในชีวิตของแก่งทุกเพศทุกวัย ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน โดยมิจกนึ่งที่จะเสริมทักณะ เสริมประสมการณ เสริมคานสนใจ และให้คานมันเทิงใจแก่งแก่งเป็นสาคัญ

หนังสืออ่านเพิมเพิมยังมีความสาคัญในส่วนที่แก่งกับการจกการคิกษาในพรทณะของลํกสูตรนับว่าเป็นวัสดุลํกสูตร (Curriculum Materials) อยางหนึ่งในคานทฤษฎีการเรียนรู้และพัฒนาการทางภาษา จักว่าเป็นวัสดุการอ่าน (Reading Materials) และในพรทณะของนวัตกรรมและเทคโนโลยี จักว่าเป็นเทคโนโลยีประเภท Software หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ประเภทหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบที่เหมาะสมที่สุดทั้งในเมืองและในชนบท ซึ่งไ้ใช้อย่างกวางขวางในทุกสถานการณของการเรียนการสอน

บันลือ พทกษะวัน (2521 : 59) ไ้กลาวถึง ลักษณะหนังสืออ่านเพิมเพิมที่คัยยอมช่วยเสริมสร้างคูนคานในการอ่านสําหรับแก่งไ้หลายคานคานยกัน คือน

1. เสริมสร้างความสนใจในการอ่าน เพราะอ่านแล้วสนุก ประทับใจ
2. เสริมสร้างประสบการณ์ ขยายประสบการณ์เฉพาะเรื่องได้กว้างขวางลึกซึ้ง
3. ช่วยให้เด็กผู้เรียนได้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ คำอรรถ ตลอดจนการใช้ภาษา
หลายรูปแบบ นับเป็นการเสริมสร้างทักษะในการอ่านที่ดี
4. ช่วยปูพื้นฐาน เตรียมความพร้อมในการฝึกอ่าน การฟัง พูด ฝึกเขียนเลียนแบบ นับ
เป็นส่วนสำคัญและจำเป็นมากสำหรับเด็กแรกเรียน และเริ่มเรียนขั้นใหม่ ๆ
5. ช่วยส่งเสริมให้รักการอ่าน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนสนองความ
ต้องการของเด็กที่ต้องการความเป็นอิสระในบางขณะ
6. ช่วยเชื่อมช่องว่าง ระหว่างทางบ้านกับตัวเด็กเองในด้านของความบกพร่องใน
ความรู้สึกละ และจิตใจโดยการหาสิ่งทดแทนจากการอ่าน
7. ช่วยเสริมสร้างพื้นฐานในการเรียนวรรณคดี และให้รูรสไพเราะในทางภาษาได้ดี
8. ช่วยส่งเสริมสร้างทักษะจากข้อ 2 ในรูปแบบของการอ่านเร็วได้ดี การอ่านในใจก็
ได้ฝึกเพิ่มเติมมากขึ้น
9. หนังสืออ่านประกอบบางชนิด ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการ
ค้นคว้าการจัดทำแบบฝึกหัดได้ดี

นิตา ชูโต กล่อมจิตต์ พลายเวช และกานต์ณัฏฐ์ ศักดิ์เจริญ (2526 : 73) ได้วิเคราะห์
เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กที่พิมพ์จำหน่ายอยู่ในท้องตลาด รวมทั้งหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
ไว้ในโรงเรียนตามหลักสูตรของแต่ละชั้นที่นักเรียนจะต้องมีไว้ประจำ ผู้วิจัยได้รวมหนังสืออ่าน
เพิ่มเติม หรือหนังสืออ่านนอกเวลา และหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กวัยที่ศึกษา
วิเคราะห์ไว้ด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งกล่าว สามารถจำแนกหนังสือได้กอกจากประเภท
และลักษณะเนื้อหาของหนังสือ ซึ่งสรุปเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ วรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง
อ่านเล่นสมัยใหม่ และสารคดี

ความหมายและลักษณะของวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่ และสารคดี

วรรณกรรมพื้นบ้าน

นิศา ชูโต กล่อมจิตต์ ทลายเวช และกานต์ฉวี ศักดิ์เจริญ (2527 : 28 - 40)
ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน โดยไม่ปรากฏนามผู้แต่ง แยกออกได้เป็นนิทานพื้นบ้าน นิทานสอนคติธรรม เทพปกรณัม มหาकाพย์ และนิทานวีรบุรุษ

1. นิทานพื้นบ้าน จัดได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย นักเล่านิทานนำนิทานพื้นบ้านมาเล่าให้เด็กฟัง เพราะเป็นเรื่องเก่าแก่ที่มีมานาน มีลักษณะเนื้อหาที่สนุกสนานหลายอย่างต่าง ๆ กัน แบ่งออกได้เป็น

1.1 นิทานไม่รู้จบ มีการดำเนินเรื่องราวง่าย ๆ มีการกระทำซ้ำ ๆ กัน และใช้คำที่ง่าย ๆ และคล้องจองกัน

1.2 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ สัตว์ในนิทานเหล่านี้อาจพูดกันเองในหมู่สัตว์ หรือพูดโต้ตอบกับคนได้

1.3 นิทานตลกขบขัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องตลกขบขัน เกี่ยวกับการกระทำที่โง่เขลาไร้สาระ

1.4 นิทานเรื่องสมจริง เป็นประเภทของนิทานที่มีไม่มากนัก และไม่ค่อยมีการนำมาเล่า หรือรู้จักในหมู่เด็ก ๆ

1.5 นิทานทางศาสนา เป็นนิทานพื้นบ้านที่ค่อนข้างยากสำหรับเด็ก เน้นในด้านสั่งสอนอบรมเด็ก

1.6 นิทานโรแมนติก ส่วนใหญ่จะแทรกอยู่ในนิทานพื้นบ้านประเภทอื่น เช่น นิทานเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา ตัวเอกเป็นเจ้าชายเจ้าหญิงที่ถูกสาปต้องพรากจากกัน หรือได้มาพบกันควยอกนิหารต่าง ๆ

1.7 นิทานเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา หรือเทพนิยาย จัดว่าเป็นหัวใจของนิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องเกี่ยวกับยูวิเศษและของวิเศษต่าง ๆ ที่สามารถกลั่นกลองทั้งสิ่งที่หาค้นและสิ่งที่ชั่วร้ายได้

1.8 นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่อธิบายหรือตอบคำถามของเด็ก ๆ ว่า

"ทำไม ...? ส่วนใหญ่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์ ธรรมชาติ และขนบธรรมเนียม ประเพณี ของผู้คนต่าง ๆ"

2. นิทานสอนคติธรรม มีลักษณะเป็นนิทานสั้น ๆ ที่ให้คติในเรื่องของความดี-ความชั่ว ความฉลาด-ความโง่ ตัวเอกในเรื่องเป็นสัตว์ที่พบพบเหตุการณ์กระทำอย่างคน ให้บทเรียนสอนใจ ผู้อ่าน ขยายข้อสรุปที่ชัดเจน นิทานสอนคติธรรมที่มีชื่อเสียง ได้แก่ นิทานอีสป

3. เทพปกรณัม คือ เรื่องที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับ พื้นโลก ห่องฟ้า และพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ มีเทพเจ้าเป็นศูนย์กลางปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ อ.สายสุวรรน ไข่ทำการรวบรวมเทพปกรณัม ของกรีกและโรมันเขียนเป็นหนังสือชื่อ เทวคัพรัง กรีก-โรมัน (2508) เริ่มเรื่องตั้งแต่การสร้างโลก กำเนิดหอยเทพ กำเนิดมนุษย์ ฯลฯ

4. มหาकाพย์และนิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายเทพปกรณัม ต่างกันตรงที่ ตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ ไม่ใช่เทพเจ้า ตัวเอกหรือวีรบุรุษเหล่านั้นมีการกระทำที่ กล้าหาญ พ้นฝ่า อุปสรรคและประสบความสำเร็จในที่สุด เช่น Odyssey มหาकाพย์ที่รู้จักกัน แพร่หลายในประเทศไทยเป็นของอินเดียคือ Ramayana หรือรามเกียรติ์

เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่

ในปัจจุบันนี้มักเขียนเรื่องสำหรับเด็กโดยลิตเรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่ออกมามากมาย มีลักษณะ ทั้งที่เป็นเรื่องสมจริง และเรื่องที่ใช้นจินตนาการขึ้นมา เรื่องเหล่านี้มีเนื้อหาครอบคลุมสาขาวิชา ต่าง ๆ ที่ให้ทั้งความบันเทิงและเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจแก่เด็ก

1. จินตนิยาย หรือเรื่องที่ใช้นจินตนาการ เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ เกี่ยวกับคน สัตว์ หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่แปลกประหลาด ไม่มีวันที่จะเป็นจริง ๆ หรือมีตัวตนจริง ๆ มีหลายลักษณะ ดังนี้

1.1 คล้ายนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่องคาพิเศ (2519) เรื่องและภาพโดย ไรทิงห์ เอกบุศย์ และคนอื่น ๆ ผู้แต่งได้ใช้นจินตนาการแต่งขึ้นใหม่ แต่มีลักษณะคล้ายนิทาน พื้นบ้าน

1.2 มีจินตนาการแปลก ๆ ในแนวใหม่ที่ต่างจากนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่อง ข้างเขียนน้อย (2521)

1.3 เกี่ยวกับสัตว์หุบกี้ เช่น เรื่องอานกับอิคณจุภัย (2522)

1.4 กวีเอกเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น เรื่องปลาตะเพียนหางซาก (2520) กวีเอกของเรื่องคือ ปลาตะเพียนที่सानควยโบราณ

1.5 ทลกขบขัน เช่น เรื่องปองจอมเป็น (2522)

2. นวนิยายสมจริง คือ เรื่องที่แต่งขึ้นในแนวที่อาจจะเป็นไปได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เนื้อหาของนวนิยายสมจริงที่เด็ก ๆ ชอบ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ เรื่องขบขัน เรื่องกีฬา และเรื่องลึกลับต่าง ๆ

2.1 เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ เป็นประเภทของเนื้อหาที่เด็ก ๆ ชอบมาก ส่วนใหญ่เป็น เรื่องที่แสดงพฤติกรรมและธรรมชาติของสัตว์นั้น ๆ อย่างถูกต้อง แต่อาจเพิ่มเติมเรื่องราวให้สนุกสนานยิ่งขึ้น บางครั้งจึงมีลักษณะซ้ำซ้อนกำลังกับหนังสือสารคดี จนยากที่จะแยกออกได้ว่า เรื่องใดเป็นนวนิยายสมจริง และเรื่องใดเป็นสารคดี เช่น เรื่องชีวิตบ้านป่า (พิมพ์ครั้งที่ 2, 2522) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการล่าสัตว์ และกักจับสัตว์ป่า ตัวละครในเรื่อง คือ เด็กชายกลาย และพ่อ

2.2 เรื่องซ้ำชั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายประสบการณ์ครั้งแรกในชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ เช่น การไปโรงเรียนในวันแรก การมีเพื่อน การออกไปเที่ยวนอกบ้านกับพ่อแม่ เป็นต้น นวนิยายสมจริงประเภทเรื่องซ้ำชั้นในปัจจุบัน จากการสำรวจในปี 2523 พบเพียง 2 เรื่องเท่านั้น เป็นเรื่องสำหรับเด็กโตวัย 9 - 12 ปีขึ้นไป ได้แก่ เรื่องบานชื่น (2520) และเรื่องไข่ม (2521)

2.3 เรื่องกีฬา นวนิยายสมจริงส่วนใหญ่จะมีตัวละครที่มีบทบาทซ้ำซาก จำเจ คำโครงเรื่องและการดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ผู้อ่านมักจะเบื่อเรื่องใดโดยตลอด แต่เด็ก ๆ ชอบอ่านเรื่องประเภทนี้กันมาก หนังสือประเภทนี้แทบไม่มีเลย แต่ปรากฏในรูปของภาพยนตร์โทรทัศน์จากต่างประเทศ

2.4 เรื่องลึกลับ เป็นเรื่องที่เด็กแทบทุกวัยชอบมาก แต่ของไทยมีผู้แต่งเรื่องประเภทนี้น้อย ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องราวที่แปลมาจากต่างประเทศ เช่น เอมิเลียนักสืบ (2520)

สารคดี

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่เด็ก

ฉงคฺ หองปาน (2526 : 44) ให้ความหมายของสารคดีไว้ดังนี้ สารคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน เพราะฉะนั้นสารคดีสำหรับเด็กจึงหมายถึงสารคดีที่เขียนขึ้นโดยเจตนาให้เด็กและเยาวชนอ่านนั่นเอง

ถ้าหากจะแบ่งสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชนออกตามลักษณะของเนื้อหาที่จะแบ่งได้

3 ประเภท คือ

1. สารคดีที่เป็นบทความ เป็นสารคดีแสดงความคิด ความรู้ในทำนองวิพากษ์วิจารณ์
2. สารคดีเชิงสาระความรู้ เป็นสารคดีที่ให้ความรู้ข้อเท็จจริงด้านต่าง ๆ แก่เด็ก เช่น ความรู้ด้านสังคม ศาสนา การปกครอง การเมือง ฯลฯ
3. สารคดีท่องเที่ยว อาจเป็นการท่องเที่ยวเมืองสำคัญ ๆ หรือสถานที่ที่นักท่องเที่ยวมักเขียนเป็นเชิงแสดงแง่คิดจากการท่องเที่ยวในอุทยานไทราม โดยคำนึงถึงความปลอดภัย การลงทุน และผลที่ได้รับ

หทัย คันหยง (2529 : 84) ให้ความหมายของสารคดีไว้ดังนี้

วรรณกรรมประเภทย่อยแนวสารคดี ซึ่งตรงกับทางตะวันตกที่เรียกว่า Non - Fiction หรือ Feature มุ่งในสาระความรู้ ข้อเท็จจริงมากกว่าความบันเทิง สารคดีบางอย่างก็มุ่งทางวิชาการ แต่ยังมีบางที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาดูเรียนของเด็ก โดยเฉพาะสารคดีด้านความรู้ต่าง ๆ เช่น สารคดีชีวิต สัตว์โลก สารคดีวิทยาศาสตร์ สารคดีอวกาศนั้น ให้ความเพลิดเพลิน แก่เด็กได้ไม่แพ้บันเทิงคดีอื่น ๆ สารคดีที่ใช้ภาษาสละสลวยไพเราะสละสลวยอ่านยิ่งมีภาพประกอบสวยงามแล้ว จะกลายเป็นหนังสือที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง สารคดีแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. สารคดีเรื่องสั้น (Short Story) เป็นร้อยแก้วเชิงพรรณนา (Descriptive) ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับบันเทิงคดี เรื่องสั้น แต่จำกัดวงเฉพาะสาระความรู้ในข้อเท็จจริงในหลักความคิดเชิงเหตุผล (Scientific Thinking) เช่น สารคดีชีวิตสัตว์ ต้นไม้ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ ชนบทประเพณี วัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นจริง เป็นจริง อยู่ในภาวะที่เป็นปรากฏการณ์จริง
2. อรรถคดี (Descriptive) เป็นร้อยแก้วที่เรียบเรียงขึ้นในเชิงบรรยาย เพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ในทางกฎหมาย วัฒนธรรม ศาสนา เป็นต้น

3. ความเรียง (Essay) เป็นร้อยแก้วคล้ายกับการเขียนเรื่องสั้น ในรูปแบบที่กระชับเขียนซึ่งยังมีโครงประกอบรูปเค้าโครงเป็นรูปเล่มหนังสือ สามารถจำแนกลักษณะได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 ความเรียงเชิงสาระ (Formal Essay) มุ่งในทางวิชาการเป็นสำคัญ

3.2 ความเรียงเชิงปิกัดะ (Informal Essay) มุ่งในทางข้อคิดเห็นในแง่มุกตลก ๆ หลายอย่างมาสังเคราะห์ขึ้นเป็นความเรียงบทหนึ่ง

รูปแบบของความเรียงอาจกระทำขึ้นเป็นบันทึก จดหมาย ปกฏกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย ทั้งนี้ เป็นตน

4. จีวประวัติ (Biography) เป็นร้อยแก้วที่บรรยายเรียบเรียงเรื่องราวของส่วนบุคคล เช่น บุคคลสำคัญของโลก โดยนำเอาชีวิต ผลงาน คุณงามความดี ลักษณะการดำเนินชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งที่เปิดเผยซ่อนเร้นปกปิดมาเปิดเผย ทบทวนสาเหตุที่ผู้เขียนสามารถจะแสดงออกได้ จีวประวัติเป็นสารคดีอีกประเภทหนึ่งที่เก็กลงใจกันแพร่หลาย เพราะชีวิตเด็กในแง่มุมหนึ่ง คือ การแสวงหารูปแบบโน้มน้อมจากตัวอย่างต่าง ๆ

5. อนุทิน (Diary) เป็นร้อยแก้วประเภทบันทึกประจำวันของบุคคล ซึ่งจารึกเรื่องราวต่าง ๆ ในวันเวลาที่ผ่านไป อนุทินนับว่ามีประโยชน์ต่อโลกเป็นอันมาก ถึงกับมีผู้เรียกว่าจุลประวัติศาสตร์ (Micro - History) ประเภทหนึ่ง เพราะบุคคลบางคนอาจเฝ้าหาคิด ความรู้ ข้อเท็จจริงบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ โดยยังเป็นเพียงวัสดุที่อาจจะไม่มีใครรู้ใครเข้าใจ หรือพบเห็นมาก่อน

6. สารคดีล้อเลียน (Parody) ซึ่งตรงกับตะวันตกที่เรียกว่า Parody นับเป็นวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่ง การล้อเลียนแบบสร้างสรรค์ เสมือนเป็นกระจกเงาที่ส่องสะท้อนให้เกิดความสำนึกถกเถียงที่จะมองเรื่องราวปัญหาสังคมชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ และพัฒนาไปสู่ความรู้สึกที่ซึ้งขึ้น

7. สารคดีภาพ (Comics) เป็นสารคดีที่นำเสนออย่างหนึ่ง โดยนำภาพเหมือนและภาพจริงมาประกอบเรื่องราวของภาพต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นตน เช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีทางแดน สารคดีประเภทนี้ใช้ภาพเป็นเนื้อหา

8. สารคดีโน้ต (Filler) เป็นหนังสือสำหรับเด็กอีกรูปแบบหนึ่ง เกิดขึ้นราว ค.ศ. 1946 โดยนักธรรมชาติวิทยาชื่อ Edward Lear เจ้าของสารคดีเรื่อง Book of Nonsense เด็กชอบหนังสือประเภทนี้มาก เพราะมีลักษณะรวบรวมสิ่งละอันพันละน้อยของเรื่องราวแปลก ๆ

อย่างน่าอัศจรรย์ใจ ให้ความรู้ในแง่มุมที่คนไม่เคยคิดถึงมาก่อน บางเรื่องเหลือเชื่อจนหลักฐานน่าเชื่อถือปรากฏขึ้นจริงมาแล้ว

จากการแบ่งประเภทหนังสือสำหรับเด็กที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการจัดประเภทของหนังสือที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. วรรณกรรมดั้งเดิม
2. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทบันเทิงคดี
3. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทสารคดี

วรรณกรรมทั้ง 3 ประเภท มีลักษณะพอสรุปได้ดังนี้

1. วรรณกรรมดั้งเดิม หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่เก่าแก่ดั้งเดิม เป็นมรดกตกทอดกันมาในสังคม ซึ่งโดยมากไม่ปรากฏหลักฐานบ่งบอกและนามผู้แต่ง และมีลักษณะเป็นวรรณกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

2. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทบันเทิงคดี หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่แต่งขึ้นใหม่ ไม่มีเค้าเรื่องของวรรณกรรมดั้งเดิม แต่มีเนื้อหาครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความบันเทิงและเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจแก่เด็ก

3. วรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทสารคดี หมายถึง วรรณกรรมสำหรับเด็กที่แต่งขึ้น เพื่อให้ความรู้ข้อเท็จจริงมากกว่าความบันเทิง

จากลำดับความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมดังกล่าวมาข้างต้นนั้นแสดงว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในแง่การตอบสนองตามความสนใจของผู้เรียน และการตอบสนองจุดหมายของหลักสูตร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดหมายของหลักสูตร

ความหมายของจุดหมาย

เนื่องจากคำศัพท์เกี่ยวกับ "จุดมุ่งหมาย" ที่ใช้กันในภาษาอังกฤษมีอยู่หลายคำแต่ละคำมี

ขอบเขตของการใช้แตกต่างกัน แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยมักจะนำมาใช้ไม่ค่อยจะถูกต้องกับ
ขอบเขตดั้งเดิม ดังนั้น จึงขออธิบายถึงระดับของคำศัพท์เกี่ยวกับ "จุดมุ่งหมาย" ที่ใช้ในวง
การศึกษา

จุดหมายหรือจุดมุ่งหมาย (Aim) จุดหมายหรือจุดมุ่งหมายมีความหมายที่กว้างที่สุด ใกล้เคียงที่สุด
และใหญ่ที่สุด จึงใช้ในความหมายของจุดหมายระดับชาติ ซึ่งเป็นระดับที่ใหญ่ที่สุด กว้างที่สุด
(กรมวิชาการ. 2521 : 19)

ความมุ่งหมาย (Purpose) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระดับของสถาบัน เช่น ความมุ่งหมายของ
การจัดตั้งโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ (กรมวิชาการ. 2522 : 19)

จุดประสงค์ (Objective) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นระดับย่อยที่สุด จึง
ใช้กับหลักสูตรและการเรียนการสอน

ดังนั้นจุดหมาย (Aim) จึงใช้ในระดับหลักสูตรซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 3)
ได้นิยามของคำ "จุดหมาย" ไว้ดังนี้

จุดหมาย หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นจากเป้าประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางของการจัดการ
ดำเนินการทุกด้าน ในการจัดการศึกษาแต่ละระดับการตั้งจุดหมายที่แน่ชัด และปฏิบัติโดยมีผล
ท่อนโยบายกิจกรรม และการประเมินผลงานของการศึกษาในระดับนั้น ๆ

ความสำคัญของจุดหมาย

จุดหมายของหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของ
หลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด การกำหนดจุดหมายของหลักสูตรส่วนมากมักจะ
กระทำหลังจากที่ใคร่ครวญทราบลักษณะสภาพของผู้นั้นแล้ว ว่า ควรดำเนินการแก้ปัญหาและสนองความ
ต้องการของสังคม และของผู้เรียนอย่างไร เมื่อกำหนดทิศทางของหลักสูตรโดยเขียนเป็นจุดหมาย
มาแล้ว จุดหมายของหลักสูตรก็จะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตรตลอดจนการเรียนการสอน

สังข์ พุทธนันท์ (2528 : 214 - 215) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของจุดหมายของ
หลักสูตรในการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. จุดหมายของหลักสูตร เป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่จะนำมาบรรจุไว้ในหลักสูตร
ได้อย่างเหมาะสม

2. จะเป็นแนวทางในครูได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน
3. จะบอกให้ผู้เรียนทราบว่าเราควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง ในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัวล่วงหน้า
4. จะเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
5. จะบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน
6. เป็นแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาว่าควรจะมีมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นไปในลักษณะใด

การจัดประเภทของจุดหมายหลักสูตร

นอกจากจะจัดประเภทจุดหมายของหลักสูตรออกเป็นระดับต่าง ๆ แล้ว เพื่อความสมดุลในการพัฒนา ผู้เรียนจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประเภทของหลักสูตรตามลักษณะการจัดประเภทที่เสนอโดย บลูม (Bloom. 1956) แครทโวล (Krathwohl. 1964) และแฮร์โรว์ (Harrow. 1972) ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ ทางด้านพุทธิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนี้

1. พุทธิสัย (Cognitive Domain) เป็นจุดหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ ทางด้านความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหา ซึ่งแบ่งตามลำดับความซับซ้อนจากน้อยไปหามากดังนี้

- 1.1 ความรู้
- 1.2 ความเข้าใจ
- 1.3 การนำไปใช้
- 1.4 วิเคราะห์
- 1.5 สังเคราะห์
- 1.6 ประเมินค่า

2. จิตพิสัย (Affective Domain)

จิตพิสัยเป็นจุดหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และ ความซาบซึ้ง

3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

ทักษะพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางด้านการเคลื่อนไหว การใช้วัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย (สงัด จุฬารัตน์. 2528 : 218)

หลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร

ช่วง บัณฑิต (2504) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดหมายไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ผู้วางหลักสูตรจะต้องยึดสภาวะและความต้องการของสังคมเป็นรากฐานในการกำหนดจุดหมาย เช่น การศึกษาภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษแก่ชนไม่มีความจำเป็นเท่าใด เพราะการติดต่อกับชาวต่างประเทศน้อย ความมุ่งหมายของการเรียนภาษาอังกฤษคงเป็นเพียงระดับความรู้ และเป็นเรื่องของบุคคลชั้นสูงมากกว่า แต่ในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความสำคัญและกลายเป็นความจำเป็นมากขึ้น การศึกษาภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องของการให้การศึกษาแก่คนหมู่มาก เพื่อเป็นเครื่องมือติดต่อกันกับโลกภายนอกและในด้านอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นความต้องการของสังคมจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรเป็นอย่างมาก
2. ความสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก การจำแนกจุดหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึง
 - 2.1 ความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นความต้องการรวมของทุก ๆ คน ชาติไม่ได้
 - 2.1.1 ความต้องการทางร่างกาย เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เป็นต้น
 - 2.1.2 ความต้องการทางสังคม เช่น ความรัก ความเป็นพวกเดียวกัน และการยอมรับนับถือจากสังคม
 - 2.1.3 ความต้องการทางบุรณาการส่วนตน เช่น ความต้องการในด้านความรู้สึกถึงคุณค่าของตนเอง และมีความมั่นใจในตัวเอง เป็นต้น
 - 2.2 ความต้องการปัจจุบัน โดยพิจารณาถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถที่เห็นว่าจะจำเป็นในการสนองความต้องการปัจจุบันของเด็ก
 - 2.3 ความต้องการโดยเฉพาะ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ความต้องการประเภททั่วไป ได้แก่ อิศรภาพ ความมั่นใจในตัวเองและความเป็นพวกเดียวกัน เป็นต้น และความต้องการประเภทเฉพาะ ได้แก่ การอ่าน เขียน คิดเลข และการรักษาสุขภาพ เป็นต้น

2.4 ความต้องการที่เป็นไปตามการพัฒนาการ โดยพิจารณาจากวัยของเด็กว่า ในวัยหนึ่ง ๆ ของเด็กนั้นย่อมมีภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องกระทำ เช่น ในวัยหัดเดินจะมีการฝึกในการ เหยียดตัวเพื่อการมีครอบครัวและเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น

3. สอดคล้องกับหลักการปกครองของประเทศ ผู้กำหนดจุดหมายหลักสูตรจะต้องเข้าใจ ความหมายของระบบการปกครองนั้นให้ถี่ถ้วน สำหรับประเทศไทยก็ต้องเข้าใจถี่ถ้วนว่า ประชาธิปไตย คือ อะไร มีความหมายในแง่ของการปฏิบัติของบุคคลอย่างไร ในการตั้งจุดหมายนั้น เราคำนึงถึงว่าควรเป็นอย่างไร จึงจะส่งผลให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยแก่บุคคล และสังคม

4. ความสอดคล้องกับจุดหมายข้ออื่น การกำหนดจุดหมายนั้นจะต้องให้จุดหมายมีความ สอดคล้องต่อกันและกันทุกข้อ ไม่มีข้อใดที่ขัดกัน และถ้าจะให้ถี่ถ้วนจะต้องมุ่งให้มีการส่งเสริมสิ่งใด สิ่งหนึ่งร่วมกันอยู่ด้วย

5. สามารถนำมาปฏิบัติได้ การที่ต้องถือเอาการปฏิบัติเป็นหลักสำคัญก็เนื่องจากว่า การที่ความหมายของจุดหมายที่ตั้งขึ้นอาจเป็นไปได้หลายนัย เป็นต้นว่า จุดหมายเรื่องการ เป็น พลเมืองดี ผู้มีความ หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง การ เป็นผู้มีส่วนร่วมอาชีพและ การ เป็นผู้อยู่ในศีลในธรรม หรืออาจหมายถึงการรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์อยู่เสมอ การ ค้นหา ความรู้และการร่วมมือในการสร้างเสริมพัฒนาให้แก่ท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้จำเป็นต้องถือว่า การสังเกตผลในความมุ่งหมายนั้นอยู่ในการปฏิบัติจุดหมายใด ๆ ก็ตามถ้านำมาปฏิบัติไม่ได้ก็ถือว่า เป็นจุดหมายที่ตั้งไว้โดยเปล่าประโยชน์

ลำดับชั้นความรู้ของเบนจามิน เอส. บลูม และคนอื่น ๆ

การ เขียนหนังสืออ่านสำหรับเด็ก นอกจากผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในจิตวิทยา ความสนใจ ของเด็กวัยต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิคการ เขียนแล้ว ผู้เขียนยังต้องทราบเกี่ยวกับลำดับชั้นของความรู้ เพื่อการสื่อความหมายให้ถี่ตรงกัน การเลือกสัญลักษณ์ที่เหมาะสม และการให้นิยามที่ชัดเจนและ ปฏิบัติได้ การเขียนก็จะบรรลุจุดหมายตามต้องการ

บลูม และคนอื่น ๆ (อุทุมพร ทองอุไทย. 2523 : 25 ; อ้างอิงมาจาก บลูม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป.) ได้จำแนกลำดับชั้นของความรู้ (Cognitive Domain)

เป็น 6 ชั้น คือ

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การประยุกต์ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมิน (Evaluation)

1. ความรู้ (Knowledge) คือ สภาพการณ์เรียนรู้เริ่มต้นซึ่งเน้นการจำ การระลึกถึงสิ่งเฉพาะและเรื่องทั่ว ๆ ไป การระลึกถึงวิธีการ กระบวนการ แบบแผนโครงสร้าง และสภาพการณ์ทาง ๆ ความรู้แบ่งแยกออกได้ดังนี้

1.1 ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specifics) คือ แก่นของความจริงหรือของสาระในสาขาความรู้แต่ละสาขา สาระเหล่านี้คือสิ่งซึ่งผู้ชำนาญการต้องใช้ในการสื่อความหมาย ในการทำความเข้าใจและจัดเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ ความรู้เฉพาะสิ่งดังกล่าวนี้เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่ผู้เรียนต้องรู้และทำความเข้าใจกับสาขาวิชานั้น ๆ ความรู้เฉพาะสิ่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ คือ

1.1.1 ความรู้ศัพท์เฉพาะ (Knowledge of Terminology) เป็นความรู้ขั้นพื้นฐานที่สุดในสาขาวิชาต่าง ๆ ความรู้พื้นฐานเหล่านี้ เช่น คำศัพท์สัญลักษณ์ต่าง ๆ

1.1.2 ความรู้ข้อเท็จจริงเฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specific Facts) คือ ความรู้ในเรื่องวันที่ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจรวมสาระที่ถูกต้องและเฉพาะเจาะจง เช่น วันที่แน่นอน หรือปรากฏการณ์ที่มากหรือน้อยอย่างชัดเจน อาจรวมสาระเชิงประมาณ เช่น ช่วงเวลาโดยประมาณ หรือลำดับความมากมายของปรากฏการณ์

1.2 ความรู้เรื่องวิธีและวิธีการจัดการกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of Way and Means of Dealing with Specifics) คือ วิธีการหาความรู้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการจัดเรียบเรียง และจัดการหาคำและดำเนินการตามที่สาขากำหนดความรู้เรื่องวิธีและวิธีการจัดการกับสิ่งเฉพาะ แบ่งเป็น 5 ประเภทย่อย ๆ คือ

1.2.1 ความรู้เรื่องแบบแผนนิยม (Knowledge of Conventions) แบบแผนนิยม คือ สิ่งที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อ ๆ กันมา เช่น สัญลักษณ์ที่นิยมใช้ในการทำแผนที่และทศานุกรมกฎเกณฑ์ของพฤติกรรมทางสังคม ข้อบังคับทั้งหลาย แบบอย่างและการปฏิบัติที่ใช้อยู่เสมอในสาขาวิชาการ

1.2.2 ความรู้เรื่องแนวโน้ม และลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of Trends and Sequence) คือ ความรู้เรื่องกระบวนการ ทิศทางและการเคลื่อนไหวของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

1.2.3 ความรู้เรื่องการจัดจำพวก และประเภท (Knowledge of Classifications and Categories) คือ ความรู้เกี่ยวกับ ชั้น ชุด แผนก และการจัดเรียงเรียง ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐาน และเป็นประโยชน์สำหรับเนื้อหาในสาขาที่กำหนด

1.2.4 ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of Methodology) คือ ความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดเห็น และพฤติกรรมที่ได้รับการทดสอบ หรือได้รับการตัดสิน

1.2.5 ความรู้เรื่องระเบียบวิธี (Knowledge of Methodology) คือ ความรู้เรื่องวิธีสืบสวน เทคนิค และกระบวนการที่ใช้ในบางสาขา ซึ่งใช้สืบสวน ปัญหาและปรากฏการณ์บางอย่าง การเน้นความรู้ในเรื่องวิธีการมากกว่าความสามารถใช้วิธีการ

1.3 ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the Universals and Abstractions in a Field) คือ ความรู้เกี่ยวกับแผน และรูปแบบที่สำคัญ ๆ เช่น โครงสร้าง ทฤษฎีและข้อสรุปที่มีอิทธิพลต่อสาขาวิชา หรือนำมาใช้ศึกษาปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหา ระดับนี้จัดเป็นระดับสูงสุดของความเป็นนามธรรม และความซับซ้อน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ คือ

1.3.1 ความรู้เรื่องหลัก และข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of Principles and Generalization) คือ ความรู้เรื่องความเป็นนามธรรมบางอย่าง ซึ่งสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม มีคุณค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนาย หรือกำหนดการกระทำ ทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.3.2 ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) คือ ความรู้เรื่องทวิลักษณ์การและข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ภายใน

2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ทักษะและความสามารถทางสติปัญญาระดับแรก ทำให้รู้ว่าผู้อื่นสื่อสารมาอย่างไร สื่อความหมายอะไรและใช้เนื้อหา หรือความคิจะอะไรมาสื่อความหมาย พฤติกรรมความเข้าใจมี 3 แบบ คือ

2.1 การแปล (Translation) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่สื่อความหมายจากภาษาหนึ่ง หรือแบบฟอร์มหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งหรืออีกแบบฟอร์มหนึ่ง

2.2 การตีความ (Interpretation) คือ การอธิบายหรือการสรุปเรื่องในการสื่อความหมาย การแปลเกี่ยวข้องกับการนำมาใช้เป็นส่วน ๆ เพื่อใช้สื่อความหมาย การตีความเกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ การจัดเรียงระบบหรือให้ภาพพจน์ของเนื้อหาเสียใหม่

2.3 การสรุปอ้างอิง (Extrapolation) คือ การขยายแนวโน้มน หรือความโน้มเอียงเกินเลยจากข้อมูลออกไปเพื่อทำให้สามารถกำหนดความหมายอื่น ผลที่ตามมา บทแทรก ผล ฯลฯ ตามเงื่อนไขที่บรรยายไว้ใน การสื่อความหมายเบื้องต้น

3. การประยุกต์ (Application) คือ ความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมไปใช้อย่างเหมาะสม ถูกต้องในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสภาพการณ์ใหม่ ๆ

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ การแยกเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยแล้วค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย และวิธีที่ส่วนย่อยประกอบกันเป็นส่วนใหญ่ การวิเคราะห์แยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 การวิเคราะห์หน่วยย่อย (Analysis of Elements) คือ การชี้ถึงหน่วยย่อย ๆ ที่รวมในการสื่อความหมาย เช่น บางข้อความเป็นความจริง บางข้อความเป็นคำนิยาม เป็นต้น

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) คือ การเชื่อมโยงและปฏิบัติการตอบสนองระหว่างหน่วยย่อยกับส่วนต่าง ๆ ของการสื่อความหมาย เช่น การกำหนดความสัมพันธ์ของสมมติฐานกับหลักฐานอื่น และความสัมพันธ์ของข้อสรุปกับสมมติฐาน เป็นต้น

4.3 การวิเคราะห์หลักการจกระเบียบ (Analysis of Organizational Principles) คือ การวิเคราะห์คุณภาพขององค์การและโครงสร้างของการสื่อความหมาย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ การนำ หรือการรวบรวมหน่วยย่อยๆ ส่วนย่อย ๆ มาจัดเรียงเรียงและรวบรวมในทางที่จะดำรงแบบแผน หรือโครงสร้างที่ไม่ได้เป็นเช่นนั้นมาก่อน การสังเคราะห์แบ่งเป็น 3 ขอบเขต คือ

5.1 ผลผลิตจากการสื่อความหมายเฉพาะ (Production of a Unique Communication) คือ พัฒนาการของการสื่อความหมายซึ่งผู้เขียน หรือผู้พูดพยายามสื่อความคิด ความรู้สึก หรือประสบการณ์ของเขาไปยังผู้อื่น

5.2 ผลผลิตจากแผนงาน หรือชุดเสนอเพื่อปฏิบัติการ (Production of a Plan of Proposed Set of Operations) คือ พัฒนาการของแผนการทำงาน หรือโครงร่างของแผนปฏิบัติการ

5.3 การไขว้ซึ่งชุดของความสัมพันธ์เชิงนามธรรม (Derivation of a Set of Abstract Relations) คือ พัฒนาการของชุดความสัมพันธ์เชิงนามธรรม อาจเพื่อการจัดจำแนก หรือเพื่ออธิบายข้อมูลหรือปรากฏการณ์บางอย่างก็ได้ หรือการอนุมานข้อความและความสัมพันธ์จากชุดของข้อความเบื้องต้น หรือการนำเสนอด้วยสัญลักษณ์

6. การประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถที่จะพิจารณาและตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหาและวิธีการเพื่อจุดมุ่งหมายที่กำหนด เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน อาจกำหนดด้วยตนเอง หรือผู้อื่นกำหนดไว้ก็ได้ การประเมินแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

6.1 การตัดสินตามเกณฑ์ภายใน (Judgment in Terms of Internal Evidence) คือ การประเมินความถูกต้องของการสื่อความหมายจากหลักฐาน เช่น มีความถูกต้องตามตรรกวิทยา ความสอดคล้องและเกณฑ์ภายในอื่น ๆ

6.2 การตัดสินตามเกณฑ์ภายนอก (Judgment in Terms of External Criteria) คือ การประเมินวัตถุโดยอาศัยเกณฑ์ที่เลือกหรือจำมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ เกิดความคิดรวบยอด และการวิเคราะห์เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

นาริวัทน อัญกิจทิชัย (2520 : 86) ได้วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 29 เล่ม ในด้านเนื้อหาและรูปแบบส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ยกเว้นบางเรื่องที่เนื้อหาและรูปแบบอยู่ในระดับควรปรับปรุง

สุกัญญา สติยศ (2523 : 121) ได้วิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการ เรียนวิชา วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแยกเป็นหนังสือ 22 เล่ม และ 64 บทความ ผลปรากฏว่า หนังสือและบทความเสนอเนื้อหาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ว่า "เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการ และทฤษฎีขั้นพื้นฐานของวิทยาศาสตร์" มากที่สุด เสนอเนื้อหาได้ตรงตามความมุ่งหมายที่ว่า "เพื่อให้เกิดทัศนคติทางวิทยาศาสตร์" น้อยที่สุด

นงลักษณ์ ขายหาค (2524 : 61) ได้วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริม การอ่านแนวภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 26 เล่ม ในด้านเนื้อหา ลีลาการเขียน และรูปเล่ม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีและระดับพอใช้ได้จำนวนที่เท่าเทียม กัน ด้านลีลาการเขียนส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดี ด้านรูปเล่มมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และระดับพอใช้ ได้ในจำนวนที่เท่าเทียมกัน

วิมลพร ประวิจิตร (2524 : 68 - 73) ได้วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริม การอ่านแนวสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 16 ชื่อเรื่อง ผลปรากฏว่า ด้านเนื้อหา ตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับดี ด้านเนื้อหาตามจุดประสงค์ แนวสังคมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง ด้านลีลาการเขียนอยู่ในระดับพอใช้ได้ ด้านรูปเล่ม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

บุญเกษม กวางจิก และคนอื่น ๆ (2525 : 1 - 24) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมในหนังสือ เรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ที่สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ทองการ เน้นในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยวิเคราะห์คุณธรรมในหนังสือเรียน และเปรียบเทียบอัตราส่วนลำดับความสำคัญ ของคุณธรรมที่วิเคราะห์แล้ว ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า คุณธรรมที่มีความถี่สูงในระดับ 1 - 3 คือ ความขยันหมั่นเพียร มารยาท และนิสัยส่วนบุคคล และความรับผิดชอบ ส่วนคุณธรรมที่มีความถี่น้อยใน อันดับ 1 - 3 คือ การทำจิตใจให้สงบ มีสมาธิ ความมีใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง การไม่ละเมิด ของรักของหวง คุณธรรมที่ไม่ปรากฏคือ การไม่ทู่ซี้และทุณฺฑิเบือน ผลการวิเคราะห์ความ สอดคล้องของคุณธรรมในหนังสือกับคุณสมบัติที่ทองการ เน้นในหลักสูตร พบว่า คุณธรรมทุกข้อสอดคล้อง กับคุณสมบัติที่ทองการ เน้น 7 ข้อ

นพวัลย์ ส่วนประเสริฐ (2526) ได้วิเคราะห์ความถี่ความชุกของเชิงรูปธรรมและ
เชิงนามธรรม และความยากง่ายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เสนอความถี่ความชุกของ
ทางวิทยาศาสตร์มีลักษณะเป็นประเภทหนังสือเชิงรูปธรรมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีหนังสือเล่มใดจัดอยู่ใน
ประเภทหนังสือเชิงนามธรรมเลย และผลการวิเคราะห์ความยากง่ายพบว่าหนังสือส่วนใหญ่มี
ความยากง่ายของการอ่านสูงกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

สุริวัณห์ พันธุกิจ (2529 : 133) ได้ศึกษาจริยธรรมที่ปรากฏในหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ใช้
อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 34 เล่ม ผลปรากฏว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง
3 ระดับชั้น จริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ การมีมารยาทในการเคารพ และเอื้อเฟื้อ
การเคารพบูชาที่ถูกต้อง จริยธรรมที่ปรากฏน้อยคือ การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น การไม่ประทุษร้าย
ทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น และการทำใจให้สงบ มีสมาธิ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีส่วนช่วยให้
การเรียนรู้การสื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้นมีความสอดคล้องกับ
จุดหมายของหลักสูตร ดังนั้นถ้านักเรียนอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมแล้วได้ความถี่ความชุกของ
วรรณกรรมสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร การเรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมก็จะเกิดประโยชน์
ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เนื้อหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 สอดคล้องกับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์
2. ความถี่ความชุกที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสือเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 และความสอดคล้องระหว่างความพึงพอใจกับเจตคติของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษารวบรวมความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างความพึงพอใจ หนังสืออ่านเพิ่มเติม และเจตคติของหลักสูตรประถมศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

2. สํารวจและรวบรวมชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมชั้นประถมศึกษา ที่ใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยพิจารณาและคัดเลือกหนังสือดังนี้

2.1 สํารวจรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ที่กำหนดค่าสั่ง กระทรวงศึกษาธิการที่ วก 452/2526 เรื่อง การกำหนดหนังสือเรียนสำหรับใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 เล่ม

2.2 เนื่องจากหนังสือบางเล่มมีหลายเรื่อง นักเรียนไม่สามารถอ่านได้จบในเวลา 3 คาบ ผู้วิจัยนำหนังสือเหล่านั้นมาสุ่มโดยวิธีจับฉลาก เอาเพียงเรื่องเดียวเป็นตัวแทนของหนังสือแต่ละเล่ม

2.3 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมในข้อ 2.2 มาจัดประเภทตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น 3 ประเภท คือ วรรณกรรมทั้งเล่ม วรรณกรรมใหม่ประเภทบันเทิงคดี และวรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทสารคดี

2.4 เนื่องจากหนังสือมีจำนวนมาก ถ้าจะให้กลุ่มตัวอย่างเพียงหนึ่งกลุ่มอ่านทั้งหมด จะทำให้นักเรียนเบื่อไม่ยอมอ่านซึ่งส่งผลให้ข้อมูลที่ได้อาจจากการตอบคำถามของ

นักเรียนไม่เป็นไปตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงนำหนังสือแต่ละประเภทในข้อ 2.3 มาสุ่ม
โดยวิธีจับฉลากแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม ก กลุ่ม ข. และกลุ่ม ค. และแบ่งกลุ่มตัวอย่าง
ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามรายละเอียดในข้อ 3 แต่ละกลุ่มประกอบด้วยหนังสือทั้ง 3 ประเภท
ในจำนวนอย่างไร

รายชื่อหนังสือกลุ่ม ก.

1. การสื่อสารคืออะไร
2. ครอบครัวของจุ่มและจิ้น
3. ครอบครัวลูกกก
4. จรวก
5. เจ้าแห่งความเร็ว
6. ชาวไทยกะโหล
7. ผู้หญิงอึก
8. พักผ่อนอย่างไรดี
9. ภาณิทุกบาทช่วยชาติพัฒนา
10. เรามาช่วยป้องกันการสูญเสียน้ำกินกันเถิด

รายชื่อหนังสือกลุ่ม ข.

1. คาซของคน
2. ตัวกลางของเสียง
3. ทำอย่างไรจึงไม่เกิดโรค
4. ไปโรงพยาบาล
5. พระเทมีย์
6. มะม่วงสองรส
7. แม่ดงก็อย่า
8. วัชรุน

9. สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์

10. สารอาหาร

รายชื่อหนังสือกลุ่ม ก.

1. ชาวใหญ่
2. คีนวิกฤต
3. จากใจแม่
4. บทสรุปและไฟฟ้าสถิติ
5. บ้านริมน้ำ
6. ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร
7. ป่าไม้
8. เมื่อข้าศึกจูโจม
9. เสนวน
10. แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต

3. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี 276 โรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน ขนาดกลาง 13 โรงเรียน และขนาดเล็ก 261 โรงเรียน

4. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

4.1 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด จึงคัดเลือกโรงเรียนโดยสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ให้ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ขนาดกลาง 1 โรงเรียน และขนาดเล็ก 6 โรงเรียน

4.2 ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน

4.3 นำนักเรียนในข้อ 4.2 มาคัดเลือกให้เฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนสอบกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ของปลายภาคเรียนที่ 1 ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านพอใช้ จะได้นักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 31 คน ขนาดกลาง 34 คน และขนาดเล็ก 102 คน รวม 167 คน

4.3 คัดเลือกนักเรียนที่ได้จากข้อ 4.3 โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนทั้งหมด 8 โรงเรียน ๆ ละ 15 คน ได้ นักเรียนทั้งหมด 120 คน

4.5 เนื่องจากเหตุผลในข้อ 2.4 จึงจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม โดยสุ่มนักเรียนในข้อ 4.4 ออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 5 คน ขนาดกลาง 5 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน ๆ ละ 15 คน รวมกลุ่มละ 40 คน

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยโรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
2. โรงเรียนชุมชนสว่างอารมณ์
3. โรงเรียนวัดหนองแก
4. โรงเรียนวัดคันสี

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยโรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
2. โรงเรียนสว่างอารมณ์
3. โรงเรียนวัดหนองยาง
4. โรงเรียนชุมชนหนองขาหย่าง

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยโรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
2. โรงเรียนชุมชนสว่างอารมณ์
3. โรงเรียนบ้านหนองเม่น
4. โรงเรียนวัดห้วยขานาง

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

5.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ตามรายละเอียด
ในข้อ 2

5.2 คำถาม คำถามที่ใช้เป็นคำถามปลายเปิดสร้างตามการจำแนกคำถามชั้น
ความรู้ 6 ชั้น ของ บลูม หนังสือเล่มหนึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 คำถาม มีรายละเอียด
ดังนี้

5.2.1 คำถามข้อ 1 และข้อ 2 ของทุกเรื่องจะใช้คำถามเหมือนกัน

5.2.2 คำถามข้อ 1 เป็นคำถามที่ถามหาเนื้อหาที่นักเรียนได้จาก
การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่ม

5.2.3 คำถามข้อ 2 - 4 เป็นคำถามที่ถามหาความคิดรวบยอดที่
นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่ม

5.3 จุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 4 ข้อ
และแยกย่อยตามหัวข้อใหญ่ไว้ทั้งหมด 31 ข้อย่อย ดังนี้

5.3.1 คุณสมบัติที่ต้องการเน้น

5.3.1.1 หวังตนเองได้ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์
ส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว

5.3.1.2 มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ

5.3.1.2 ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน

5.3.1.4 รู้จักคิด วิचारณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

5.3.1.5 มีขันติขรรมต่อคำวิจารณ์ และความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า

5.3.1.6 มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น

5.3.1.7 รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยรู้จักเป็นผู้

ให้ ผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี

5.3.2 ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต

5.3.2.1 มีสุขนิสัยส่วนตัวและส่วนรวม มีสุขภาพที่แข็งแรงและ

จิตใจ

- 5.3.2.2 รู้กฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน
- 5.3.2.3 มีความรู้และทักษะในการหา การใช้ และ
- ออมทรัพย์
- 5.3.2.4 เข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์ และ
- เทคโนโลยีที่มีต่อชีวิตประจำวัน
- 5.3.2.5 มีความรู้และทักษะในการจัดการและทำงาน
- รวมกลุ่มกันโดยถือหลักสหกรณ์
- 5.3.2.6 มีความรู้และทักษะในการทำงาน ทั้งในฐานะ
- ผู้ผลิต และผู้บริโภค
- 5.3.2.7 มีนิสัยและรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
- อยู่เสมอ
- 5.3.2.8 มีความรู้และทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์
- 5.3.2.9 มีความรู้และทักษะในวิธีการทางวิทยาศาสตร์
- 5.3.2.10 มีความสามารถในการยังชีพผสมกลมกลืนกับสภาพ
- และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 5.3.2.11 รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ
- 5.3.3 ชีวิตที่สงบสุข
- 5.3.3.1 รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง
- ของสังคมสิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ
- 5.3.3.2 เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และ
- นำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน
- 5.3.3.3 รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ
- 5.3.3.4 มีความริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม
- 5.3.3.5 มีอิสระในการคิด แต่พร้อมที่จะยอมรับความผิด
- ของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
- 5.3.3.6 รู้จักแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี

5.3.4 สมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ

- 5.3.4.1 เชื้อมันในระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข
- 5.3.4.2 รู้คุณค่า ชื่นชมและรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 5.3.4.3 สำนึกในหน้าที่และสิทธิของตน
- 5.3.3.4 รู้ความสำคัญของครอบครัว สังคม และท้องถิ่น
ของตน
- 5.3.4.5 รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคและ
โลกและมีความเข้าใจอันดีต่อกัน
- 5.3.4.6 สามารถฝึกกำลังสติปัญญา กำลังกาย กำลัง
ทรัพย์กับสมาชิกอื่น ๆ เพื่อความเจริญและความมั่นคงของประเทศ
- 5.3.4.7 รู้คุณค่าในความเป็นไทย และภูมิใจที่เกิดใน
ดินแดนไทย

5.4 เกณฑ์การสรุปความคิกรวบรวม และความรู้จากเนื้อหาจากการอ่านของ นักเรียนมีดังนี้

- 5.4.1 พิจารณาจากคำที่ระบุถึงจุดหมาย หรือเนื้อหาโดยตรง
- 5.4.2 พิจารณาจากคำที่กล่าวหาตึงถึงจุดหมาย หรือเนื้อหา
- 5.4.3 พิจารณาจากข้อความ ตามความเห็นและการสรุปของผู้วิจัย
และผู้เชี่ยวชาญ

5.5 เกณฑ์การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหา และความคิกรวบรวม
ถือเกณฑ์จากความสอดคล้องที่มีผู้ตอบมีความเห็นตรงกัน หรือคล้ายกันสูงกว่าร้อยละ 50
ของผู้ตอบ (เกณฑ์ 50% นี้ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาโดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่การสอบผ่านของ
นักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด
เกณฑ์สอบผ่าน 40% ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้กำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องให้สูงกว่าเกณฑ์สอบผ่าน
ในระดับกลางคือ 50%)

6. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

6.1 วิเคราะห์เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

6.2 นำคำถามที่สร้างขึ้นจากข้อ 5.2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงแบบ Face Validity แล้วนำผลที่ได้จากการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ คือ 3 ใน 5 ของผู้เชี่ยวชาญ

6.3 นำคำถามจากข้อ 6.2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการเหมือนการวิจัยทุกอย่าง

6.4 กำหนดให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 อ่านชุด ก. และ ข. กลุ่มที่ 2 อ่านชุด ข. และ ค. กลุ่มที่ 3 อ่านชุด ก. และ ค.

6.5 นำหนังสือไปให้นักเรียนอ่านที่ละโรงเรียน ๆ ละ 2 ชุด ให้หมุนเวียนกันอ่าน การเลือกอ่านหนังสือของเด็กใช้วิธีจับฉลาก และเมื่อนักเรียนอ่านจบแต่ละเรื่องแล้วจึงแจกคำถามให้นักเรียนตอบ

6.6 เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ใช้ชั่วโมงซ่อมเสริม ชั่วโมงกิจกรรม หรือชั่วโมงพักกลางวัน ทำการวิจัยโรงเรียนละ 8 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ

7. การจัดกระทำข้อมูล

7.1 นำเนื้อหาที่กำหนดให้นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมดมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหา

7.2 นำหนังสือ 30 เรื่อง มาวิเคราะห์เนื้อหาตามที่ปรากฏของแต่ละเรื่องตามเกณฑ์ในข้อ 6.1

7.3 นำการวิเคราะห์เนื้อหาของผู้วิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ตรวจสอบโดยถือเกณฑ์ความคิดเห็นที่สรุปตรงกัน 3 ใน 5 ท่าน

7.4 นำผลการวิเคราะห์ในข้อ 7.3 มาเป็นเกณฑ์ทั่วทั้งหาความสอดคล้องกับเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่าน

7.5 นำจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทั้ง 31 ข้อย่อยมาเป็นเกณฑ์ทั่วทั้งหาความสอดคล้องกับความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม

7.6 นำข้อมูลที่ไ้จากการทขยค่าตามของนักเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับผู้วิจัยทรวค่าตอบ แล้วสรุปเป็นเนื้อหาและความคิดรวบยอด ที่นักเรียนไ้จากการอ่านของนักเรียนแต่ละคน โดยถือความคิดเห็นที่ตรงกัน 3 ใน 5 ท่าน

7.7 นำผลสรุปจากข้อ 7.6 มาให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับผู้วิจัย รวม 5 ท่านพิจารณาความสอดคล้องตามเกณฑ์ในข้อ 7.4 และ 7.5 โดยถือความคิดเห็นที่สรุปตรงกัน 3 ใน 5 ท่าน

7.8 สร้างตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของ เนื้อหาที่นักเรียนไ้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมกับ เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์

7.9 สร้างตารางวิเคราะห์ความคิดรวบยอดที่นักเรียนไ้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเล่มโดยแยกตามโรงเรียน ๆ ละเรื่อง

7.10 สร้างตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องที่นักเรียนไ้จากการอ่านกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

7.11 รายงานผลความสอดคล้องโดยพิจารณาตารางความถี่ และเทียบค่าเป็นค่าร้อยละ

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (สมบุรณ์ จิตพงษ์. 2528 : 178)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน คีบค่าความสอดคล้องของข้อสขยกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญค่านเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญค่านเนื้อหา

7.2 หาค่าความสอดคล้องของ เนื้อหา และความคิดรวบยอดที่นักเรียนไ้จากการอ่านเพิ่มเติม โดยหาค่าอัตราส่วนร้อยละ

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม กับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความถี่รวมของเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับการสร้างความถี่รวมของเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม กับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญจะตัดสินความสอดคล้องในแต่ละเรื่อง โดยพิจารณาว่านักเรียนตอบตรงกับเกณฑ์เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ ข้อใดข้อหนึ่งถือว่าเด็กตอบถูก ซึ่งจะนับเป็นความถี่หนึ่งความถี่

ตาราง 1 แสดงความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือเพิ่มเติม
กับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อเรื่อง (จำนวนคน 40 คน)

เรื่อง	เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	ค่าความถี่และร้อยละตามเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่าน
การสื่อสารคืออะไร	1. ความหมายของการสื่อสาร	35 87.5
ชาวใหญ่	2. ประวัติความเป็นมาของการสื่อสาร	
	1. การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก	28 70.0
	2. การอนุรักษ์เสริมสร้างประเพณีวันสงกรานต์	
ครอบครัวของชุมชนและเงิน	1. ประวัติความเป็นมาของวันสงกรานต์	27 62.5
	2. การอนุรักษ์เสริมสร้างประเพณีวันสงกรานต์	
ครอบครัวลูกตก	ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มสมาชิกในครอบครัวและวิถีแก้ไข	29 72.5
ค่าของคน	1. ความซื่อสัตย์สุจริต	28 70.0
	2. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับ ความกตัญญูของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	
สิ่งแวดล้อม	1. การเกิดไฟฟ้าสถิต	29 72.5
	2. ไฟฟ้าสถิตที่เกิดในธรรมชาติ	

ตาราง 1 (ต่อ)

เรื่อง	เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	ค่าความถี่และร้อยละ	ค่าความถี่และร้อยละ
จรวก	1. อวกาศ	28	70.0
จากใจแม่	2. จรวก และส่วนประกอบของจรวก		
เจ้าแห่งความเร็ว	ความกตัญญู กตเวที	34	85.0
	1. การเดินทางของแสง	29	72.5
	2. ทวิกลางของแสง		
	3. การสะท้อนและการหักเหของแสง		
	4. กว้างกับการมองเห็น		
ชาวไทยกะโหลก	วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น	36	90.0
ทวิกลางของเสียง	1. ทวิกลางของเสียง	24	60.0
	2. คุณสมบัติในการเดินทางผ่านทวิกลางของเสียง		
ทำอย่างไรไม่ให้เกิดโรค	การป้องกันการเกิดโรค	31	77.50
บทสรุปไฟฟ้า	1. อันตรายจากไฟฟ้า	32	80.0
	2. การป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า		
บ้านริมน้ำ	1. ลักษณะครอบครัวที่มีความสุข	32	80.0
	2. การประกอบอาชีพสุจริต		
ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร	อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ	27	67.5

ตาราง 1 (ต่อ)

เรื่อง	เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	ค่าความถี่และการร้อยละค้นหา ที่นักเรียนได้จากการอ่าน	
ป่าไม้	1. ความสำคัญของป่าไม้ 2. ลักษณะของป่าไม้	35	87.5
ไปโรงพยาบาล ผู้หลังฉีก	หน้าที่ของสถานบริการด้านสาธารณสุข 1. ชนิดของยาเสพติด 2. สาเหตุที่ติดยาเสพติด 3. ผลร้ายของสิ่งเสพติด	26 30	65.0 75.0
พระอาทิตย์ พักผ่อนอย่างไรดี	ความอดทน ออกกำลังกาย 1. ความหมายของชนิดของการพักผ่อน 2. ผลเสียของการพักผ่อนไม่ถูกวิธี 3. การเลือกกิจกรรมในการพักผ่อน	20 35	50.0 87.5
ภาษีทุกบาทช่วยชาติ พัฒนา มะม่วงสองรส	หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมือง ในการเสียภาษีอากร 1. การขยายพันธุ์ของพืชโดยการทาบกิ่ง 2. วิธีการทางวิทยาศาสตร์	23 31	57.5 77.5
เมื่อชาติใกล้สูญ แมลงก้อยา	โรคติดต่อ (หัด) การใช้ยาฆ่าแมลงไม่ถูกวิธี	37 32	92.5 80.0
เรามาช่วยป้องกัน การสูญเสียหน้าดิน กันเถิด	1. ชั้นของดินและคุณค่าของดิน การเกษตร 2. วิธีการป้องกันและรักษาหน้าดิน	35	87.5
เลนชน	1. หลักการในการสร้างเขื่อนแบบง่ายๆ 2. ความสำคัญของต้นไม้	25	62.5

ตาราง 1 (ต่อ)

เรื่อง	เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์	ค่าความถี่และการร้อยละเนื้อหา ที่นักเรียนได้จากการอ่าน	
วัยรุ่น	การเปลี่ยนแปลงของวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น ในเรื่องการเจริญเติบโตทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม	31	77.5
สัตว์ทะเลเป็นสิ่งที่จำเป็น ของมนุษย์	1. ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ 2. การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ	28	70.0
สารอาหาร	1. ประเภทและประโยชน์ของ สารอาหาร 2. สารอาหารที่มีอยู่ในอาหารชนิด ต่าง ๆ	28	70.0
แหล่งกำเนิดของ สิ่งมีชีวิต	การกำเนิดของสิ่งมีชีวิต และระบบ สุริยจักรวาล	31	77.5

จากตาราง 1 แสดงว่า เนื้อหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 สอดคล้องกับเกณฑ์เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ทุกเรื่อง
ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 แท้เนื้อหายางเรื่องที่สอดคล้องอยู่ในระดับค่า (ต่ำกว่า 70%)
ได้แก่ เรื่องครอบครัวของจุ่มและจิ้น ตัวกลางของเสีย ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร ไปโรงพยาบาล
พระเจมีย์ ภาณุทุกมาทช่วยชาติพัฒนา และเสนาชน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โดยแยกตามเรื่อง และโรงเรียน

ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยสรุปความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน โดยพิจารณาจาก
คำตอบของนักเรียนตามเกณฑ์ข้อ 4.4 (หน้า 48) แล้วนำผลการสรุปของผู้วิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
4 ท่านพิจารณา โดยถือความคิดเห็นที่ตรงกัน 3 ใน 5 ท่าน

ตาราง 2 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การสื่อสารคืออะไร

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	การสื่อสารสร้าง ความหมายในการ ติดต่อสัมพันธ์กัน	การสื่อสารมีความ จำเป็นในการติดต่อ กันระหว่างบุคคล	การสื่อสารมีหลาย ประเภท		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	2	9	5	16	
ชุมชนสว่างอารมณ์	3	5	4	12	
วัดหนองแก	4	10	7	21	
วัดหันสี	3	8	6	17	
วัดห้วยขนาง	2	10	7	19	
บ้านหนองเม่น	1	11	6	18	
รวม	15	53	35	103	
%	14.56	51.46	33.98		

จากตาราง 2 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่องการสื่อสารคืออะไร คือการสื่อสารมีความจำเป็นในการติดต่อกันระหว่างบุคคล รองลงมาคือ การสื่อสารมีหลายประเภท และการสื่อสารสร้างความหมายในการติดต่อสัมพันธ์กัน

ตาราง 3 แสดงความถี่และความสำคัญของความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือและเพิ่มความรู้ ชาวไทย

โรงเรียน	ความพึงพอใจต่อการอ่าน				รวม	หมายเหตุ
	การอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน	การอ่านหนังสือสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	การอ่านหนังสือสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	การอ่านหนังสือสัปดาห์ละ 5-6 ครั้ง		
อำเภอเมืองอุทัยธานี	1	6	3	1	11	
ชุมชนสว่างอารมณ์	-	8	4	-	12	
วัดห้วยขวาง	4	8	6	-	18	
บ้านหนองแวง	2	7	4	-	13	
ชุมชนหนองขาหย่าง	-	5	3	1	9	
วัดหนองยาง	4	7	7	-	18	
รวม	11	41	27	2	81	
%	13.58	50.62	33.33	2.47		

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ขาวใหญ่ คือ พ่อ แม่ ควรให้ความรักและ
อบอุ่นแก่ลูก รองลงมาคือ คนหนุ่มสาว เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และ
การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ทำให้รู้สึกสบายใจ

ตาราง 4 แสดงความถี่ และการย่อดัชนีของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติม เรื่อง ครอบครัวของจูนและจัน

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	การจัดเทศกาลสงกรานต์ เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างประเพณี อันดีงามของไทย	วันสงกรานต์กิจกรรมที่ ควรปฏิบัติหลายอย่าง		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	9	4	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	8	6	14	
วัดหนองแก	12	3	15	
วัดหันสี	8	7	15	
วัดห้วยขานาง	7	9	16	
บ้านหนองเม่น	10	12	22	
รวม	54	41	95	
%	56.84	43.16		

จากตาราง 4 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ครอบครัวของจูนและจันคือการจัดเทศกาล
สงกรานต์เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างประเพณีอันดีงามของไทย รองลงมาคือ วันสงกรานต์
กิจกรรมที่ควรปฏิบัติหลายอย่าง

ตาราง 5 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ครอบครัวลูกกก

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	ครอบครัวที่มีสมาชิกสมรสคู่กับ ฐานะ จะเป็นครอบครัว ที่มีอยู่คนเดียว	ครอบครัวที่มีสมาชิกสมรสคู่ ฐานะจะทำให้เกิดปัญหา ทางครอบครัวและสังคม	การวางแผนครอบครัวเป็น วิธีการแก้ไขปัญหา การเพิ่มของประชากร		
เทศบาลเมืองอุทัยธานี	5	5	6	16	
ชุมชนสว่างอารมณ์	3	2	5	10	
วัดหนองแก	6	-	6	12	
วัดคันสี	4	3	4	11	
บ้านหนองเม่น	5	1	5	11	
วัดห้วยขานาง	6	3	14	23	
รวม	29	14	40	83	
%	34.93	16.86	48.19		

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่องครอบครัวลูกกก คือการวางแผนปัญหาครอบครัว
เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาค่าการเพิ่มของประชากร รองลงมาคือ ครอบครัวที่มีสมาชิกสมรสคู่กับฐานะ
จะเป็นครอบครัวที่มีความสุขและครอบครัวที่มีลูกมากเกินฐานะ จะทำให้เกิดปัญหาทางครอบครัว
และสังคม

ตาราง 6 แสดงความถี่และความสำคัญของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือตามเพิ่มเรื่อง คำของคณ

โรงเรียน	ความถี่ความชอบที่นักเรียนได้จากการอ่าน							รวม	หมายเหตุ
	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง	บทประพันธ์ บทกวีบทละครบทเพลง		
อเนกาน เมืองอุทัยธานี	3	3	3	1	1	1	-	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	1	4	5	3	-	-	-	13	
วัดหนองแก	-	1	4	1	8	-	-	14	
วัดกษัตริย์	2	3	4	1	2	-	-	12	
ชุมชนหนองขาหย่าง	2	2	3	2	4	-	2	15	
วัดหนองยาง	3	6	5	2	2	-	-	18	
รวม	11	19	24	10	17	1	2	84	
%	13.09	22.62	28.57	11.9	20.24	1.19	2.38		

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง คำของคน คือการอยู่ร่วมกัน ควรรู้จักให้อภัย
และเข้าใจกันและกัน รองลงมาคือ คำของคนอยู่ต้นของการทำงาน และคำของคนอยู่ความดี

ตาราง 7 แสดงความถี่และความสำคัญของความถี่รวมของคำที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือตามเงื่อนไขเรื่อง คณิตศาสตร์

โรงเรียน	ความถี่รวมของคำที่นักเรียนได้จากการอ่าน						รวม	หมายเหตุ
	คำที่ใช้บ่อยที่สุด	คำที่ใช้บ่อยรองลงมา	คำที่ใช้บ่อยรองลงมา	คำที่ใช้บ่อยรองลงมา	คำที่ใช้บ่อยรองลงมา	คำที่ใช้บ่อยรองลงมา		
อนันตนาถวิทยาคาร	3	2	4	-	-	3	14	
ชุมชนสว่างอารมณ์	3	-	-	1	-	-	4	
วัดห้วยขวาง	3	1	3	2	-	-	9	
บ้านหนองเม็ก	1	1	4	4	-	3	16	
ชุมชนหนองทรายขาว	1	1	2	-	-	2	8	
วัดหนองยาง	2	1	7	-	-	2	15	
รวม	13	6	20	7	10	10	66	
%	19.7	9.09	30.3	10.6	15.15	15.15		

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
 เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง คณิตฤทธิ คือฟ้าแลบเกิดจากประจุไฟฟ้าจาก
 ก้อนเมฆหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังก้อนเมฆอีกก้อนหนึ่ง รองลงมาคือ การใช้วัตถุมาเสียดสีกัน ทำให้
 เกิดไฟฟ้าสถิต และสื่อไฟฟ้าคือวัตถุที่ยอมให้ไฟฟ้าไหลผ่าน

ตาราง 8 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง จรวด

โรงเรียน	ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	แรงโน้มถ่วงของโลก เป็นอุปสรรคของการ ออกนอกโลก	การเดินทางออกนอกโลก ต้องอาศัยพาหนะในการ เดินทางมีความคงทนต่อ แรงเสียดสีของอากาศได้	ทักษะทางวิทยาศาสตร์ มีประโยชน์นำมาใช้ ในชีวิตประจำวัน		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	4	5	4	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	6	8	-	14	
วัดหนองแก	3	10	3	16	
วัดพันสี	4	12	1	17	
วัดหน่วยขานาง	6	7	-	13	
บ้านหนองเม่น	3	10	6	19	
รวม	26	52	14	92	
%	28.26	56.52	15.22		

จากตาราง 8 แสดงว่าความถี่รวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง จรวด คือการเดินทางออกนอกโลกต้องอาศัย
พาหนะที่มีความคงทนต่อแรงเสียดสีของอากาศได้ รองลงมาคือ แรงโน้มถ่วงของโลกเป็นอุปสรรค
ของการออกนอกโลก และทักษะทางวิทยาศาสตร์มีประโยชน์นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตาราง 9 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง จากใจแม่

โรงเรียน	ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน				รวม	หมายเหตุ
	แม่เป็นผู้นำพระคุณ ต่อลูก	ลูกมีความรักภักดี กับพ่อแม่	ความรักของแม่เป็น ความรักที่ยิ่งใหญ่	การปฏิบัติตนตาม หน้าที่ถูกต้อง		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	3	4	3	6	16	
ชุมชนสว่างอารมณ์	1	-	6	7	14	
วัดห้วยขนาง	1	4	6	7	18	
บ้านหนองเม่น	5	-	5	10	20	
ชุมชนหนองขาหย่าง	-	1	11	7	19	
วัดหนองยาง	5	1	8	7	21	
รวม	15	10	39	44	108	
%	13.89	9.26	36.11	40.74		

จากตาราง 9 แสดงว่า ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง จากใจแม่ คือการปฏิบัติตนตามหน้าที่ถูกต้อง รองลงมาคือ
ความรักของแม่เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ และแม่เป็นผู้นำพระคุณต่อลูก

ตาราง 10 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง เจ้าแห่งความเร็ว

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน				รวม	หมายเหตุ
	การระวังกวาทะ บทของจะหาให้การมอง เห็นสิ่งต่าง ๆ เป็นปกติ	แสงเดินทางเป็น เส้นตรง	แสงเมื่อเดินทางกลาง ทางนั้นจะเกิดการหักเห	แสงเดินทางได้เร็ว ที่สุด		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	6	1	2	1	10	
ชุมชนสว่างอารมณ์	6	1	3	-	10	
วัดหนองแก	11	1	3	-	15	
วัดหันสี	5	5	4	-	14	
วัดห้วยขนาง	8	3	1	-	12	
บ้านหนองเม่น	5	4	-	-	9	
รวม	41	15	13	1	70	
%	58.57	21.43	18.57	1.43		

จากตาราง 10 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่องเจ้าแห่งความเร็ว คือการระวังกวาทะ
อย่างถูกต้องจะทำให้การมองเห็นสิ่งต่าง ๆ เป็นปกติ รองลงมาคือ แสงเดินทางเป็นเส้นตรง
และแสงเมื่อเดินทางผ่านตัวกลางต่างกันจะเกิดการหักเห

ตาราง 11 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ชาวไทยกะโซ่

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	ชาวไทยกะโซ่ เป็น ชนพื้นเมืองของไทย	ชาวไทยกะโซ่ มีวัฒนธรรม และชนบทแบบประเพณี เป็นของตนเองโดยเฉพาะ	ชนพื้นเมืองหมายถึงชนที่ อาศัยอยู่ในถิ่น มานาน		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	3	5	4	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	1	4	2	7	
วัดหนองแก	2	7	2	11	
วัดพันสี	2	7	3	12	
วัดหน่วยขานาง	4	5	1	10	
บ้านหนองเม่น	6	8	2	16	
รวม	18	36	14	68	
%	26.47	52.94	20.39		

จากตาราง 11 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ชาวไทยกะโซ่ คือชาวไทยกะโซ่ มีวัฒนธรรมและ
ชนบทแบบประเพณีเป็นของตนเองโดยเฉพาะ รองลงมาคือ ชาวไทยกะโซ่ เป็นชนพื้นเมือง
ของไทย และชนพื้นเมือง หมายถึง ชนที่อาศัยอยู่ถิ่นนั้นมานาน

ตาราง 12 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวมยอคนที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ทิวกลางของเสียง

โรงเรียน	ความถี่รวมยอคนที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	ทิวกลางของเสียงมี 3 ชนิด คือ กษ ของเหลว ของแข็ง	เสียงจะเกิดทางใดเร็วที่สุดในทิวกลางที่มีความหนาแน่นมาก		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	2	3	5	
ชุมชนสว่างอารมณ์	-	4	4	
วัดหนองแก	3	5	8	
วัดคันสี	2	2	4	
ชุมชนหนองขาหย่าง	4	5	9	
วัดหนองยาง	6	7	13	
รวม	17	26	43	
%	39.53	60.47		

จากตาราง 12 แสดงว่าความถี่รวมยอคนที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ทิวกลางของเสียงคือ เสียงจะเกิดทางใดเร็วที่สุดในทิวกลางที่มีความหนาแน่นมาก รองลงมาคือ ทิวกลางของเสียงมี 3 ชนิด คือ กษ ของเหลว และของแข็ง

ตาราง 13 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ทำอย่างไรไม่ให้เกิดโรค

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	การปฏิบัติถูก ดูลักษณะเป็น การป้องกันโรค	ความไม่โรคเป็น ลักษณะประเสริฐ		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	10	2	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	8	2	10	
วัดหนองแก	12	4	16	
วัดพันสี	13	2	15	
ชุมชนหนองขาหย่าง	12	5	17	
วัดหนองยาง	15	6	21	
รวม	70	21	91	
%	76.92	23.07		

จากตาราง 13 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ทำอย่างไรไม่ให้เกิดโรค คือการปฏิบัติที่ถูกดูลักษณะเป็น
การป้องกันโรค รองลงมาคือ ความไม่โรคเป็นลักษณะประเสริฐ

ตาราง 14 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดตามการรับรู้ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง บทสรุปไฟฟ้า

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	การปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าสร้างความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน	ไฟฟ้าทั้งคุณและโทษ	การใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัยของปฏิบัติให้ถูกวิธี		
อสมาล เมืองอุทัยธานี	3	9	1	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	8	1	13	
วัดห้วยขนาง	6	14	1	21	
บ้านหนองเมน	5	13	1	19	
ชุมชนหนองขาหย่าง	7	9	4	20	
วัดหนองยาง	6	6	6	18	
รวม	31	59	14	104	
%	29.8	56.73	13.46		

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง บทสรุปไฟฟ้า คือ ไฟฟ้าทั้งคุณและโทษ รองลงมาคือ การปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า สร้างความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน และการใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย ต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง

ตาราง 15 แสดงความถี่และการกระจายของความคิดเห็นนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสืออันเพิ่มเติมเรื่อง บ้านร่มเกล้า

โรงเรียน	ความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้จากการอ่าน						รวม	หมายเหตุ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยเล็กน้อย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ตอบ		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	2	1	2	4	5	6	18	
ชุมชนบางอาราม	1	2	2	4	1	4	12	
วัดห้วยชานาง	6	2	2	5	1	6	20	
บ้านหนองเม่น	5	4	4	3	2	5	19	
ชุมชนหนองขาหย่าง	1	4	4	6	3	7	21	
วัดหนองยาง	-	-	-	6	1	10	17	
รวม	15	13	13	28	13	38	107	
%	14.01	12.15	12.15	26.17	12.15	35.51		

จากตาราง 15 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
 เติมเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง บ้านร่มน้ำ คือความรักความอบอุ่นทำให้ครอบครัว
 มีความสุข ร่องธงชาติคือ ผู้ที่ทำความดีมีความกตัญญูต่อบิดา และแม่นำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต
 ของมนุษย์

ตาราง 16 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร

โรงเรียน	ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่ให้อำนาจและ เสรีภาพแก่ประชาชนอย่าง เท่าเทียมกัน	ประชาชนทุกคนควรไปใช้ สิทธิในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	อำนาจของไทยเป็นสิ่ง จำเป็นในการปกครอง ประเทศตามระบอบ ประชาธิปไตย		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	5	5	2	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	4	1	9	
วัดหน่วยขานาง	4	8	-	12	
บ้านหนองเม่น	6	4	-	10	
ชุมชนหนองขาหย่าง	5	6	-	11	
วัดหนองขาง	5	6	-	11	
รวม	29	33	3	65	
%	44.61	50.77	4.61		

จากตาราง 16 แสดงว่า ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร คือประชาชนทุกคน
ควรไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รองลงมาคือ การปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ให้อำนาจและเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

ตาราง 17 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ป่าไม้

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่ง การทำลายป่าไม้ ผลกระทบต่อสมดุลแห่งธรรมชาติ	ป่าไม้ประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	3	4	7	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	5	9	
วิคหัยชนาง	5	6	11	
บ้านหนองแมน	7	8	15	
ชุมชนหนองขาหย่าง	6	5	11	
วิคหนองยาง	7	7	14	
รวม	32	35	67	
%	47.76	52.23		

จากตาราง 17 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ป่าไม้ คือป่าไม้มีประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม รองลงมาคือ ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่ง การทำลายป่าไม้มีผลกระทบต่อสมดุลแห่งธรรมชาติ

ตาราง 18 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ไปโรงพยาบาล

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	การรณรงค์ขึ้นราย ป้องกันโรค	การเจ็บป่วยจะบรรเทา ได้ด้วยการปฏิบัติตน อย่างถูกต้อง	การไม่ปฏิบัติตาม คำแนะนำของหมอก่อ ให้เกิดอันตรายต่อ สุขภาพ		
เทศบาลเมืองอุทัยธานี	3	7	5	15	
ชุมชนสว่างอารมณ์	2	5	5	12	
วัดหนองแก	3	7	5	15	
วัดหันสี	4	8	7	19	
ชุมชนหนองขาหย่าง	4	7	5	16	
วัดหนองยาง	5	7	6	18	
รวม	21	41	33	95	
%	22.11	43.16	34.73		

จากตาราง 18 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ไปโรงพยาบาล คือการเจ็บป่วยจะบรรเทา
ได้ด้วยการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง รองลงมาคือ การไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหมอก่อให้เกิด
อันตรายต่อสุขภาพ และการรณรงค์ขึ้นเป็นการป้องกันโรค

ตาราง 19 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง ผู้หญิง

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	การศึกษาลักษณะนิสัย โทษเป็นผลเสียทาง ตนเองและสังคม	การศึกษาลักษณะ เริ่มแรกสามารถ รักษาให้หายได้	การปฏิบัติตัวเพื่อ ไม่ให้เกิดยาเสพติด		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	4	3	6	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	5	5	5	15	
วัดหนองแก	6	6	12	24	
วัดพันสี	3	4	7	14	
วัดห้วยขานาง	3	6	12	21	
บ้านหนองเม่น	5	4	8	17	
รวม	26	28	50	104	
%	25	26.9	48.07		

จากตาราง 19 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ผู้หญิง คือการปฏิบัติตัวเพื่อไม่ให้
เกิดยาเสพติด รongลงมาคือ การศึกษาลักษณะนิสัยเริ่มแรกสามารถรักษาให้หายได้
และการศึกษาลักษณะนิสัยเป็นผลเสียทั้งต่อตนเองและสังคม

ตาราง 20 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดตามการรับรู้ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง พระเทมีย์

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	ความออกนอกถื่น ทำให้เกิดความสับสน	เรื่องพระเทมีย์เป็นเรื่องราว พระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้า ที่ใครบ้างก็เห็น เนกขัมมบารมี	คำสอนของพระพุทธเจ้า ทำให้เราเป็นคนดี		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	11	2	1	14	
ชุมชนสว่างอารมณ์	13	-	-	13	
วัดหนองแก	14	-	-	14	
วัดพันสี	11	1	-	12	
ชุมชนหนองขาหย่าง	20	1	-	21	
วัดหนองข่าง	18	-	1	19	
รวม	87	4	2	93	
%	93.55	4.3	2.15		

จากตาราง 20 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง พระเทมีย์ คือความออกนอก ถื่น ทำให้เกิดความสับสนรองลงมาคือ เรื่องพระเทมีย์ เป็นเรื่องราวพระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้าที่ใครบ้างก็เห็นเนกขัมมบารมีและคำสอนของพระพุทธเจ้าทำให้เป็นคนดี

ตาราง 21 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง หักผ่อนอย่างไรดี

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	มนุษย์จำเป็นต้องมีการพักผ่อน	การเลือกกิจกรรมในการพักผ่อนที่เหมาะสมทำให้ไม่เสียสุขภาพ		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	4	8	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	9	6	15	
วัดหนองแก	8	11	19	
วัดพันสี	12	8	20	
วัดห้วยขานาง	11	10	21	
บ้านหนองเม่น	9	9	18	
รวม	53	52	105	
%	50.48	49.52		

จากตาราง 21 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่องพักผ่อนอย่างไรดี คือมนุษย์จำเป็นต้องมีการพักผ่อน รองลงมาคือ
การเลือกกิจกรรมในการพักผ่อนที่เหมาะสมทำให้ไม่เสียสุขภาพ

ตาราง 22 แสดงความถี่และการย่ของความคิดรวบยอด ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่องภาษาทุกบาทช่วยชาติพัฒนา

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	ภาษาอาการ พัฒนาประเทศ	ผลเมืองมณฑลและ ความรับผิดชอบใน การเสียภาษีอากร	รู้หน้าที่หน้าที่ อากรไปใช้ในการ พัฒนาประเทศ		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	4	5	8	17	
ชุมชนสว่างอารมณ์	3	3	8	14	
วัดหนองแก	3	6	2	11	
วัดหันสี	3	6	1	10	
วัดห้วยขานาง	2	6	5	13	
บ้านหนองเม่น	5	6	4	15	
รวม	20	32	28	80	
%	25	40	35		

จากตาราง 22 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง ภาษาทุกบาทช่วยชาติพัฒนา คือผล เมืองมีหน้าที่
และความรับผิดชอบในการเสียภาษีอากร รองลงมาคือ รัฐมีหน้าที่นำภาษีอากรไปใช้ในการพัฒนา
ประเทศ และภาษาอาการช่วยพัฒนาประเทศ

ตาราง 23 แสดงความถี่และร้อยละของความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง มฆวงศ์สองรส

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	การทาบถึงเป็นวิธีการขยาย พันธุ์พืชให้ผลเร็ว ไม่กลาย พันธุ์ และทำให้ต้นไม้ ต้นเดียวกัน ออกผลได้ หลายชนิด	วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีการแสวงหา ความจริง		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	6	6	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	8	4	12	
วัดหนองแก	3	6	9	
วัดพันสี	8	4	12	
ชุมชนหนองขาหย่าง	8	3	11	
วัดหนองข่าง	14	8	22	
รวม	47	31	78	
%	60.26	39.74		

จากตาราง 23 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง มฆวงศ์สองรส คือการทาบถึง เป็นวิธีการขยาย
พันธุ์พืชให้ผลเร็ว ไม่กลายพันธุ์ และทำให้ต้นไม้ต้นเดียวกันออกผลได้หลายชนิด รองลงมาคือ
วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีการแสวงหาความจริง

ตาราง 24 แสดงความถี่และการย่อยของความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมื่อชาติกู้ใจ

โรงเรียน	ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	โรคที่สามารถป้องกันได้	การเป็นโรคก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ชีวิต		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	10	5	15	
ชุมชนสว่างอารมณ์	10	4	14	
วัดห้วยขานาง	13	7	20	
บ้านหนองเม่น	12	4	16	
ชุมชนหนองขาหย่าง	8	6	14	
วัดหนองยาง	12	7	19	
รวม	65	33	98	
%	66.32	33.67		

จากตาราง 24 แสดงว่า ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง เมื่อชาติกู้ใจคือ โรคที่สามารถป้องกันได้ รองลงมาคือ การเป็นโรคก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ชีวิต

ตาราง 25 แสดงความถี่และการกระจายของความชอบทัศนศึกษาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือเพิ่มเติมเรื่อง แมงคองยา

โรงเรียน	ความถี่ความชอบทัศนศึกษาที่นักเรียนได้จากการอ่าน					รวม	หมายเหตุ
	ชอบ สถานที่ในเขต เขตเทศบาลเมือง เชียงใหม่	ชอบ สถานที่นอกเขต เทศบาลเมือง เชียงใหม่	ไม่ชอบ สถานที่ในเขต เทศบาลเมือง เชียงใหม่	ไม่ชอบ สถานที่นอกเขต เทศบาลเมือง เชียงใหม่	ไม่ชอบ สถานที่ในเขต เทศบาลเมือง เชียงใหม่		
ชุมชนเมืองสุพรรณ	3	3	3	4	-	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	5	-	1	-	10	
วัดหนองแก	3	4	1	2	-	10	
วัดท้าว	1	6	1	5	1	14	
ชุมชนหนองสาหร่าย	6	6	1	3	-	16	
วัดหนองยาง	3	7	5	5	2	22	
รวม	20	31	11	20	3	85	
%	23.53	36.47	12.94	28.53	3.53		

จากตาราง 25 แสดงว่า ความถี่รวมของคนที่เรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
 เติมเพิ่มระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง เพลงค้อยา คือเพลงค้อยาทำให้เกิดผลดีทาง
 การเกษตรเสียหาย รองลงมาคือ การใช้ยาฆ่าแมลงไม่ถูกวิธี ทำให้แมลงค้อยา และการใช้
 วิธีปราบแมลงอย่างเหมาะสม ย่อมไม่ก่อให้เกิดอันตราย

ตาราง 26 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง เรามาช่วยป้องกัน การสูญเสียหน้าดินกันเถิด

โรงเรียน	ความถี่รวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	การป้องกัน การสูญเสีย หน้าดิน เป็นการรักษา คุณค่าของดิน ให้ อุดมสมบูรณ์	ดินชั้นบนเป็นดินที่ อุดมสมบูรณ์เฉพาะ สำหรับการเกษตร		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	3	8	11	
ชุมชนสว่างอารมณ์	5	7	12	
วัดหนองแก	-	17	17	
วัดพันสี	4	12	16	
วัดห้วยขานาง	5	13	18	
บ้านหนองเมน	4	10	14	
รวม	21	67	88	
%	23.86	76.14		

จากตาราง 26 แสดงว่า ความถี่รวบยอดของนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง เรามาช่วยกันป้องกัน การสูญเสียหน้าดิน
กันเถิด คือดินชั้นบนเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเกษตร รองลงมาคือ การป้องกัน
การสูญเสียหน้าดินเป็นการรักษาคุณค่าของดินให้อุดมสมบูรณ์

ตาราง 27 แสดงความถี่และการกระจายของความคิดเห็นนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสือตามเงื่อนไขเรื่อง เลขหน้า

โรงเรียน	ความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้จากการอ่าน						รวม	หมายเหตุ
	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ	ความถี่ ของความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับ ข้อความ ในหนังสือ		
อเนกานเมืองอุทัยธานี	2	2	5	4	1	14		
ชุมชนสว่างอารมณ์	1	3	2	2	3	11		
วัดห้วยขนาง	2	1	5	4	3	15		
บ้านหนองมน	1	1	2	2	8	14		
ชุมชนหนองขาหย่าง	2	-	5	3	5	15		
วัดหนองยาง	1	-	5	6	3	15		
รวม	9	7	24	21	23	84		
%	1.71	8.33	28.57	25	27.38			

จากตาราง 27 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง เล่นชน คือ ความสนุกสนานอาจสร้างความ
เคืองแค้นแก่ผู้อื่น รองลงมาคือ เกิดความเชื่อฟังผู้ใหญ่ และเชื่อเมื่อมีประโยชน์ต่อการดำรง
ชีวิต

ตาราง 28 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง วิทยุ

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	การเข้าใจเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกายและ อารมณ์ของวัยรุ่น จะ ช่วยแก้ปัญหาทางสุขภาพ และสังคม	วิทยุที่เขาใจตนเอง ทั้งร่างกายและอารมณ์ จะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพ และสังคม		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	13	-	13	
ชุมชนสว่างอารมณ์	16	-	16	
วัดหนองแก	5	1	6	
วัดพันสี	7	1	8	
ชุมชนหนองขาหย่าง	12	8	20	
วัดหนองยาง	12	7	19	
รวม	65	17	82	
%	79.27	20.73		

จากตาราง 28 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง วิทยุ คือการเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
ทางร่างกายและอารมณ์ของวัยรุ่น จะช่วยแก้ปัญหาทางสุขภาพและสังคม รองลงมาคือ วิทยุที่
เข้าใจตนเองทั้งร่างกายและอารมณ์จะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพและสังคม

ตาราง 29 แสดงความถี่และร้อยละของความถี่รวมของนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์

โรงเรียน	ความถี่รวมของนักเรียนที่ได้จากการอ่าน			รวม	หมายเหตุ
	สัตว์ทะเลมีประโยชน์ ต่อมนุษย์	มนุษย์เป็นสัตว์ที่มี อันตรายต่อสัตว์ ทะเลมากที่สุด	ปัจจุบันความต้องการ สัตว์ทะเลมีมากขึ้น มนุษย์จึงจำเป็นต้อง เลี้ยงสัตว์ทะเล		
อนุบาลเมืองอุทัยธานี	5	4	5	14	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	5	5	14	
วัดหนองแก	7	7	6	20	
วัดพันสี	4	6	6	16	
ชุมชนหนองขาหย่าง	6	7	6	19	
วัดหนองยาง	7	8	7	22	
รวม	33	37	35	105	
%	31.43	35.24	33.34		

จากตาราง 29 แสดงว่า ความถี่รวมของนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ คือมนุษย์
เป็นสัตว์ที่มีอันตรายต่อสัตว์ทะเลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจุบันความต้องการสัตว์ทะเลมีมากขึ้น
มนุษย์จึงจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์ทะเลและสัตว์ทะเลมีประโยชน์ต่อมนุษย์

ตาราง 30 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่อง สารอาหาร

โรงเรียน	ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	สารอาหารทั้ง 5 หมู่ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต	ร่างกายจำเป็นต้องย่อย อาหารให้เป็นสารอาหาร เสียก่อนจึงสามารถนำไป หล่อเลี้ยงร่างกายให้มีชีวิต อยู่ได้		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	8	4	12	
ชุมชนสว่างอารมณ์	9	4	13	
วัดหนองแก	10	3	13	
วัดพันสี	10	4	14	
ชุมชนหนองขาหย่าง	13	3	16	
วัดหนองยาง	14	6	20	
รวม	64	24	88	
%	72.73	27.27		

จากตาราง 30 แสดงว่า ความถี่ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง สารอาหาร คือสารอาหารทั้ง 5 หมู่ เป็นสิ่ง
จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต รองลงมาคือ ร่างกายจำเป็นต้องย่อยอาหารให้เป็นสารอาหาร
เสียก่อนจึงจะนำไปหล่อเลี้ยงร่างกายให้ชีวิตอยู่ได้

ตาราง 31 แสดงความถี่และ ค่าร้อยละของ ความคิดรวบยอดที่นักเรียน ได้จากการอ่าน
เพิ่มเติม เรื่องแหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต

โรงเรียน	ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน		รวม	หมายเหตุ
	โลกและดวงดาว ต้นกำเนิด และ วิวัฒนาการ	สิ่งมีชีวิตต้นกำเนิด และวิวัฒนาการ		
อนุบาล เมืองอุทัยธานี	4	2	6	
ชุมชนสว่างอารมณ์	4	-	4	
วัดห้วยขนาง	6	1	7	
บ้านหนองเม่น	4	2	6	
ชุมชนหนองขาหย่าง	4	1	5	
วัดหนองยาง	9	1	10	
รวม	31	7	38	
%	81.58	18.42		

จากตาราง 31 แสดงว่า ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เรื่อง แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต คือโลกและดวงดาวมี
ต้นกำเนิดและวิวัฒนาการ รองลงมาคือ สิ่งมีชีวิตต้นกำเนิดและวิวัฒนาการ

จดหมายฉบับที่ ๑๓๒๖๔๗๕๖๗๘๙

—

๒๕๒๑

2

จากตาราง 32 แสดงว่า การสร้างความศรัทธาของนักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เรื่อง สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ดังนี้

จุดหมายข้อ 1 คุณสมบัติของการเป็น ความศรัทธาของนักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เรื่อง สอดคล้องกับข้อย่อยของจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 1.1 หักตนเองได้ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์รวมไม่เห็นแก่ตัว ความศรัทธาของนักเรียนสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของผู้ทศ คือเรื่อง ชาวใหญ่

จุดหมายข้อ 1.2 มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ผู้หญิง

จุดหมายข้อ 1.3 ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง คาของคน

จุดหมายข้อ 1.4 รู้จักคิด วิจาร์ณ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง จักรณ และสัตว์ทะเลเป็น สิ่งจำเป็นของมนุษย์ ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง เล่นชน

จุดหมายข้อ 1.5 มีขันติธรรมต่อคำวิจารณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือหมู่เหล่า ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง คาของคน

จุดหมายข้อ 1.6 มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น ความศรัทธาของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง คาของคน

จุดหมายข้อ 1.7 รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยรู้จักเป็นผู้รับ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องใดสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 2 ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ตามความคิดรวบยอดของนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เล่ม สอดคล้องกับข้อขอบของจุดหมายข้อนี้ คือ

จุดหมายข้อ 2.1 มีสุขนิสัยส่วนตัว และส่วนรวม มีสุขภาพที่ทั้งกายและจิตใจ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง เจ้าแห่งความเร็ว ทำอย่างไรไม่เกิดโรค ไปโรงพยาบาล บูลงฉึก พักผ่อนอย่างไรดี เมื่อเข้าศึกษา โจม และสารอาหาร

จุดหมายข้อ 2.2 รู้กฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ภาษีทุกบาทช่วยชาติพัฒนา

จุดหมายข้อ 2.3 มีความรู้ และทักษะในการหา การใช้ และอนุรักษ์ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง บ้านร่มน้ำ

จุดหมายข้อ 2.4 เข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง การสื่อสารคืออะไร คณิตวัตถุ จรวด บทสรุปไฟฟ้า เล่นชน และเพลงกำเริบของสิ่งมีชีวิต

จุดหมายข้อ 2.5 มีความรู้และทักษะในการจัดการและทำงานรวมกลุ่มกัน โดยถือหลักสหกรณ์ ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องใดสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 2.6 มีความรู้และทักษะในการทำงาน ทั้งในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภค ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง บทสรุปไฟฟ้า มะม่วงสองรส แมลงค้อยา เรามาช่วยกันป้องกันการสูญเสียหน้าดินกันเถิด และสัตว์ทะเลเป็น สิ่งจำเป็นของมนุษย์

จุดหมายข้อ 2.7 มีนิสัยและรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง แมลงค้อยา ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง เล่นชน

จุดหมายข้อ 2.8 มีความรู้และทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์ ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องใดสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 2.9 มีความรู้และทักษะในวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่องทั่วกลางของเสียง และมะม่วงสองรส ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือ เรื่อง คณิตกฎท จรวก เจ้าแห่งความเร็ว และหลอดไฟฟ้า

จุดหมายข้อ 2.10 มีความสามารถในการยังชีพผสมกลมกลืนกับสภาพและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ป่าไม้ และสัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือบ้านเรือนน้ำ และเลนชน

จุดหมายข้อ 2.11 รู้จักชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องใดที่มีความคิดรวบยอดของนักเรียนสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 3: ชีวิตที่สงบสุข ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ได้จำนวน 30 เรื่อง สอดคล้องกับข้อบอของจุดหมายข้อนี้คือ

จุดหมายข้อ 3.1 รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ครอบครัวลูกทก

จุดหมายข้อ 3.2 เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง พระเพณีย ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง คำของคน

จุดหมายข้อ 3.3 รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่องพักผ่อนอย่างไรดี ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง บ้านเรือนน้ำ

จุดหมายข้อ 3.4 มีความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องใดที่มีความคิดรวบยอดของนักเรียนสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 3.5 มีอิสระในการคิด แต่พร้อมที่จะยอมรับความคิดของผู้อื่น
อย่างมีเหตุผล ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องใดที่มีความคิดรวบยอดของนักเรียนสอดคล้องกับ
จุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 3.6 รู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ความคิดรวบยอด
ของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง คาของคน

จุดหมายข้อ 4 สมาชิกของชุมชนและชาติ ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน
หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เรื่อง ที่สอดคล้องกับข้อย่อยของ
จุดหมายข้อนี้คือ

จุดหมายข้อ 4.1 เชื่อมมั่นในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่องประชาธิปไตย
เป็นอย่างไร

จุดหมายข้อ 4.2 รู้คุณค่า ชื่นชมและรักษาสีลปวัฒนธรรมของชาติ ความคิดรวบยอด
ของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ครอบครัวของชุมชนและจีน และ
ชาวไทยกระโซ่

จุดหมายข้อ 4.3 สำนึกในหน้าที่และสิทธิของตน ความคิดรวบยอดของนักเรียน
ที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ชาวใหญ่ ค่าของคน จากใจแม่
บ้านริมน้ำ ภาพสุขภาพช่วยชาติพัฒนา และเล่นชน

จุดหมายข้อ 4.4 รู้ความสำคัญของครอบครัว สังคม และท้องถิ่นของตน ความคิด
รวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้สูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง ชาวใหญ่ และ
บ้านริมน้ำ ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องต่ำกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง จากใจแม่

จุดหมายข้อ 4.5 รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคและโลก และมี
ความเข้าใจอันดีต่อกัน ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องใดที่มีความคิดรวบยอดของนักเรียนสอดคล้อง
กับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 4.6 สามารถนึกกำลังสติปัญญา กำลังกาย กำลังทรัพย์ กับสมาชิก
อื่น ๆ เพื่อความเจริญและความมั่นคงของประเทศ ไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องใดที่มีความ
คิดรวบยอดของนักเรียนสอดคล้องกับจุดหมายข้อนี้

จุดหมายข้อ 4.7 ระบุค่าในความเป็นไทย และภูมิใจที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมคนไทย
 ความคิดรวบยอดของนักเรียนที่สอดคล้องกับจุดหมายข้อสูงกว่าร้อยละ 50 คือเรื่อง
 ชาวไทยกระโถ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดรวบยอดที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 และความสอดคล้องระหว่างความคิดรวบยอดดังกล่าวกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมกับเกณฑ์ของเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์
2. เพื่อศึกษาการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
3. เพื่อศึกษาการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี 276 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี 8 โรงเรียน จำนวน 120 คน

การจัดโรงเรียนและนักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่างกระทำตามลำดับขั้นดังนี้

1. สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample) ตามขนาดของโรงเรียน ให้ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ขนาดกลาง 1 โรงเรียน และขนาดเล็ก 6 โรงเรียน
2. คัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample) จำนวน 120 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ขนาดกลาง 1 โรงเรียน และขนาดเล็ก 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน
3. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 5 คน ขนาดกลาง 5 คน และจากโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน รวมกลุ่มละ 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เล่ม
2. คำถามชนิดปลายเปิดใช้สำหรับถามเกี่ยวกับเนื้อหาและความคิดรวบยอดของหนังสือหนังสือเล่มหนึ่ง ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ รวม 120 ข้อ
3. จุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 4 ข้อ โดยแยกย่อยตามหัวข้อใหญ่ไว้ดังนี้

ข้อ 1	ประกอบด้วย	7	ข้อย่อย
ข้อ 2	ประกอบด้วย	11	ข้อย่อย
ข้อ 3	ประกอบด้วย	6	ข้อย่อย
ข้อ 4	ประกอบด้วย	7	ข้อย่อย
รวมข้อย่อยทั้งหมด		31	ข้อย่อย

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. วิเคราะห์เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 เล่ม โดยใช้เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมดเป็นเกณฑ์
2. นำหนังสือไปให้กลุ่มตัวอย่างอ่านที่โรงเรียน ๆ ละ 2 ชุด ให้หมุนเวียนกันอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแต่ละเรื่องแล้ว แจกเอกสารคำถามให้นักเรียนตอบ โดยใช้เวลาอ่าน 30 นาที ใช้เวลาตอบ 30 นาที

การชักกระทำข้อมูล

1. นำเนื้อหาที่กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมดมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหา
2. นำผลวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์มาเป็นเกณฑ์หาความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่าน
3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามของนักเรียนมาสรุปเป็นความรู้ด้านเนื้อหา และความคิดรวบยอดจากการอ่านของเด็กแต่ละคน
4. สร้างตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่าน กับเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์
5. สร้างตารางวิเคราะห์ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยแยกตามเรื่องและโรงเรียน
6. สร้างตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยยึดจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นเกณฑ์
7. รายงานผลความสัมพันธ์โดยพิจารณาตารางความถี่และเทียบเป็นค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกเรื่อง
2. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ส่วนใหญ่จะไม่ต่างไปจากความคิดรวบยอดตามเนื้อหาที่ปรากฏในแต่ละเรื่อง
3. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 มีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นส่วนใหญ่
4. ความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ส่วนใหญ่จะเป็นความคิดรวบยอดด้านความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต
5. หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่วนใหญ่มุ่งให้ความคิดรวบยอดด้านเนื้อหา วิชาการมากกว่าให้ความคิดรวบยอดด้านจริยธรรม

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าเนื้อหาของหนังสือมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกเรื่อง และเมื่อนำหนังสือมาให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุทัยธานี อ่าน ปรากฏว่านักเรียนมากกว่าร้อยละ 50 อ่านแล้ว มีความรู้ตรงกับเนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ แสดงว่าเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คืบ ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของการแต่งหนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ว่า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 75) หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Supplementary Readers) หมายถึง หนังสือที่มีวัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียนที่กำหนดไว้แล้ว โดยขยายเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับวัย และความสามารถในการอ่านของนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ จินตนา ไบกาชยีย (2520 : 21) ที่กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ หนังสือที่มีวัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้

การค้นคว้าวิชาต่าง ๆ โดยรวบรวมเนื้อหาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร หรืออาจมีรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร เรียบเรียงขึ้นให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาริรัตน์ อภัยกิจชัย (2520 : 80) ซึ่งวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมวดสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษาช่วยเสริมความรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวาง หนังสือส่วนใหญ่เนื้อหาเสริมความรู้ตามหลักสูตรอยู่ในระดับที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพรพร วงศ์รัตนาวิน (2528 : 90) ซึ่งวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 149 ชื่อเรื่อง พบว่า เนื้อหาหนังสือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรสูง

2. จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของความถี่รวมยอดที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมจำนวน 30 ชื่อเรื่อง พบว่ามีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นส่วนใหญ่ จุดหมายที่ปรากฏในหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียงลำดับตามจำนวนเรื่องที่มิได้จุดหมายดังกล่าว จากจำนวนเฒ่มากไปหาน้อย

จุดหมายข้อ 2 ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ปรากฏว่ามีหนังสือ 24 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้ จำแนกตามข้อย่อย ดังนี้

จุดหมายข้อ 2.1 มีสุขนิสัยส่วนตัว และส่วนรวม มีสุขภาพดีทั้งกาย และจิตใจ ปรากฏว่ามีหนังสือ 7 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ เจ้าแห่งความเร็ว ทำอย่างไรไม่เกิดโรค ไปโรงพยาบาล บัญชีฉีก ทักตอนอย่างไรดี เมื่อเข้าศึกจูโจม และสารอาหาร

จุดหมายข้อ 2.4 เข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน ปรากฏว่า มีหนังสือ 6 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ การสื่อสารคืออะไร คณิตถุก จรวก บทสรุปไฟฟ้า เล่นเซน และแหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต

จุดหมายข้อ 2.6 มีความรู้ และทักษะในการทำงาน ทั้งในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภค ปรากฏว่ามีหนังสือ 5 ชื่อเรื่อง แสดงจุดหมายข้อนี้คือ บทสรุปไฟฟ้า มะม่วงสองรส แม่เลี้ยงค้อยา เรามาช่วยกันป้องกันการสูญเสียหน้าดินกันเถิด และสัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์

จุดหมายข้อ 2.9 มีความรู้ และทักษะในวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่ามีหนังสือ 2 ชื่อเรื่อง แสดงจุดหมายข้อนี้คือ ตัวกลางของเสียง มะม่วงสองรส

จุฬารายข้อ 2.10 มีความสามารถในการยังชีพผสมกลมกลืนกับสภาพและ
สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ปรากฏว่ามีหนังสือ 2 ข้อเรื่อง แสดงจุฬารายข้อคือ ป่าไม้
และสัตว์ทะเล เป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์

จุฬารายข้อ 2.2 ภูมิปัญญาที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ปรากฏว่ามีหนังสือ
1 ข้อเรื่อง แสดงจุฬารายข้อคือ ภาษาพูดพาช่วยชาติพัฒนา

จุฬารายข้อ 2.7 มินัสและรู้จักวิถีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
ปรากฏว่ามีหนังสือ 1 ข้อเรื่อง แสดงจุฬารายข้อคือ แม่ลงค้อยา

จุฬารายข้อ 4 สมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ ปรากฏว่ามีหนังสือ 12 ข้อเรื่อง
แสดงจุฬารายข้อ จำแนกตามข้อย่อยดังนี้

จุฬารายข้อ 4.3 สำนึกในหน้าที่และสิทธิของตน ปรากฏว่ามีหนังสือ 6 ข้อเรื่อง
ที่แสดงจุฬารายข้อคือ ชาวใหญ่ คาของคน จากใจแม่ บ้านริมน้ำ ภาษาพูดพาช่วยชาติพัฒนา
และเลนชน

จุฬารายข้อ 4.2 ภูมิคุณค่า ชื่นชม และรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ ปรากฏว่ามี
หนังสือ 2 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬารายข้อคือ ครอบครัวของจุมและจัน และชาวไทยกระโซ่

จุฬารายข้อ 4.4 ภูมิคุณค่าของครอบครัว สังคมและท้องถิ่นของตน ปรากฏว่า
มีหนังสือ 2 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬารายข้อคือ ชาวใหญ่ และบ้านริมน้ำ

จุฬารายข้อ 4.1 เชื้อมั่นในระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
ปรากฏว่ามีหนังสือ 1 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬารายข้อคือ ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร

จุฬารายข้อ 4.7 ภูมิคุณค่าในความเป็นไทย และภูมิใจที่เกิดในแผ่นดินไทย
ปรากฏว่ามีหนังสือ 1 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬารายข้อคือ ชาวไทยกระโซ่

จุฬารายข้อ 3 ชีวิตที่สงบสุข ปรากฏว่ามีหนังสือ 4 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬาราย
ข้อ จำแนกตามข้อย่อย ดังนี้

จุฬารายข้อ 3.1 รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ ปรากฏว่ามีหนังสือ 1 ข้อเรื่อง ที่แสดงจุฬารายข้อ คือ
ครอบครัวลูกตก

จุดหมายข้อ 3.2 เข้าใจและศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือและนำหลักธรรม
มาใช้ในชีวิตประจำวัน ปรากฏว่ามีหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ คำของคน

จุดหมายข้อ 3.3 รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ ปรากฏว่า
มีหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ บ้านร่มน้ำ

จุดหมายข้อ 3.6 รู้จักแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี ปรากฏว่ามีหนังสือ
1 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ คำของคน

จุดหมายข้อ 1 คุณสมบัติที่พึงต้องการเน้น ปรากฏว่ามีหนังสือ 3 ชื่อเรื่อง ที่
แสดงจุดหมายข้อนี้ จำแนกตามขอบเขต ดังนี้

จุดหมายข้อ 1.4 รู้จักคิด วิจาร์ณ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ปรากฏว่ามี
หนังสือ 2 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ วัยรุ่น และสัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์

จุดหมายข้อ 1.2 มั่นใจในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ปรากฏว่ามี
หนังสือ 1 ชื่อเรื่อง ที่แสดงจุดหมายข้อนี้คือ ผู้หลงผิด

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของหลักสูตร ประถม
ศึกษา พุทธศักราช 2521 กับการสร้างความคึกขรวยของนักเรียนที่ได้จากการอ่านหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 หนังสือส่วนใหญ่แสดงจุดหมายที่เกี่ยวกับความรู้
ทางวิชาการคือ จุดหมายข้อ 2 (ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต) 24 ชื่อเรื่อง และ
จุดหมายข้อ 4 (สมาชิกที่ดีของชุมชนและของชาติ) 12 ชื่อเรื่อง แต่หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่วนน้อย
ที่แสดงความรู้ความคึกขรวยทางค่านจจริยธรรมคือ จุดหมายข้อ 3 (ชีวิตที่สงบสุข) 4 ชื่อเรื่อง และ
จุดหมายข้อ 1 (คุณสมบัติที่พึงต้องการเน้น 3 ชื่อเรื่อง)

การที่ผลของขัณยูลเป็นเช่นนี้ อาจจะเปราะเจจุดหมายของการแต่งหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมนั้นมุ่งส่งเสริมการเรียน การคึกควำวิชาทาง ๆ โดยมุ่งขยายเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่ง
ของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 75) ดังนั้นผู้เขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงให้
ความสำคัญแก่เนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความคึกเห็นของ สุริวัณ พันธุ์ (2529 : 111)
ที่กล่าววว่า "ผู้แต่งค่านึงถึงการเสนอเนื้อหาในเฉพาะกลุ่มวิชาเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ได้ส่อกแทรก
จริยธรรม หรือข้อคึกคิดแก่ได้คึกมากนัก" และประกอบกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะมีลักษณะเช่นเดียวกับ

หนังสืออ่านสำหรับเด็กสามารถถ่ายทอดแนวคิดหรือสาระสำคัญที่เด่นชัดเพียงประเด็นเดียวถึงแม้ว่าผู้เขียนจะพยายามสอดแทรกข้อคิดค้นจริยธรรม หรือคติทาง ๆ แต่เด็กส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถสร้างความคิดรวบยอดด้านจริยธรรมที่มีสาระสำคัญรองลงมาได้

อีกประการหนึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมมุ่งให้สาระสำคัญทางวิชาการมากเกินไป ทั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จนบางครั้งดูเหมือนการยึดเนื้อหาสาระของการสั่งสอนอบรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขัดกับธรรมชาติของเด็กที่ไม่ชอบให้สั่งสอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ หทัย ทັນหยง (2529 : 19) ที่กล่าวว่า "เด็กสมัยใหม่ไม่ชอบให้คนอื่นสอน ไม่ชอบถูกบังคับ หรือยึดเยือก โดยเฉพาะในเรื่องของการสั่งสอนอบรม เด็กชอบคิดได้เอง ทำเอง เป็นเอง แสวงหาสิ่งที่ตนต้องการ (มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด) ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับความเห็นของ บัวแพน นันทพิสัย (2529 : 37) ที่กล่าวว่า "ผู้ใหญ่เขียนหนังสือที่ว่าดีเหล่านั้น และหนังสือเหล่านั้นจึงยากเกินไป ทั้งในแนวความคิด และในด้านการใช้ภาษา หรืออาจเป็นเพราะผู้ใหญ่มีจุดประสงค์ในการสอนชัดเจนเกินไป จนทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้าน แข่งขัน ความคิดก็เบื่อกัน" จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมแล้วไม่สามารถสร้างความคิดรวบยอดด้านจริยธรรม ตามที่ผู้เขียนสอดแทรกมาได้

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดจากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ได้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทุกเล่ม ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ นพวัลย์ ชวนประเสริฐ (2526) ได้วิเคราะห์ความยากง่ายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 พบว่า หนังสือส่วนใหญ่มีความยากง่ายของการอ่านสูงกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ข้อค้นพบที่ขัดแย้งกันนี้ผู้วิจัยคิดว่า อาจจะเป็นที่เนื้อหาของหนังสือส่วนใหญ่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็ก และปัจจุบันเด็กมีประสบการณ์เก็บกว้างขวางขึ้น เพราะได้รับอิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้การรับรู้ในการอ่านของเด็กดีขึ้น เช่น ปัจจุบันโลกของเราเป็นยุคของเทคโนโลยี จึงมีหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 6 ชื่อเรื่อง แสดงจุดหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน (จุดหมายที่ 2.4) ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

ของ แมกซ์ เวอร์ไฮเมอร์ ทักกล่าวว่า "การเรียนรู้เกิดจากการรับรู้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม" (กมลรัตน์ หล้าสงฆ. 2528 : 202) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ฌัก พงปาน (2526 : 74) ทักกล่าวว่า "สิ่งแวดล้อมนั้นมีความสำคัญน้อย เพราะสิ่งแวดล้อมมีส่วนในการวางพื้นฐานประสบการณ์ให้กับเด็ก สิ่งแวดล้อมจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจและเข้าใจเรื่องที่ยิ่งขึ้น" และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปราณี เรียงทอง (2525 : 4) ทักกล่าวว่า "วรรณคดีสำหรับเด็กถือเป็นเรื่องที่เด็กพอมีประสบการณ์ที่สามารถเข้าใจได้"

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่วนใหญ่เล่มหนึ่ง ๆ จะมีความสอดคล้องกับจุดหมายเพียงจุดหมายเดียว ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ หทัย พันหยง (2529 : 99) ทักกล่าวว่า "หนังสือโดยทั่วไปย่อมจะให้นิเทศน์หลายอย่าง แต่หนังสือสำหรับเด็กมุ่งเน้นนิเทศน์เดียวเท่านั้น" แม้จะมีหนังสือบางเล่มแสดงจุดหมายหลายจุดหมาย แต่มีเด็กส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถสร้างความคิดรวบยอดตรงกับจุดหมายเหล่านั้นได้ ซึ่งมีผลให้หนังสือเล่มดังกล่าวไม่สามารถแสดงความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรได้ เช่น เรื่องคำของคน เด็กสามารถสร้างความคิดรวบยอดได้ตรงกับจุดหมาย 6 จุดหมาย แต่มีเพียง 2 ความคิดรวบยอดเท่านั้นที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร และแม้ว่าเด็กจะสร้างความคิดรวบยอดได้หลายความคิดรวบยอด แต่ก็มีความคิดรวบยอดในแนวเดียวกัน ทำให้ได้ข้อคิดว่าการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก ควรเสนอสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอดของเรื่องเพียงข้อเดียวหรือถ้าต้องการให้มีความคิดรวบยอดมากขึ้นก็ควรเป็นความคิดรวบยอดที่คล้อยไปในแนวทางเดียวกัน

5. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ พบว่าเด็กจะสร้างความคิดรวบยอดได้หรือไม่ขึ้น มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการใช้ภาษาของเด็กด้วย ซึ่งจากการตอบคำถามในแบบสอบถามชนิดปลายเปิด เด็กที่มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีนั้นจะสามารถเข้าใจคำความหมายคำ รู้จักลำดับความคิดเรียบเรียงเป็นประโยคเพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกและการทัศนคติกิจกรรมของตัวละครออกมาได้ชัดเจนกว่าเด็กที่มีการใช้ภาษาไม่ดี การวิเคราะห์ความคิดรวบยอดจากตัวหนังสือมีข้อจำกัดอย่างหนึ่งคือ เด็กอาจจะเกิดความคิดรวบยอดจากการอ่านแล้ว แต่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ เนื่องจากการใช้ภาษาไม่ดี

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาที่เด็กได้จากการอ่าน และการวิเคราะห์ความสอดคล้องของความถี่รวมย่อที่เด็กได้จากการอ่านนั้น เกณฑ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์หาความสอดคล้องนั้น มีขอบเขตของประเด็นสำคัญในแต่ละหัวข้อกว้าง ทำให้นักเรียนมีโอกาสตอบตรงกับสาระสำคัญของเกณฑ์ เป็นยลให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 30 เล่ม มีเนื้อหา และความถี่รวมย่อสอดคล้องกับเกณฑ์ ดังนั้นในการท้าววจัยครั้งต่อไปควรกำหนดขอบเขตของเกณฑ์ในแต่ละข้อให้เป็นข้อย่อยมากขึ้น และหาความสอดคล้องในแต่ละข้อย่อยนั้น ๆ หรือกำหนดเกณฑ์ให้แคบลง เช่น จุฬหมายขอนทองตอบโคขความโคขความหนึ่งเท่านั้น

6. จากผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมกับเกณฑ์เนื้อหาที่ผู้วิจัยวิเคราะห์จะพบว่า มีหนังสือบางเรื่องสอดคล้องอยู่ในระดับต่ำ (ต่ำกว่า 70%) ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นที่สาเหตุหลายประการดังนี้

6.1 ภาพประกอบ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ไม่ค่อยมีรูปประกอบ ซึ่งภาพประกอบมีความสำคัญอย่างมาก สำหรับหนังสือสำหรับเด็ก ดังที่ ปราณี เชียงทอง (2525 : 232) กล่าวว่า ส่วนประกอบที่เร้าใจให้เด็กอยากอ่านอย่างหนึ่งคือภาพประกอบ แม้แต่เรื่องประเภทสารคดี ภาพประกอบก็ยังมีสำคัญและยิ่งจำเป็นมาก เพราะภาพประกอบเป็นเครื่องช่วยอธิบายให้เกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บันลือ พฤกษ์วัน (2521 : 71) ที่กล่าวว่า ภาพย่อมมีความสำคัญอย่างมากสำหรับหนังสือสำหรับเด็ก เกือบจะกล่าวได้ว่า ตัวอักษรมีคุณค่าไม่มากไปกว่าภาพในสายตาของเด็ก ภาพย่อมให้ทั้งภาษา ประสบการณ์ ความเข้าใจ ทำทายให้อ่านเรื่องราว ตัวอย่างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีภาพประกอบน้อย เช่น เรื่องพระเทมีย์ ตัวกลางของเสียง และแสนชน

6.2 แนวการเขียน

แนวการเขียน หมายถึง วิธีแต่งเรื่องหรือเขียนเรื่อง การเขียนเรื่องในลักษณะการเล่าเรื่องจะทำให้เด็กไม่สนใจในเนื้อหาของหนังสือดังที่ ปราณี เชียงทอง (2526 : 4) กล่าวว่า "การเขียนเรื่องสำหรับเด็กควรเพิ่มไปด้วยการกระทำและการเคลื่อนไหว การเล่าเรื่องควรให้ตัวละครเป็นผู้เล่า เด็กไม่ชอบเรื่องเล่าที่ผู้แต่งใช้ตัวเองเป็นผู้เล่า" ซึ่งสอดคล้องกับ

ความคิดเห็นของ หทัย ทັນหยง (2529 : 115) ที่กล่าวว่า "ลักษณะทางภาษาสำหรับเด็ก ควรใช้ภาษาพูด หรือภาษาสนทนา" ตัวอย่าง หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เน้นแนวการเขียนโดยใช้ การเล่าเรื่อง เช่น พระเคมี

นอกจากนี้หนังสือยังเสนอเนื้อหาของเรื่อง ในลักษณะยกยอกเนื้อหาให้กับเด็ก ทำให้เด็กอ่านหนังสืออย่างสนุกสนาน กุญแจทอง เด็กจึงไม่ได้รับเนื้อหาสาระของหนังสือตามที่ผู้เขียน ต้องการดังที่ บัณเฑาะวัน (2521 : 11) กล่าวว่า "เด็ก ๆ ไม่ต้องการให้สอนตรง ๆ" สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปราณี เขียวทอง (2526 : 81) "เด็กไม่ชอบเรื่องที่เขียนขึ้นมาเพื่อ สอนโดยตรง" และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่กล่าวว่า "หนังสือเด็กนั้นที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ใช่หนังสือสำหรับเด็กแต่เป็นหนังสือสอนเด็ก เด็กไม่ชอบให้สอน" (หทัย ทັນหยง. 2529 : 17 ; อ้างอิงมาจาก คึกฤทธิ์ ปราโมช. ม.ป.ป.) ตัวอย่าง หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีลักษณะดังกล่าวเช่น เรื่อง ตักกลางของเสียง ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร โรงพยาบาล พระเคมี ภาษากุญแจทองช่วยชาติพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ

- 1.1 กรมวิชาการ ควรมีการสำรวจความสนใจของครูและของนักเรียนว่า ต้องการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อสนองความสนใจของผู้อ่าน
- 1.2 จัดอบรมครูผู้สอนในการผลิตหนังสือเล่มเล็กประกอบบทเรียน เพื่อไว้ใช้ใน ห้องเรียนของตนเอง
- 1.3 กรมวิชาการ ควรจัดทำตารางแสดงบทเรียนหนึ่ง ๆ ว่ามีหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่มใดบ้างที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนได้
- 1.4 กรมวิชาการ ควรส่งเสริมหรือจัดให้มีการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้ครบ ทุกจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

- 2.1 ครูผู้สอน ควรพิจารณาใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ โดยการมอบหมายให้เด็กอ่านเพิ่มเติมเมื่อสอนถึงเรื่องนั้น ๆ

2.2 ก่อนที่จะมอบหมายให้เด็กอ่านหนังสือเพิ่มเติม ครูควรเร้าความสนใจของเด็กเสียก่อน เช่น การแนะนำหนังสือแบบย่อ การใช้ปริศนาคำทาย ฯลฯ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 นำเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ไม่สอดคล้องกับจุดหมายไปแต่งเป็นหนังสือในรูปแบบ Mini - Text แล้วใช้คำถามชุดเดิมในปริญญานิพนธ์เล่มนี้ เพื่อจะดูว่าความคิดรวบยอดที่ได้จาก Mini - Text นี้ สอดคล้องกับจุดหมายที่กว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมรูปแบบเดิมหรือไม่

3.2 เปรียบเทียบความคิดรวบยอดที่ได้จากการอ่านของนักเรียน : ครู กับนักเรียน จากหนังสืออ่านเล่มเดียวกัน เพื่อจะได้ทราบความแตกต่างและความสอดคล้องของความคิดรวบยอดที่ได้จากการอ่าน

3.3 จากผลการวิจัยครั้งนี้ควรนำไปทดสอบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ปรากฏเนื้อหาตรงกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องใด จะมีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็กในเรื่องนั้นสูงขึ้นจริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

3.4 ควรทำการศึกษาความสอดคล้องของหนังสืออ่านเพิ่มเติมในระดับชั้นอื่น ๆ ว่ามีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด

ဘဏ္ဍာစာရင်း

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเคหา, 2528.

จรัส บัวขาว และคนอื่น ๆ. "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยฉบับทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 2 ในด้านเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและความเป็นไปได้," วิจัยสนเทศ. 2(19) : 1 - 15 ; เมษายน 2525.

จินตนา ใบกาสุป. "หนังสือเรียนที่ไม่ใช่แบบเรียน," ประชาศึกษา. 28(8) ; มีนาคม 2520.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก, กรุงเทพฯ : บุรพาศาสน์, 2527.

ชม ภูมิภาค. ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม, กรุงเทพฯ : เจริญวิทยการพิมพ์, 2525.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเกี่ยวกับการวิจัย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2525.

ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2526.

พรศनिया กลัยามิตร และคนอื่น ๆ. รายงานผลการวิจัยแบบจำลองศูนย์บริการสื่อการศึกษาของสถาบันปึกหักครู, กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ช่วง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร, เล่ม 2, กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์, 2504.

นางสังข์ ชายหาท. การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, บริษัทวิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2524. อักสำเนา.

- นพวิทย์ ส่วนประเสริฐ. การวิเคราะห์ความคิดรวบยอดเชิงรูปธรรมและเชิงนามธรรม และความยากง่ายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อักสำเนา.
- นวลเพ็ญ วิเชียรโชค. "วิธีสอนสร้างสังกัดในวิชาสังคมศึกษา," เอกสารประกอบสัมมนา อาจารย์ผู้สอนวิชาการสอนสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 25 - 27 มกราคม 2523.
- นารีรัตน์ อัญกิจชัย. การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติม ผนวกสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- นิตา ชูโต และกล่อมจิต พลายเวช. สภาพและแนวโน้มหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประชาชน จำกัด, 2527.
- นิตา ชูโต กล่อมจิต พลายเวช และการต์มณี ศักดิ์เจริญ. "การวิเคราะห์เนื้อหา หนังสืออ่านสำหรับเด็ก," การวิจัยทางการศึกษา. 11(3) : 64 - 74 กรกฎาคม - กันยายน 2526.
- _____. "การวิจัยเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก," วารสารห้องสมุด. 29 : 2 ; เมษายน - มิถุนายน 54 - 57.
- บันสี พฤษะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- บัวแทน นันทพิสัย. "หนังสือที่เขียนให้เด็กอ่านกับหนังสือที่เด็กชอบอ่าน ทางที่เดินสวนกันในโลกอ่อนเยาว์." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. 33, 51 (7 - 13 มิถุนายน 30)
- บุญเกษม กวงจิต และคนอื่น ๆ. "การศึกษาคุณธรรมในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 4 ที่สอดคล้องกับคุณสมบัตินี้ที่ต้องการเน้นในหลักสูตรประถมศึกษา 2521," วิจัยสนเทศ. 2(7) : 1 - 24 กุมภาพันธ์ 2525.
- บุญเสริม อุทชาภิรมย์. "การเรียบเรียงรูปแบบสร้างความคิดรวบยอด," ประชาศึกษา. 31(7) : 6 - 17 กุมภาพันธ์ 2523.

- ประภาพรพร วงศ์รัตนาวิน. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหนังสือเสริม
ประสบการณ์กับจุดประสงค์หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับประถมศึกษา
ปีที่ 5 - 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ประสานมิตร, 2528. อักสาเนา.
- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : กิมจวนการพิมพ์, 2521.
- มาลี ไชยกาล. รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรม
ปัจจุบันของนักเรียน ชั้น ป. 1 - ม.6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- รณพ ประวิฑิตาม. การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสาเนา.
- รณจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- 2517.
- รัตน จาชาฤทธิ์ และกฤษณา สินไชย. ความเป็นมาของแบบเรียนไทย. กรุงเทพฯ :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
- ทวีกิจการพิมพ์, 2524.
- ละเมียด ลิมอักษร. "ทำอย่างไรเด็กจึงจะอ่านหนังสือ," ประชาศึกษา. 27 : 26 - 32 ;
- เมษายน 2519.
- วัลลีย์ ประสาททองโอสธ. "แนะนำหนังสือเรียน," สามัญศึกษา. 2 : 36 - 38 กันยายน
- 2520.
- วิชาการ, กรม กองวิจัยทางการศึกษา. การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เอกสาร
การอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3 - 4. 2525.
- _____. ประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา. รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2521.

- วิมล อยู่ไว. การศึกษาดูการอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องโกราเอมอนต่อทัศนคติเชิง
จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักษรย่อ. ศกคสรี ปาณะกุล ประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์ และนพคุณ คุณาชีวะ. การวิเคราะห์
หนังสือแบบเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งที่ 2 ก 452/2526 เรื่องกำหนดหนังสือเรียนสำหรับใช้ใน
โรงเรียนระดับประถมศึกษา. ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2526.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2525.
- _____. การติดตามและประเมินผลการเผยแพร่หนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสือ
อ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- _____. บรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์หนังสือเสริมประสบการณ์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- สกลไศ คันทิกัลยาภรณ์. ความสอดคล้องของค่านิยมทางสังคมตามการรับรู้ที่เด็กได้จาก
การอ่านหนังสือสำหรับ เด็กกับค่านิยมทางสังคมที่กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อักษรย่อ. สมบูรณ์
 ชิตพงศ์. "การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย," เอกสารประกอบการสอนวิชา
วิจัย 521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. หน้า 176 - 207.
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
 อักษรย่อ.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาคู่มือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 เซนเตอร์ทัมิลเคชั่น, 2528.
- สวลีศรี เรื่องวิเศษ. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางแสน, 2520.
- สุกัญญา สติยศ. การวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักษรย่อ.

สุพิศรา ชุมเกตุ. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.

สุวิรัตน์ พันธุ์สี. การศึกษาจริยธรรมที่ปรากฏในหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ใช้อยู่ในโรงเรียน
ประถมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.

เสวก สุระประเสริฐ. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดทางจริยธรรมกับพฤติกรรมทาง
จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตจังหวัดชลบุรี. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อักสำเนา.

หทัย ทินหยง. การสร้างสรรคัวรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์, 2529.

_____. จุลสารหมายเลข 6 การสอนความคิดรวบยอด. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. ✓

_____. เอกสารคำสอน นส. 425 การเขียนหนังสือแบบเรียน. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

อาคม จันทสุนทร. "การสอนความคิดรวบยอดและหลักการ," ครูปริทัศน์. 4(8) :
47 - 52 ; 2522,

อุทุมพร ทองอุไทย (ผู้แปล). สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาการจัดจำพวกวัตถุ
ประสงค์ทางการศึกษา คู่มือเล่ม 1. พูนธิปรีเชก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬา
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

Ausubel, David P. Educational Psychology : A Cognitive View. New York :
Holt, Pinehert and Winston, Inc., 1968.

Ausubel, David P. and Edmund V. Sullivan. Theory of Problem of Children
Development. New York : London, Grune Strathon, Inc., 1970.

Beyer, Bary K. Inquiry in the Social Studies Classroom : A Strategy for
Teaching. Charles E., Merrill Publishing Company, 1971.

- Bourne Lyle E. Human Coceptual Behavior. Boston, Allyn and Bacon,
- Bourne, Lyle E. and William F. Batting "Complex Process," in Experimental Methods and Instrumentation in Psychology. p. 541 - 576. ed. by Joseph B Sidowski, 1966.
- Bruner, J.S. Jacgueline, I. Goodnow and George A. Austin. A Study of thinking. New York : John Wiley and Son, 1957.
- De Cecco, John P. The Psychology of Learning Instruction : Educational Psychology. New Jersey, Prentice - Hall, New Jersey, 1964.
- Good, Cater V. Dictionary of Educational. New York : MaGraw-Hill, 1973.
- Kulshreshtha, Indira. Supplementary Readers Preparation and Evaluation. New Delhi : National Council Education Research and Training, 1972.
- Lindsmith A.R. and Strauss, A.L. Social Psychology, New York : The Dryden Press Inc., 1957.
- Mcdonald, Frederic J. Education Psychology. San Francisco. Wadworth Publishing Co. Inc., 1959.
- Podell, H.A. Two Processes of Concept Formation. Psychological Monographs, 1958. Vol. 72 No. 15. The American Psychological Association, Inc.,
- Rockart, John F. "A Method for the Integrating Learning Resuourcer in Education," Journal of Higher Educational. XLIV : 280 - 298, April, 1973.
- Russell, David H. "Six Studies of Children's Understanding of Concepts," Elementary School Journal. 63 : 255 - 260, February, 1963.
- _____. Children's Thinking. Ginn and Company, 1987.

การผสม

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของคำถามที่ใช้วัด
เนื้อหาและความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้จากการอ่าน

1. อาจารย์กมลอมจิต	หลายเวช
2. อาจารย์ฉวีวรรณ	คุหาภิรมย์
3. ผศ. กร. นวลเพ็ญ	วิเชียรโชติ
4. ศ. พันสีอ	พุดกะวัน
5. รศ. พภัย	กันหยง

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบผลการวิเคราะห์ถ้อยคำ เนื้อหาและความคิดรวบยอดที่
นักเรียนได้จากการอ่าน

1. รศ. พภัย	กันหยง
2. นางรัตนา	สีบุญทร
3. นางสาวสุชีพร	ปากะที
4. นางสุนันทา	โชติกเสถียร

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาสรุปความสอดคล้องระหว่าง ความคิดรวบยอดที่
นักเรียนได้จากการอ่านกับจุดหมายของหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

1. นางกรรทอง	โพธิ์ทอง
2. นายบุญเหลือ	นุพัฒมาลา
3. นายวรวิทย์	ภูวนาด
4. นางสุนันทา	โชติกเสถียร

ภาคผนวก ข

รายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ชื่อเรื่อง	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์	จำนวนหน้า
การสื่อสารคืออะไร	การสื่อสารในชีวิตประจำวัน	กรมวิชาการ	2529	68
ชาวใหญ่	รักน้อง	กรมวิชาการ	2528	52
ครอบครัวของจุ่มและจัน	วันสงกรานต์	จ. ภูมิเพชร และคณะ	2526	20
ครอบครัวลูกตก	ครอบครัวลูกตก	พิมพ์พิมพ์ ชงเขียว	2526	17
คาของสน	ยังไม่สายเกินไป	กรมวิชาการ	2524	137
คืนวิฤต	ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน	สมชัย หงษ์ทองคำ	2529	63
จรวค	จรวค	กระจาง แผนญาติ (ผู้แปล)	2528	24
จากใจแม่	จากใจแม่	ประพันธ์ นาคทรพร	2522	29
เจ้าแห่งความเร็ว	เจ้าแห่งความเร็ว	ธีระชัย บุรณโชติ	2529	30
ชาวไทยกระโซ่	ชาวไทยกระโซ่	สำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร	2525	29
ตัวกลางของเสียง	เสียงในชีวิตประจำวัน	สมชัย หงษ์ทองคำ	2529	42
ทำอะไรทำไมเกิดโรค	โรคภัยไข้เจ็บ	สุรเกียรติ อารานานุกา	2528	52
บทสรุปไฟฟ้า	ไฟฟ้าเบื้องต้น	สมพร ผลากรกุล	2527	153
บ้านริมน้ำ	คนริมมือ	กรมวิชาการ	2524	103
ประชาธิปไตย	ความฝันของปู่	ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์	2529	75
เป็นอย่างไร		และคณะ		
ป่าไม้	ทรัพยากรพืชของเรา	กรมวิชาการ	2529	68

ชื่อเรื่อง	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์	จำนวนหน้า
ไปโรงพยาบาล	อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้	ฉวีวัฒน์ จุณยานนท์	2527	28
ผู้หลงผิด	ขวัญเมือง	ชำนัญ นพรัตนเขต	2530	85
พระเขมย	เล่าเรื่องทศชาติ	เรืองอุไร กุศลาสัย	2529	66
พักผ่อนอย่างไรดี	การออกกำลังกาย	กรุงไกร เชนพานิชย์	2529	40
ภาษาสุขภาพช่วยชาติพัฒนา	ภาษาสุขภาพช่วยชาติพัฒนา	รังสรรค์ ชนะพันธุ์	2525	64
มะม่วงสองรส	การทดลองวิทยาศาสตร์	สมชัย หงษ์ทองคำ	2530	149
เมื่อชาติกูโจม	ชาติที่มองไม่เห็นตัว	ฉวีวัฒน์ จุณยานนท์	2530	82
แมลงค้อยา	ชีวิตกับยาชาแมลง	ชนะ วันทนุณ และคณะ	2530	35
เรามาช่วยป้องกันการ	คินคัมคา	มโน พงษ์สามารถ	2530	29
สูญเสียหน้าคินกันเด็ก		และคณะ		
เล่นชน	เด็กสาวเขื่อน	มนันยา ชนะภูมิ	2527	39
วัยรุ่น	สังสรรค์ สโมสร	วันเพ็ญ บุญประกอบ	2527	33
สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็น	สัตว์ทะเล	สิรินทร์ ขว่งโชติ	2516	85
ของมนุษย์				
สารอาหาร	กินคืออยู่ที่	ไกรสิทธิ์ คันสีรินทร์	2530	86
แหล่งกำเนิดของ	สัตว์เขลเกี้ยว	ทองเคื่อน อ่อนนวน	2527	64
สิ่งมีชีวิต		และคณะ		

ภาคผนวก ค

คำถามวัดเนื้อหาและความคิดรวบยอด
ที่นักเรียนได้จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่ม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "การสื่อสารคืออะไร"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "การสื่อสารคืออะไร" ในความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง
อะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "การสื่อสารคืออะไร" มีประโยชน์
และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ถ้ามนุษย์ไม่มีการติดต่อสื่อสารกันจะเกิดอะไรขึ้น จงอธิบาย

.....
.....
.....

4. การสื่อสารที่นักเรียนเคยใช้ในชีวิตประจำวันมีอะไรบ้าง บอกมา 3 อย่าง

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ข่าวใหญ่"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ข่าวใหญ่" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ข่าวใหญ่" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมเราจึงอยากอยู่กับพ่อแม่มากกว่าการได้เสื้อผ้าสวย ๆ

.....
.....
.....

4. จากคำกล่าวของผู้ใหญ่บ้านที่ว่า "คนหนุ่ม ๆ สาว ๆ ไกลดั้นมาบ้านคงจะช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญขึ้น" นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่านี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ครอบครัวของจุ่มและจิ้น"
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ครอบครัวของจุ่มและจิ้น" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับ
เรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ครอบครัวของจุ่มและจิ้น" มี
ประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ในวันสงกรานต์นักเรียนเคยปฏิบัติกิจกรรมอะไรบ้าง และทำไมต้องปฏิบัติอย่างนั้น

.....
.....
.....

4. นักเรียนคิดว่าประเพณีวันสงกรานต์จำเป็นต้องจัดใหม่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ครอบครัวลูกตก"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้อ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ครอบครัวลูกตก" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ครอบครัวลูกตก" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ถ้าครอบครัวของนางแห่งมีลูกไม่มาก แคงจะติดยาเสพติด หรือเป็นชโหมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

4. จงยกตัวอย่าง คำคม หรือคำขวัญ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมา 2 ตัวอย่าง

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "คำของคน"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "คำของคน" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "คำของคน" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียน อย่างไร

.....
.....

3. นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "คำของคนอยู่ที่ผลของงาน" หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

4. ถ้านักเรียนเป็นแม่จะโกรธแม่ศรีที่เคยโลภตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "คืนวิฤต"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแผ่นนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "คืนวิฤต" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "คืนวิฤต" มีประโยชน์ และมี
ความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. พ้าแลบ พ้าบ่า เกิดจากอะไร

.....
.....
.....

4. สื่อไฟฟ้า และฉนวนไฟฟ้าแตกต่างกันอย่างไร

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "จรวก"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้นี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "จรวก" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "จรวก" มีประโยชน์ และมี
ความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. เป็นการยากหรือไม่ที่คนเราจะออกนอกโลก จงอธิบาย

.....
.....
.....

4. ทำไมมนุษย์จึงใช้เครื่องบินไอพ่นไปดวงจันทร์ไม่ได้ จงอธิบาย

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "จากใจแม่"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้นี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "จากใจแม่" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ และความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "จากใจแม่" มีประโยชน์
และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. จงยกอุทธาหรณ์ หรือคำพังเพยเรื่องเกี่ยวกับความรักของแม่

.....
.....
.....

4. นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะถือว่าเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เมื่อ

4.1 แม่ถูก ทอบ.....

4.2 แม่ทำงาน ทอบ.....

4.3 แม่ขอของเล่นให้ ทอบ.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "เจ้าแห่งความเร็ว"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "เจ้าแห่งความเร็ว" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับ
อะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "เจ้าแห่งความเร็ว" มีประโยชน์
และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมนักเรียนจึงมองเห็นเหรียญบาทที่อยู่ในอ่างน้ำตื้นกว่าความเป็นจริง

.....
.....
.....

4. นักเรียนมีวิธีการหาค่าอย่างไร จงอธิบาย

.....
.....
.....

๔. ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ชาวไทยกะโซ่"
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ชาวไทยกะโซ่" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ชาวไทยกะโซ่" มีประโยชน์
และความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ชาวไทยกะโซ่เป็นคนไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า "ชนพื้นเมือง" อย่างไร

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ตัวกลางของเสียง"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ตัวกลางของเสียง" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง
อะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ตัวกลางของเสียง" มีประโยชน์
และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมเวลาเราหูแนบกับกระจก จึงได้ยินเสียงดังกว่าปกติ

.....
.....
.....

4. เวล่านักเรียนคุยกับเพื่อนที่อยู่คนละห้อง นักเรียนจะได้ยินเสียงของเพื่อนดังหรือ
ค่อยกว่าปกติ เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ทำอย่างไรไม่เกิดโรค"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนั้น ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ทำอย่างไรไม่เกิดโรค" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
.....
.....
2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ทำอย่างไรไม่เกิดโรค" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร
.....
.....
3. นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อไม่ให้เจ็บป่วย
.....
.....
.....
4. นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "ความไม่มีโรค เป็นลาภอันประเสริฐ อย่างยิ่ง" หรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "บทสรุปไฟฟ้า"
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนมนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "บทสรุปไฟฟ้า" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
.....
.....
.....
2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "บทสรุปไฟฟ้า" มีประโยชน์และ
มีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร
.....
.....
3. ไฟฟ้ามีทั้งคุณและโทษจริงหรือไม่ จงอธิบาย
.....
.....
.....
4. การจับปลากวียไฟฟ้า มีผลเสียอย่างไร จงอธิบาย
.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "บ้านริมน้ำ"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "บ้านริมน้ำ" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "บ้านริมน้ำ" มีประโยชน์ และมี
ความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. นักเรียนคิดว่าครอบครัวมีความสุขหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. ถ้านักเรียนเป็นชื่อนักเรียนจะยอมออกจากโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ประชาธิปไตย" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร" มี
ประโยชน์ และความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. นักเรียนเห็นด้วยกับระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. ถ้านักเรียนมีสิทธิในการออกเสียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักเรียนจะไปใช้สิทธิ
หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ป่าไม้"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแผ่นนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ป่าไม้" ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ป่าไม้" มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ปัจจุบันมีการตัดไม้ทำลายป่ามาก นักเรียนมีวิธีป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าอย่างไร
บอกมา 2 วิธี

.....
.....

4. ทำไมป่าไม้จึงเป็นทรัพยากรที่มีค่าของเรา จงอธิบาย

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ไปโรงพยาบาล"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ได้ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ไปโรงพยาบาล" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ไปโรงพยาบาล" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นจิ้งจกจะเชื่อฟังคำแนะนำของหมอหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. ถ้าจิ้งจกไม่ไปหาหมอจะเกิดอะไรขึ้นกับจิ้งจก

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....

โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ผู้หลงผิด"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ผู้หลงผิด" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ผู้หลงผิด" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นครูและหลงผิดคิดว่าเสถียรนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้หายจากการศึกษาเสถียร

.....

4. นักเรียนมีวิธีปฏิบัติเพื่อไม่ให้ศึกษาเสถียรอย่างไร

.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "พระเหมย์"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแน้นี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "พระเหมย์" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียน ได้จากเรื่อง "พระเหมย์" มีประโยชน์ และ ความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. จงยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนที่สอดคล้องความออกพบ มา 2 ตัวอย่าง

.....
.....

4. จงยกตัวอย่างสุภาษิต คำพังเพย เกี่ยวกับความออกพบ มา 2 ตัวอย่าง

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "พักผ่อนอย่างไรดี"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแผ่นนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "พักผ่อนอย่างไรดี" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "พักผ่อนอย่างไรดี" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. นักเรียนอยากไปทัศนศึกษาในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. ถ้านักเรียนต้องการพักผ่อนทางจิตใจหรือสมอง นักเรียนจะเลือกปฏิบัติกิจกรรมใดจึงอธิบาย

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....

โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "ภาษาทุกบาทช่วยชาติพัฒนา"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "ภาษาทุกบาทช่วยชาติพัฒนา" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....

.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "ภาษาทุกบาทช่วยชาติพัฒนา" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....

.....

3. ถ้านักเรียนมีรายได้เป็นของตนเอง นักเรียนจะต้องเสียภาษีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. ภาษาช่วยชาติพัฒนาได้อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "มะม่วงสองรส"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบยึกไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "มะม่วงสองรส" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "มะม่วงสองรส" มีประโยชน์ และ
มีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมจึงต้องมีการขยายพันธุ์พืชโดยการทาบกิ่ง ซึ่งยุ่งยากกว่าการ เพาะเมล็ด

.....
.....
.....

4. ถ้านักเรียนเป็นเจ๊ยก และโจ้ นักเรียนจะกลับไปทดลองทาบกิ่งมะม่วงที่บ้านหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "เมื่อข้าศึกจู่โจม"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแน้น ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "เมื่อข้าศึกจู่โจม" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง
อะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "เมื่อข้าศึกจู่โจม" มีประโยชน์
และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. นักเรียนมีวิธีหลีกเลี่ยงไม่ให้เป็นโรคติดต่ออย่างไร บอกมา 3 วิธี

.....
.....
.....

4. การที่คนเราป่วยเป็นโรค จะมีผลเสียอย่างไร จงอธิบาย มา 3 ข้อ

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
 โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "แมลงค้อยา"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแน้น ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "แมลงค้อยา" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "แมลงค้อยา" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....

3. ถ้านักเรียนมีอาชีพเกษตรกร นักเรียนคิดว่าจะใช้วิธีปราบแมลงแบบไหน เพราะเหตุใด

.....

4. แมลงค้อยามีผลเสียต่อเกษตรกรอย่างไร

.....

๔.ชื่อ..... ๕.ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "เรามาช่วยป้องกันการสูญเสียหน้าดินกันเถิด"
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "เรามาช่วยกันป้องกันการสูญเสียหน้าดินกันเถิด" ให้ความรู้ ความเข้าใจ
แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนได้จากเรื่อง "เรามาช่วยกันป้องกันการสูญเสียหน้าดิน
กันเถิด" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ถ้าชาวบ้านไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการจะเกิดอะไรขึ้น

.....
.....
.....

4. ถ้านักเรียนต้องการลดบ่อเลี้ยงปลา นักเรียนจะทำอย่างไร กับดินที่ขุดมาจากบ่อปลา
เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "เล่นชน"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแผ่นนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "เล่นชน" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "เล่นชน" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมใหญ่และเล็กจึงเลิกเล่นชน

.....
.....
.....

4. นักเรียนคิดว่า การสร้างเขื่อนเป็นการตัดไม้ทำลายป่าหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๑. ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "วัยรุ่น"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้นี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "วัยรุ่น" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "วัยรุ่น" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ถ้านักเรียนกำลังอยู่ในวัยรุ่นมีอารมณ์หงุดหงิดง่าย นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

.....
.....
.....

4. จากคำกล่าวที่ว่า "วัยรุ่นเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต" นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนนนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ตอบผิดไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียน
เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์"
มีประโยชน์ และมีความสำคัญ ต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมมนุษย์จึงเป็นศัตรูที่อันตรายต่อสัตว์ทะเลมากที่สุด

.....
.....
.....

4. แรกก่อนมนุษย์เป็น "นักล่า" ปัจจุบันต้องเป็น "นักเลี้ยง" จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "สารอาหาร"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแผ่นนี้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "สารอาหาร" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ที่นักเรียนได้จากเรื่อง "สารอาหาร" มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ทำไมร่างกายจึงต้องย่อยอาหารให้เป็นสารอาหาร

.....
.....
.....

4. สารอาหารพวกใดที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....
โรงเรียน..... อำเภอ.....

เรื่อง "แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จนจบ แล้วตอบคำถามลงในกระดาษแนวนี้อ่านไม่เข้าใจ
ให้เปิดหนังสืออ่านใหม่ ทบทวนไม่หักคะแนน

คำถาม

1. เรื่อง "แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต" ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักเรียนเกี่ยวกับ
เรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

2. ความรู้ ความเข้าใจ ให้นักเรียนได้จากเรื่อง "แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต"
มีประโยชน์และมีความสำคัญ ท่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....

3. โลกเกิดขึ้นได้อย่างไร

.....
.....
.....

4. สิ่งมีชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างไร

.....
.....
.....

ภาคผนวก ง

บรรณิทัศน์หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

กรมวิชาการ. "การสื่อสารคืออะไร;" การสื่อสารในชีวิตประจำวัน. 2529. 68 หน้า

ภาพประกอบ, ราคา 17.50 บาท

การสื่อสารคือการติดต่อระหว่างมนุษย์โดยถ่ายทอดความคิดเห็น ความต้องการ ความรู้สึกต่าง ๆ เพื่อให้รับรู้เรื่องราวที่มีความหมายร่วมกันและเกิดการตอบสนองต่อกัน การสื่อสารมีวิวัฒนาการเริ่มจากการแสดงสีหน้าจนถึงมีภาษาพูด ซึ่งเนื่องจากมนุษย์จักคิดประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ จึงได้หาวิธีการสื่อสารด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การขีดเขียนเป็นตัวอักษร จนถึงใช้ดาวเทียมสื่อสาร ฯลฯ

กรมวิชาการ. "คำของคน," ยังไม่สายเกินไป. 2524. 137 หน้า ภาพประกอบ,

ราคา 13.25 บาท

คนเราเกิดมาเหมือนกัน มีคนละอย่าง จะต่างกันก็ที่สูงต่ำ คำชาว อ้วนผอม เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ประเพณี และอาชีพจะยากขึ้นจนกับคนเหมือนกัน เมื่อก่อนหนึ่งที่ยึดถือหลักว่าคนเราเกิดมาเหมือนกัน จึงทำให้เขาไม่ดูถูกคน เขามองแต่ความดีของคนที่ทำงานกับเขา และเอาความดีนั้นมาใช้ประโยชน์ สิ่งเหล่านี้ทำให้เมื่อก่อนกลายเป็นเสีย เจ้าของกิจการหนึ่งคน

กรมวิชาการ. "บ้านริมน้ำ," คนคิมมอ. 2524. 103 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 11.00 บาท

แม่น้ำมีประโยชน์ต่อคนเรา เช่น เป็นแหล่งของสัตว์น้ำ เป็นแหล่งน้ำที่จะใช้ในการเพาะปลูก ฯลฯ ชิคและครอบครัวพักอาศัยอยู่ริมน้ำ โดยพ่อกับแม่มีอาชีพค้าสัตว์น้ำมาขาย แม่มีอาชีพขายข้าวแกง ชิคเป็นพี่คนโต จำเป็นต้องออกจากโรงเรียนเมื่อเรียนจบ ป.6 เพื่อมาช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อหาเงินมาส่งน้องอีก 2 คนที่กำลังเรียน

กรมวิชาการ. "ป่าไม้," ทรัพยากรพืชค่าของเรา. 2529. 68 หน้า ภาพประกอบ,

ราคา 14.50 บาท

ป่าไม้ หมายถึง พื้นที่กว้างใหญ่ ซึ่งมีต้นไม้ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ป่าไม้เป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง เพราะนอกจากจะเป็นที่เกิดของต้นไม้พันธุ์หายากและเป็นต้นน้ำลำธารแล้วยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ป่าไม้ในประเทศไทยแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ ป่าไม้ประเภทไม่ผลัดใบ และป่าประเภทผลัดใบ

กระจำนั แนนญาติ. (ผู้แปล) จรวค. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรมวิชาการ, 2528. ภาพประกอบ,

ราคา 8.00 บาท

จรวคเป็นอุปกรณ์สำคัญในการเดินทางสู่อวกาศ เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับจรวค เช่น จรวคพุ่งไปได้อย่างไร การเคลื่อนที่ออกจากโลก ส่วนประกอบและรูปร่างของจรวค นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการเดินทางไปสู่อวกาศของมนุษย์ด้วย

กรุงไกร เจนพาณิชย์. "พักผ่อนอย่างไรดี," การออกกำลังกาย. กรมวิชาการ, 2529.

40 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 11.00 บาท

ร่างกายคนเราต้องการพักผ่อนหลังจากต้องทำงานมาตลอดทั้งวัน ปกติคนเราจะต้องการพักผ่อนอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง การนอนเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้จึงกล่าวถึงลักษณะการนอนที่ถูกต้อง และการพักผ่อนทางจิตใจหรือสมอง

ไกรสิทธิ์ ศันศิริธร. "สารอาหาร," กินคือชีวิต. กรมวิชาการ, 2530. 86 หน้า.

ภาพประกอบ, ราคา 26.00 บาท

สารอาหารคือส่วนประกอบที่ได้จากการย่อยอาหาร ให้เป็นหน่วยเล็ก ๆ แล้วร่างกายนำไปใช้ประโยชน์ได้ สารอาหารยังถูกแบ่งออกเป็น 5 ดังนี้ คือ 1. โปรตีน 2. คาร์โบไฮเดรต 3. ไขมัน 4. วิตามิน 5. เกลือแร่ นอกจากสารอาหารทั้ง 5 พวก แล้วคนเรายังต้องการน้ำสำหรับการดำรงชีวิต

จง พุ่มเพชร และคณะ. "ครอบครัวของจุ่มและจิ้น," วันสงกรานต์. กรมวิชาการ, 2526.

20 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 6.50 บาท

จุ่มและจิ้นสงสัยว่าทำไมจึงต้องทำบุญในวันสงกรานต์ พ่อของเล็กทั้งสองจึงอธิบายให้ฟังว่า วันสงกรานต์เดิมเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยมาแต่โบราณ และจะมีการทำบุญตักบาตร คือ เริ่มตั้งแต่ วันที่ 13 ถึงวันที่ 15 เมษายนของทุกปี วันที่ 13 เป็นวันมหาสงกรานต์ คือวันขึ้นปีใหม่ถือเป็นวันสำคัญ วันที่ 14 เป็นวันกลาง หรือเรียกว่าวันเนาคือเป็นวันว่าง เป็นวันพักผ่อนมีการละเล่นกันอย่างสนุกสนาน ส่วนวันที่ 15 เป็นวันสุดท้าย เรียกว่า วันเถลิงศก หรือวันขึ้นจุลศักราชใหม่ ในวันสงกรานต์นิยมทำบุญด้วยกะละแม และข้าวเหนียวแดง

ฉวีวัฒน์ จุณณานนท์. "ไปโรงพยาบาล," อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้. กรมวิชาการ, 2527.

28 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 9.00 บาท

ไปโรงพยาบาล เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล สิ่งที่ของปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และความจำเป็นในการฉีควัคซีนป้องกันบาดทะยัก

ฉวีวัฒน์ จุณณานนท์. "เมื่อเข้าศึกษาใหม่," เข้าศึกษาใหม่ไม่เห็นตัว. กรมวิชาการ, 2530.

82 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 26.00 บาท

การที่คนเราไม่สบายเนื่องจากการติดเชื้อโรค เมื่อเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายจะทำให้ร่างกายเกิดอาการผิดปกติ เช่น ตัวร้อน ปวดหัว ไอ ฯลฯ เชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกายก็เหมือนเข้าศึกษาใหม่ในร่างกายของเรา และเชื้อโรคเหล่านี้จะสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้อีก ดังนั้น เวลาไม่สบายเราจึงควรพักผ่อนอยู่กับบ้าน

ชนะ วันหนูน ที่พร้อม ไชยวงศ์เกียรติ และประทีร เทพชรานนท์. "แมลงคือยา,"
ชีวิตกับยาฆ่าแมลง. กรมวิชาการ, 2529. 35 หน้า ภาพประกอบ,
ราคา 11.00 บาท

เกษตรกรตำบล มาเยี่ยมใหญ่ ซึ่งป่วยเพราะถูกพิษยาฆ่าแมลง เกษตรกรตำบลซึ่งมีหน้าที่ให้
คำแนะนำในด้านการเกษตรแก่ประชาชนทั่วไป ได้อธิบายให้ชาวบ้านและใหญ่ฟังเกี่ยวกับวิธีการ
ใช้ยาฆ่าแมลง และสาเหตุของการที่แมลงคือยา

ชำนานู นพรัตน์เขต และรัตน์ นพรัตน์เขต. "ดูหลังนิค," ชวัญเมือง. กรมวิชาการ,
2530. 85 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 27.00 บาท

ปิยะ และ ชวัญเมืองไปทำการบ้านที่บ้านอุษา ในขณะที่ทำการบ้านอยู่ เกษที่ขายของอุษา
เกิดอาการคลื่นเหาะไม่ได้เสพยาเสพติด ท่อกับพลตำรวจที่ประจำ เพื่อนของพ่ออุษามาเยี่ยม
และเห็นเหตุการณ์ จึงได้อธิบายให้พ่อของอุษาเข้าใจ ถึงปัญหาที่เกศติดยานั้น มีสาเหตุมาจาก
เกศขาดความอบอุ่น และความเอาใจใส่จากพ่อแม่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เด็กทั้ง 3 คน
เห็นพิษและโทษของยาเสพติด และต่างก็ตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะไม่ลองเสพยาเป็นอันขาด

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. "จากใจแม่," กรมวิชาการ, 2522. 29 หน้า ภาพประกอบ.
ราคา 4.50 บาท

จากใจแม่เป็นหนังสือที่เสนอรายละเอียดในลักษณะจดหมายที่ แม่เขียนความในใจที่แม่มี
ต่อลูก ทำให้เด็กเข้าใจการกระทำของพ่อแม่ดีขึ้น เช่น ทำไมแม่ต้องดุ ต้องบ่นว่ากล่าวตักเตือน
สิ่งเหล่านี้จะช่วยลดช่องว่างระหว่างพ่อแม่และลูกซึ่งจะทำให้ลูกรักพ่อแม่มากขึ้น

กวางเคียน อ่อนนวม และจิตตา สุทธิธรรม. "แหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต," สัตว์เซลล์เดียว.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรมวิชาการ, 2527. 64 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 15.00 บาท

สิ่งมีชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างไร เป็นปัญหาที่นักวิทยาศาสตร์ พยายามจะหาคำตอบไม่ว่าจะ
โดยการทดลองหรือการคาดคะเนจากหลักฐานต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้
จึงพยายามตอบปัญหานี้โดยเริ่มต้นคำตอบจากการเกิดของจักรวาล ขณะที่โลกกำลังรวมตัว
เป็นรูปร่างอยู่นั้น ก๊าซและไอน้ำจากภายในโลกได้พุ่งออกมา ทำให้ไอน้ำแผ่ขยายทั่วไป และเมื่อ
ได้รับความเย็นไอน้ำจึงกลายเป็นฝนตกลงมายังพื้นโลกเป็นครั้งแรก เมื่อเวลาผ่านไปหลายล้านปี
น้ำฝนเหล่านั้นได้ไหลมารวมกันเป็นทะเลมหาสมุทร ซึ่งทะเลและมหาสมุทรที่เกิดขึ้นนั้นเป็นแหล่ง
กำเนิดของสิ่งมีชีวิตโดยเริ่มต้นจากสัตว์เซลล์เดียวจนพัฒนาเป็นพืช และสัตว์ในปัจจุบัน

ธีระชัย บุญโชติ. เจ้าแห่งความเร็ว, กรมวิชาการ, 2529. 30 หน้า ภาพประกอบ,
ราคา 9.00 บาท

แสงสามารถเคลื่อนที่ได้เร็วที่สุดในโลก คือ 300,000 กิโลเมตรต่อวินาที แสงมีแหล่ง
กำเนิด จากดวงอาทิตย์ ดาวฤกษ์ต่างๆ หลอดไฟฟ้า ไฟฉาย ฯลฯ แสงมีคุณสมบัติหลายประการ
คือเคลื่อนที่เป็นเส้นตรงหักเหเมื่อเดินทางผ่านตัวกลางต่างชนิดกัน และสามารถสะท้อนได้จาก
การทดลองเกี่ยวกับคุณสมบัติของแสงสามารถหาพบได้ทั้งในชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ บริเวณท้องฟ้าจำลอง

นิทยา ศรภักดิ์. "ข้าวใหญ่," รักน้อง. กรมวิชาการ, 2528. 52 หน้า ภาพประกอบ,
ราคา 10.00 บาท

มาลี เห็นเอกซึ่งเป็นเด็กที่มีลักษณะผิดปกติจากเด็กโดยทั่วไปคือ ผอมซีด ซึมเศร้าไม่ร่าเริง
จึงไปตามนายสะอาค ซึ่งเป็น อสม. ถึงสาเหตุของอาการของเอก นายสะอาคอธิบายให้มาลีฟังว่า
เอกนั้นขาดความอบอุ่นและการเอาใจใส่ (จากพ่อแม่) เพราะพ่อแม่เอามาให้ขายเลี้ยง เอกจึงกลายเป็น
เด็กซึมเศร้า ไม่อยากเล่นกับใคร และไม่ยอมรับประทานอาหารด้วย ทำให้เอกเป็นโรคขาดอาหาร
ผอมซีด ภายหลัง มาลีได้ทราบว่า พ่อแม่ของเอกจะกลับมาทำงานที่หมู่บ้านของตน เพื่อจะได้นำเลี้ยง
ดูเอก ซึ่งทำให้มาลีดีใจมาก

พิมพ์ฉิม ชงเขียว. ครอบครัวลูกกก. กรมวิชาการ, 2526. 17 หน้า ภาพประกอบ.

ราคา 8.00 บาท

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือภาพการ์ตูน ซึ่งเสนอแนวคิดที่ให้นักเรียนเห็นว่า ครอบครัวที่มีลูกมากเกินไปนั้น มักประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้านเป็นต้นว่า ปัญหาที่อยู่อาศัย ความยากจน และปัญหาทางการศึกษา นอกจากนั้นในตอนจบยังได้เสนอวิธีแก้ปัญหาไว้โดยให้รู้จักวางแผนครอบครัว

ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์ สมบูรณ์ สุขสำราญ และวิทยา สุจริตนารักษ์. "ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร," ความฝันของป๊าย. กรมวิชาการ, 2529. 75 หน้า ภาพประกอบ,

ราคา 17.00 บาท

ครูสารภี ได้อธิบายให้นักเรียนเห็นว่า การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และสร้างกฎเกณฑ์ที่จะร่วมกันนั้นคืออย่างไร ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการของการปกครองแบบประชาธิปไตยนั่นเอง และการที่ร่วมกันคิด โอกาสพลาคมีน้อย แต่การรวบรวมอำนาจไว้ที่ใคร คนเดียวนั้นมีโอกาสพลาคมาก ดังนั้นอำนาจในการปกครองประเทศที่เรียกว่า อำนาจอธิปไตย จึงแบ่งอำนาจออกเป็น 3 ฝ่าย คือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ

มนัษยา ชนะภูมิ. "เล่นชน," เด็กชาวเขื่อน. กรมวิชาการ, 2527. 39 หน้า ภาพประกอบ,

ราคา 5.75 บาท

ใญ่กับเด็กไปกับการสร้างเขื่อนกักน้ำ ทำให้เด็กทั้งสองมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการสร้างเขื่อน เช่น ทำไมต้องสร้างเขื่อน การสร้างเขื่อนแบบต่าง ๆ และเหตุผลที่ว่าทำไมต้องตัดไม้ทำลายป่าเวลาจะสร้างเขื่อน ขรรษาคิของเขื่อนกักน้ำ ทำให้เด็กทั้งสองมีความสุข

มโน พงษ์สามารถ และคณะ. "เรามาช่วยป้องกันการสูญเสียหน้าดินกันเถิด," คิมมีค่า.

กรมวิชาการ, 2530. ภาพประกอบ.

เนื่องจากดินใช้เพาะปลูกมานาน ทำให้การเพาะปลูกในที่ดินเดิมไม่ได้ผล ชาวบ้านเดือดร้อน จึงจะไปหาที่ดินใหม่ แหล่งใหม่ เพื่อใช้ในการเพาะปลูก ผู้ใหญ่ของไม่ต้องการให้ชาวบ้านไปบุกเบิกป่า จึงได้สั่งแจงให้ชาวบ้านฟังถึงสาเหตุที่ทำให้ดินไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้นั้น เพราะหน้าดินถูกชะล้างหายไป ทำให้แร่ธาตุอาหารพืชที่อยู่ในดินหายไป ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปลูกคลุมดิน การปลูกพืชตามแนวขวางของความลาดเทของพื้นที่ดิน ฯลฯ

รังสรรค์ ทัศพันธุ์. "ภาษีทุกบาทช่วยชาติพัฒนา," ภาษีทุกบาทช่วยชาติพัฒนา. กรมวิชาการ, 2525. 64 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 20 บาท

รัฐบาลมีรายได้จาก 2 แหล่งใหญ่ ๆ คือ เงินที่รัฐบาลระดมมาเอง และเงินที่รัฐบาลกู้มาจากผู้อื่น ภาษีเป็นรายได้ของรัฐบาล เมื่อรัฐบาลจำเป็นต้องใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มากกกว่ารายได้ รัฐบาลจึงต้องกู้เงินจากต่างประเทศ ดังนั้นพลเมืองที่จะต้องไม่หลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร มิฉะนั้นรัฐบาลจะมีปัญหา การขาดแคลนเงินที่จะนำมาใช้สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ชาติบ้านเมือง

เรืองอุไร กุศลาสัย. "พระเพ็ญ," เจ้าเรื่องทศชาติ. กรมวิชาการ, 2529. 66 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 12.00 บาท

พระเพ็ญเป็นเรื่องราวพระชาติหนึ่งใน 10 ชาติ ของพระพุทธเจ้า คติธรรมที่ได้จากเรื่องนี้ก็คือความอดทนของพระเพ็ญทรงอดทนทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อผลที่มุ่งหวังอย่างจริงจัง ไม่ยอมเสียความตั้งใจเพราะเหตุใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นความรัก หรือการถูกทรมาน ฯลฯ สิ่งเหล่านั้นไม่มีอำนาจจะมาทำลายความมั่นคงทางใจของพระเพ็ญได้เลย ในที่สุดพระองค์ก็ได้สำเร็จผลสมความมุ่งหมายทุกประการ

วันเพ็ญ บุญประกอบ. "วัยรุ่น," สังเสรรค์ สโมสร. กรมวิชาการ, 2527. 35 หน้า
ภาพประกอบ, ราคา 7.25 บาท

อรสงสัยว่าทำไมพี่สาวของเพื่อนจึงมีประจำเดือน แม่ของอรจึงอธิบายให้อรฟังว่าผู้หญิงทุกคนเมื่อเติบโตขึ้นมา รูปร่างจะเป็นผู้หญิงมากขึ้น การมีประจำเดือนถึงภาวะที่ร่างกายเจริญเต็มที่ จะมีไข่ออกจากรังไข่ทุกเดือน ถ้าไข่ไม่โดนผสมก็จะมีเลือดออกมาเป็นประจำเดือน นอกจากนี้แม่มยังสอนอร เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม เมื่อเป็นวัยรุ่น และสิ่งหนึ่งที่ทำให้อรปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องก็คือ ความรักความอบอุ่นที่อรได้รับจากพ่อแม่

สมชัย หงษ์ทองคำ. "คินวิกฤต," ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน. กรมวิชาการ, 2529. 63 หน้า
ภาพประกอบ, ราคา 15.00 บาท

คินวิกฤต เป็นเรื่องราวของการเกิดฟ้าผ่า ฟ้าแลบ ซึ่งปรากฏการณ์ทั้ง 2 นั้น เกิดจากการเกิดไฟฟ้าสถิตในธรรมชาติ ฟ้าแลบเกิดจากการเคลื่อนที่ของประจุไฟฟ้าจากก้อนเมฆก้อนหนึ่งไปยังก้อนเมฆอีกก้อนหนึ่ง ฟ้าผ่า เกิดจาก การดูดกันระหว่างประจุบนก้อนเมฆกับประจุบนพื้นดิน นอกจากนี้หนังสือยังได้เสนอวิธีการทดลองการเกิดไฟฟ้าสถิต และลักษณะของสื่อนำไฟฟ้า และฉนวนไฟฟ้า

สมชัย หงษ์ทองคำ. "ทวิกลางของเสียง," เสียงในชีวิตประจำวัน. กรมวิชาการ, 2529.
42 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 10.50 บาท

เสียงทองอาศัยทวิกลางในการเคลื่อนที่มาถึงหูของคนเรา ทวิกลางของเสียงมีอยู่ 3 ชนิดคือ ทวิกลางที่เป็นก๊าซ น้ำ และของแข็ง เสียงจะเดินได้เร็วในทวิกลางที่มีความหนาแน่นมาก

สมชัย หงษ์ทองคำ. "มะม่วงสองรส," การทดลองวิทยาศาสตร์. กรมวิชาการ, 2530.
149 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 21 บาท

โจ้ไปพบมะม่วงประหลาด ต้นเดียวออกผล 2 ชนิด จึงกลับมาถามพ่อ พ่อของโจ้อธิบายให้โจ้ฟังว่า การที่มะม่วงต้นเดียวยังผล 2 ชนิดนั้น เพราะใช้วิธีการขยายพันธุ์พืชโดยการทาบกิ่ง ซึ่งเป็นวิธีการขยายพันธุ์พืชที่ดีกว่าการเพาะเมล็ด เพราะให้ผลเร็วไม่กลายพันธุ์

สมพร ผลการกุล. "บทสรุปไฟฟ้า," ไฟฟ้าเบื้องต้น. กรมวิชาการ, 2527. 153 หน้า
ภาพประกอบ, ราคา 19.00 บาท

ไฟฟ้ามีทั้งประโยชน์ และโทษ ฉะนั้นการใช้จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังอย่าประมาท รายละเอียดของเรื่องจะกล่าวถึงข้อควรปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าและการเลือกใช้เครื่องไฟฟ้าให้เหมาะสม

สิรินทร์ ช่างโชติ. "สัตว์ทะเลเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์," สัตว์ทะเล. กรมวิชาการ, 2516.
85 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 8.00 บาท

สัตว์ทะเลหลายชนิดเป็นอาหารสำคัญของมนุษย์นอกจากใช้เป็นอาหาร สัตว์ทะเลหลายชนิดยังให้สิ่งมีค่าเช่น หอยมุก ปะการัง นับวันความต้องการสัตว์ทะเลจะมีมากขึ้น ในขณะที่ภัยกับศัตรูของสัตว์ทะเลนั้นก็มีมากโดยเฉพาะมนุษย์

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. "ทำอย่างไรจึงไม่เกิดโรค," โรคภัยไข้เจ็บ. กรมวิชาการ, 2528.
52 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 14.00 บาท

ความเจ็บป่วย ทำให้มนุษย์เราต้องทุกข์ทรมานเสียเวลาในการทำงานและเสียเงิน
นอกจากนี้แล้วประเทศชาติยังต้องเสียเงินในการบริการผู้เจ็บป่วย เช่น การสร้างโรงพยาบาล
การจ้างหมอ ฯลฯ ดังนั้นเราทุกคนจึงต้องรู้จักปฏิบัติตนเพื่อไม่เกิดโรค เช่น การฉีควัคซีน
การรับประทานอาหารที่สะอาด ฯลฯ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. ชาวไทยกะโหล่ง. กรมวิชาการ, 2525.
29 หน้า ภาพประกอบ, ราคา 6.50 บาท

ชาวไทยกะโหล่ง เป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมเผ่าหนึ่ง ซึ่งอาศัยในเขตจังหวัดสกลนคร
และนครพนม ที่มีประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ ประเพณี และภาษาที่น่าสนใจ เนื้อหาของ
หนังสือนี้จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมา ลักษณะชาติพันธุ์ ความเป็นอยู่ การแต่งกาย ประเพณี
การเกิด การตาย และการแต่งงานรวมถึงภาษาของชาวกะโหล่ง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสุชาดา ชื่อสกุล ภูวนาด

เกิดวันที่ 15 เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด อำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 603 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อำเภอมือง
จังหวัดอุทัยธานี 61000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนโป่งขุนเพชร ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว
จังหวัดชัยภูมิ 36250

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2520 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร

พ.ศ. 2523 ป.กศ.สูง (วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. 2526 กศ.บ. (วิชาเอกเคมี วิชาโทโภชนาการ)จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2532 กศ.ม. (การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร